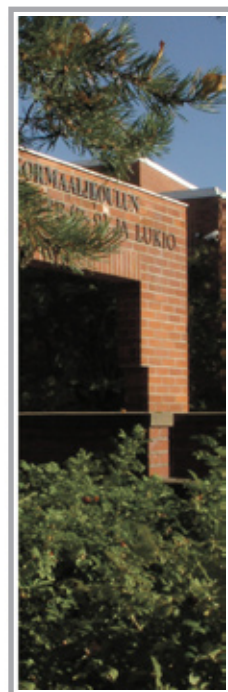
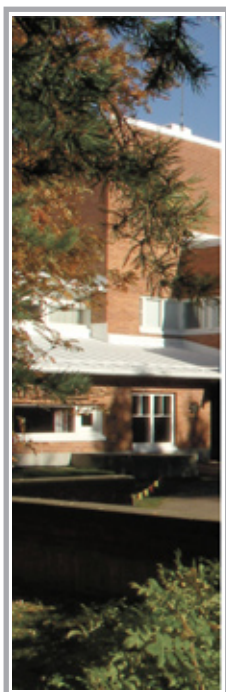

OULUN NORMAALIKOULU

toimintakertomus

2008–2009

Oulun normaalikoulu

Lukuvuoden 2008–2009
toimintakertomus

Oulun normaalikoulu

Oulun normaalikoulun perusaste (0–6)

Yliopistokatu 48
90570 Oulu
Kanslia puh. (08) 553 3750 ja 553 3768
Telefax: (08) 553 3752

Oulun normaalikoulun perusaste (7–9) ja lukio

Kaitoväylä 7
90570 Oulu
Kanslia puh. (08) 553 3770 ja 553 3771
Telefax: (08) 553 3775

<https://norssiportti.oulu.fi/>

Johtava rehtori

Timo Lappi

puh. (08) 553 3772
timo.lappi@oulu.fi

Perusasteen rehtori (7–9)

Eija Kumpulainen

puh. (08) 553 3774
eija.kumpulainen@oulu.fi

Perusasteen rehtori (0–6)

Viljo Vänskä

puh. (08) 553 3751
viljo.vanska@oulu.fi

Lukion rehtori

Sari Eskola

puh. (08) 553 3773
sari.eskola@oulu.fi

Työryhmä

Päätoimittaja:

Timo Lappi

Toimitusryhmä:

Sari Eskola
Pasi Hieta
Eija Kumpulainen
Sirkku Leppilahti
Anja Lindh
Viljo Vänskä

Toimituksen avustajat:

Marja Frederiksen
Kirsti Merilä

Taitto:

Tuomas Nissinen

Kansi:

Markku Lang

Paino:

Oulun yliopistopaino

Sisällysluettelo

Perusasteen (0–6) henkilökuntaa	7
Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa	9
1. Yleistä ja yhteistä	12
Rehtorin vinkkelistä	13
Kuolleita	15
Eläkkeelle	16
Eläkkeelle	18
Tunnustuksia	19
Kunniavieraita kevään 2008 ylioppilasjuhlassamme	20
Aineenopettajan pedagogiset opinnot	23
Oharin toimintaa vuonna 2008–2009	24
Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa	25
Terveisiä tien toiselta puolelta!	26
Norssi tutkimuskouluna	27
Yhteistyötä, verkostoitumista ja avustustoimintaa	28
Oppimisympäristöihin vuosikatsaus	30
Norssiportin portfolion päivitys ja uusien viestintäkanavien kehittäminen	31
Norssin oppilaskunnan edustajat kaupunkikokouksessa	32
Päässälaskukilpailut Rotuaarilla	33
Hygieniaosaamista Oulun norssissa	34
Laulusta voimaa! Kyllä norssilaisetkin laulavat!	35
2. Perusasteen luokat 0–6	36
Rehtorin katsaus	37
Oppilaskuntalaiset vaikuttajina	38
Hyvinvoiva koulu haasteena – Norssien oppilaskuntalaiset Turun normaalikoululla	40
Socrates to the Discovery of Europe	42
Planeetta Maa – Unesco-norssien lukuvuoden 2008–2009 teeman avaustapahtuma	44
Yhteisöllisyyttä ja kestävästä kehitystä kierrätyspäivänä	45
Pessi ja Illusia	46
Pekka Töpöhäntä valloittaa Norssin	47
Kattijuttuja	48
Unohtumattomia elämyksiä kirjojen maailmassa	49
Kirjastoreitti – yhteistyötä Oulun kaupunginkirjaston kanssa	50
Kirjallisuusdiplomit	51
Unescon filosofian päivän esseekilpailu	52
Kenen tulisi torjua ilmastonmuutosta?	52
Mistä tietää, että tekee oikein? Auttaako järki asiassa?	53
Leirikoulut	55
Norssin kymmenes maailmankansalaisten vuosikerta	56
Arkkitehtuurin ja muotoilun päivä kouluissa	57
Virsvisa	57
Vuosiluokat 0–6 kentillä	58
Perusasteen 0–6 kuoro	58

3. Perusasteen luokat 7–9	59
Rehtorin puheenvuoro	60
Peruskoulun luokkien 7–9 oppilaskunnantoimintaa	61
Yläkoulun perusastetiimi	62
Vertaissovittelua lukuvuonna 2008–2009	62
Teemana Planeetta Maa	63
Opetuspeliä testaamassa	64
Taidetekstiilejä Oulun kaupunginteatterilla	65
4. Lukio	66
Lukion lukuvuoden kuulumisia	67
Lukion oppilaskunnan lukuvuosi 2008-2009	69
Yhteistyökursseja lukiossa	70
Simonen vuosi Oulussa	71
Lukion Comenius-projekti "Culture heritage and youth cultures"	72
Antiikkia ja kansainvälisyyskasvatusta ikuisessa kaupungissa	74
5. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot	76
Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaat 2008–2009	77
Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2008–2009	79
Lukion opiskelijat 2008–2009	81
Opetusharjoittelijat 2008–2009	83
Stipendit	86
Tiedotuksia	87
Oulun normaalikoulun vaiheita - Norssin päivän historia	88

Perusasteen (0–6) henkilökuntaa

Vasemmalta lukien eturivissä:

Irma Koivuniemi, Auli Halme, Anja Lindh, Outi Tiainen, Eeva-Kaarina Järvinen

Toinen rivi:

Aila Hartikainen, Marja Magga, Kirsti Karhumaa, Kirsti Merilä, Markku Veteläinen, Virva Sarias, Marjatta Kaikkonen, Olli-Pekka Laukkanen

Kolmas rivi:

Eero Hietapelto, Pirkko Pasanen, Erkki Pekkala, Veikko Sivula, Jouni Mattila, Vuokko Kangas, Heikki Kontturi

Neljäs rivi:

Mervi Sirén, Auli Siitonen, Kaisu Kangas, Jaana Anttonen, Reijo Väisänen, Pekka Tokola

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Anttonen Jaana, KM, KTO
Haapalahti Raija, PkO, KM, EO
Halme Auli, KM
Hartikainen Aila, KM
Hietapelto Eero, KM
Junes-Tokola Marianna, PkO, KM
Juuso Hannu, PkO, KT
Järvinen Eeva-Kaarina, PkO, KM
Kaikkonen Marjatta, PkO, FM, KT
Kangas Vuokko, FK, KM
Karhumaa Kirsti, PkO, KM
Koivuniemi Irma, KkO, FM
Kontturi Heikki, KM
Korkeakoski-Juutinen Anne, FM (v.v. 7.11.–30.5.2008)
sij. KM Tea Kämäräinen
Kurttila Pasi, KM
Kärkkäinen Raija, KM
Magga Marja, PkO, KM (v.v. 4.11.2008–30.5.2009)
sij. LTO Kaisu Kangas
Pekkala Erkki, PkO, KM
Rantala-Räsänen Marjatta, KM, EO
Siitonen Auli, KM
Sirén Mervi, KM, MO
Sivula Veikko, PkO, KM
Tiainen Outi, KL
Tokola Pekka, PkO, KM
Veteläinen Markku, KM,
perusasteen rehtori 10.8.–23.12.2008
Vänskä Viljo, PkO, KL, perusasteen rehtori
(v.v. 10.8.–23.12.2008) sij.
KM Olli-Pekka Laukkanen

Sivutoimiset opettajat

Kangas Kaisu, LTO 10.8.–3.11.2008
Mannan Abdul, islamuskonto
Konttinen Sini, teologian yo, ortodoksiuskonto

Muu henkilökunta

Heikkinen Heli, toimistosihteeri,
Lindh Anja, FM, KL, amanuenssi, kirjasto
Merilä Kirsti, toimistosihteeri
Sarias Virva, PsM, koulupsykologi
Väisänen Reijo, virastomestari
Ferreira Martins Keränen Ana, kouluavustaja
24.3.–19.6.2009
Leskelä Anu, kouluavustaja 23.3.–29.5.2009
Salminen Antti, kouluavustaja 19.1.–18.6.2009
Väliaho Ville, kouluavustaja 2.9.2008–30.5.2009

Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa

Vasemmalta lukkien

Eturivi: Maritta Säkkinen, Elina Kemi, Mira Seikkula, Marja Frederiksen, Aino Nuortimo, Tea Huttula, Eija Paasi

Toinen rivi: Sari Eskola, Anna-Leena Ahlfors-Juntunen, Liisa Vilppola, Katrimalja Lehtinen-Itälä, Anu Törmi, Tytti Haapamäki, Terhi Ylöniemi, Riikka Kiiveri-Raappama,

Jarmo Mustikka, Hellevi Kupila, Leea-Maaret Aho, Marjaana Kauppinen, Pirkko Pasanen

Kolmas rivi: Merja Marjakangas, Jari Honkanen, Markku Lang, Eero Ijäs, Juha Wedman, Taisto Rinainen, Pasi Hieta, Jouni Mattila, Eija Kumpulainen

Neljäs rivi: Pekka Vaaraniemi, Timo Ylinampa, Matti Hasari, Timo Lappi, Esko Kempainen, Heikki Mikkola

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Ahlfors-Juntunen Anna-Leena, FK, englanti
Eskola Sari, FM, lukion rehtori, äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä
Grubert Timo, FM, matemaattiset aineet
Haapamäki Tytti, KM, kuvataide ja tekstiilityö
Hasari Matti, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
Heikkinen Kirsi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, elämäntutkimustieto, suomi toisena kielenä
Heimonen Ari, FT, matematiikka
Heino Heli, FM, saksa
Hieta Pasi, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, uskonto
Honkanen Jari, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
Huttula Tea, KM, EO, erityisopetus, vv. 11.8.–17.10.2008, sij. FM Sirpa Määttä
Hyytinen Vilho, FL, matematiikka
Ijäs Eero, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
Jauho Leena, FL, ranska, englanti ja italia, vv. 23.10.2008 lukien, sij. HuK Tuomo Mäki 10.11.08–31.1.09
Karjalainen Ilpo, LitM, liikunta
Kauppinen Jyrki, FM, englanti
Kempainen Esko, FM, biologia ja maantiede
Kempainen Lasse, FL, äidinkieli ja kirjallisuus, vv. 22.9.–20.12.2008, sij. FM Elina Kemi
Kempainen Pekka, FK, englanti vv. 10.2008–2009
Kiiveri-Raappana Riikka, KM, kotitalous ja terveystieto
Kokko, Hanne, FM, opinto-ohjaus
Kumpulainen Eija, FK, perusasteen rehtori, matematiikka
Kupila Hellevi, FL, matematiikka
Lang Markku, KM, kuvataide
Lapinoja Kari, FK, KT, uskonto, psykologia ja filosofia
Lassila Aune, LitK, liikunta ja terveystieto
Lehtinen-Itälä Katrimaija, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, vv. 16.1.–16.4.2009, sij. FM Eija Tikkanen
Lehtola Harri, FM, äidinkieli ja kirjallisuus vv. 11.8.2008–6.5.2009, sij. FM Leea Maaret Aho
Leinonen Katja, FM, matemaattiset aineet
Leppilähti Sirkku, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
Lukka Maria, FM, ruotsi
Marjakangas Merja, FM, englanti, ruotsi
Mustikka Jarmo, KM, tekninen työ
Ojakoski Matti, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
Paasi Eija, FM, biologia ja maantiede
Raappana Sinikka, FM, KL, englanti
Rinkinen Taisto, FM, fysiikka, kemia
Santalo Juha, FM, ruotsi

Siljander Hannele, TM, KM, uskonto, psykologia ja filosofia
Sivonen-Sankala Virpi, FK, englanti ja ranska
Säkkinen Maritta, FM, uskonto ja elämäntutkimustieto 6.4.–30.5.2009
Tenhunen Antero, FK, biologia ja maantiede
Törmi Anu, KM, opinto-ohjaus
Törmälehto Terhi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus vv. 1.8.2008–10.6.2009, sij. FM Aino Nuortimo
Vaaraniemi Pekka, FM, matemaattiset aineet
Vaskuri Juhani, FL, matemaattiset aineet, vv. 8.9.–7.10.2008, sij. yo Leo Hylkinen
Wedman Juha, FM, biologia, maantiede ja terveystieto
Westerlund Paula, ML, HuK, musiikki
Vilppola-N'Kansi Liisa, KM, erityisopetus
Ylinampa Timo, FM, ruotsi
Ylöniemi Terhi, KM, kotitalous ja terveystieto vv. 23.3.–23.5.2009, sij. FM Sirpa Määttä

Muu henkilökunta

Frederiksen Heikki, virastomestari
Frederiksen Marja, osastosihteeri
Kauppinen Marjaana, laboratoriomestari
Korhonen Leo, erikoislaboratoriomestari
Kulojärvi Tuija, kouluavustaja 13.2.–31.5.2009
Kumpulainen Laura, kouluavustaja 11.8.–24.8.2008
Matti likka, siviilipalvelusmies 22.9.2008 alkaen
Matti Jouni, atk-neuvoja
Mikkola Heikki, atk-suunnittelija
Rantala Anni, kouluavustaja 25.8.2008–31.5.2009
Seikkula Mira, KM, koulukuraattori

Johtokunta

Varsinainen jäsen
Varajäsen
Päkkilä Maija (pj.)
Selkämaa Marja
Niemi Juha
Myllyneva Sirpa
Pynttari Piia
Kempainen Vuokko
Uusimäki Mervi
Nikula Satu
Pirilä Päivi
Pospiech Helmut
Kanerva Tapio
Kortet Pirjo
Lindh Matti
Tenhu Tapio
Rantala-Räsänen Marjatta
Korkeakoski Anne
Ahlfors-Juntunen Anna-Leena
Ylöniemi Terhi
Lehtinen-Itälä Katrimaija
Hieta Pasi
Kauppinen Marjaana
Heikkinen Heli
Helttunen Samuli
Perez Gutierrez Pablo
Alin Elina
Wang Ludi
Alavuotunki Aleksis sl. 2008
Sassi Johanna sl. 2008
Khalashte Angela kl. 2009
Isoaho Kasper kl. 2009

Yhteiset palvelut

Siivous- ja kiinteistöhuolto

Siivouksesta ja kiinteistöhuollosta on vastannut ISS Palvelut Oy.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkäreinä ovat toimineet Kaijonharjun terveyskeskuslääkärit ja terveydenhoitajana Pirkko Pasanen

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Amica Oy. Henkilökunta: ravintolapäällikkö Taina Pikkuaho, kokki Marketta Matero, leipuri Taina Karppinen, ravintolatyöntekijät Helena Parkkinen, Maria Pesonen ja Eija Rahkola, vv. lv. 2008–09 sij. Minna Rantala.

---

1. Yleistä ja yhteistä

Rehtorin vinkkelistä

Kun nyt viimeistä kertaa rehtorin näkökulmasta Karvioin päättyvää lukuvuotta, niin eniten koulun arkeen ovat vaikuttaneet syksyllä tehdyt rajut säästötoimet. Harjoittelukoulujen taloudellinen tilanne on ollut vaikea jo vuosia. Tarvittavia tasokorotuksia määrärahoihin ei ole saatu normaalia tietä, vaan korjauksia on jouduttu ajamaan eduskunnan ja kansanedustajien kautta. Onneksi he ovat suhtautuneet asiaamme erittäin positiivisesti.

Kaikesta huolimatta harjoittelukoulut ovat joutuneet turvautumaan myös viime vuonna säästötoimiin pitääksensä taloutensa tasapainossa. Oman koulumme osalta tämä tarkoitti, että kuluvan lukuvuoden kokonaistuntikehystä leikattiin edellisen vuoden tasosta noin 160 vuosiviikkotuntia. Tämä vastaa kahdeksan opettajan vuotuista työpanosta. Tästä seurasi muun muassa se, että opetuksen tarjontaa ja opetusryhmien määrää supistettiin. Säästöt suurensivat myös opetusryhmien kokoa. Näillä toimilla talous on pystytty pitämään tasapainossa.

Koulun työarkeen on vaikuttanut myös yliopistoja koskeva uusi yliopistolaki, joka astuu voimaan ensi elokuussa. Positiivisin viesti harjoittelukoulun kannalta tässä asiassa on, että tuleva laki turvaa harjoittelukoulujen aseman emoyliopistojensa yhteydessä. Kunnallistamisen tai lakkauttamisen pelkoa ei ole. Tulevaisuuteen yliopiston kouluna voimme suhtautua luottavaisin mielin.

Yliopistolaki tuo tullessaan monia muutoksia niin koulun hallintoon, henkilöstön asemaan kuin rahoitukseenkin. Tulevaan muutoksen on valmistauduttu osallistumalla koulutukseen sekä olemalla mukana neuvotteluissa ja valmisteluryhmissä. Tärkeä asia tulee olemaan yliopiston hallintojohtosääntö ja siihen liittyvä harjoittelukoulun oma johtosääntö. Tämä tulee muuttamaan muun muassa koulun hallintojärjestelmää, rehtoreiden asemaa ja johtokunnan roolia. Nykyinen johtokunta jatkaa siihen asti, kunnes uuden yliopistolain ja johtosääntö mukaiset hallintoelimet valitaan yliopistossamme. Niiden työskentely alkaa vuoden 2010 alussa.

Ensi syksy on siis tässäkin suhteessa vilkasta valmistautumista tulevaan. Tuntuukin siltä, että kuluvana vuonna on ollut esillä tavallista enemmän

asioita, jotka ovat olleet peittämässä normaalia koulutyötä. Kaikesta tästä huolimatta olen iloinen ja kiitollinen siitä, että yhteistyössä ja kohtuullisessa yhteisymmärryksessä olemme voineet tehdä tuloksellista koulutyötä. Kiitos tästä lankeaa kaikille työyhteisömme jäsenille.

Säästöistä huolimatta perusasteella ja lukiossa on voitu turvata kohtuulliset mahdollisuudet monipuoliseen työskentelyyn ja säilyttää opetuksen korkea taso. Opetusta niin perusasteilla kuin lukiossakin on voitu kehittää erilaisin työmenetelmin ja sisällöllisin ratkaisuin. Koulu on muiden harjoittelukoulujen tapaan mukana yhtenäisen perusopetuksen kehittämisverkostossa.

Molempien koulujen kriisi- ja pelastautumissuunnitelmat on ajantasaistettu. On järjestetty turvallisuuteen liittyvää koulutusta ja pidetty syksyllä poistumisharjoitukset. Suunnitelmassa on mukana myös valmiussuunnitelma evakuoititoimia varten. Uudelle henkilökunnalle on luotu perehdyttämisohjelma materiaaleineen. Kriisiohjeet ovat joutuneetkin koetukselle, kun on selvitetty Kauhajoen murheellisen tapauksen jälkeen kouluun kohdistuneita uhkauksia. Viime syksynä kaikkien norssilaisien henkiset voimavarat olivat tiukoilla. Onneksi asioita on pysytty selvittämään yhteistyössä kotien

ja viranomaisten kanssa. Olemme saaneet paljon keskustelu- ja asiantuntijatukea sekä Tuiran seurakunnalta että työterveyshuolto Terveystalo Oy:ltä

Oulun yliopiston kouluna koulullamme on myös alueellinen tehtävä. Koulu kehittää aktiivisesti toimintaympäristöään siten, että koulussa olevaa osaamista on voitu välittää myös kentän opettajille muun muassa metodimessujen ja toteutettujen koulutuspäivien avulla. Koulu on ollut mukana yhdessä yliopiston koulutus- ja tutkimuspalveluiden (KOTU) sekä kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa, kun on jatkettu Siikalatvan seutukunnan kanssa pitkäkestoista opettajien peruskoulutusta täydentävää, ajankohtaisia koulun ja opettajien tarpeista lähtevää koulutusta. Viimeisin koulutuspäivä oli lauantaina 25.4., jolloin käsiteltiin oppilasarviointiin liittyviä kysymyksiä kaikkien Siikalatvan seutukunnan perusasteen opettajien kanssa. Nyt koulutus on laajentumassa myös muihin seutukuntiin.

Koulussa tapahtuva kokeilu- ja tutkimustyö liittyy ensisijaisesti opettajuuteen sekä kasvatukseen, oppimisen ja opettamisen alueella tapahtuvaan teorian ja käytännön vuorovaikutukseen. Se tukee pedagogisten menetelmien kehittämistä, opetussuunnitelmien ja oppimisympäristöjen kehittämistä, tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämistä opetuksessa sekä koulun arviointitoimintaa. Koulu on mukana Suomen Akatemian tukemassa kansainvälisessä tutkimusprojektissa, jossa kehitetään omia oppimisen taitoja ja harjoitellaan ottamaan vastuuta. Tutkimus- ja kehittämistyötä varten on perustettu johtoryhmä, jossa kasvatustieteen ohella edustajia on eri ainelaitoksilta. Yliopisto on myöntänyt johtoryhmän käyttöön erillistä rahoitusta tutkimustoiminnan edistämiseksi. Tätä varten on perustettu asiantuntijarekisteri koulun verkkoalustalle Norssiporttiin.

Opettajankoulutuksen opetussuunnitelmien kehittämistä on jatkettu erityisesti aikataulujen osalta yhteistyöryhmissä, joissa on edustettuna kaikki yliopiston opettajankoulutustahot. Aineenopettajakoulutuksen kehittämistyöryhmässä on paneuduttu erityisesti koulutuksen laadun varmistamiseen. Työryhmä on laatinut koulutuksen laatukäsikirjan, jonka pohjalta tehdään koulun laatukäsikirja. Koulutukseen laadun auditointi tapahtuu marraskuussa 2009. Valintatyöryhmä puolestaan on keskittynyt soveltavuuskokeen kehittämiseen. Opettajankou-

lutus on nimetty yliopiston kehittämisstrategiassa yhdeksi painoalaksi, ja sen laaja strategiatyö on meillä. Koulun rehtori on mukana opettajankoulutuksen johtoryhmässä ja strategiatyöryhmässä.

Opiskelijajärjestöt ovat järjestäneet lukukausittain palautepäiviä. Kevään palaute opetusharjoittelun toteutumisesta oli koulun kannalta erittäin myönteistä. Ohjaaville opettajille on järjestetty tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvän koulutuksen ohella mahdollisuuksia osallistua kansalaisvaikuttamiseen, yrittäjyyteen ja ohjaukseen liittyvään koulutukseen. Tältä pohjalta on hyvä jatkaa.

Koulussa on jatkettu oman oppimisportaalin (<http://norssiportti.oulu.fi>) kehittämistä ja hyödyntämistä sähköisen portfolion (ePol) suuntaan. Koululle on rakennettu myös uusi, sähköinen infotaulujärjestelmä. Oppimisympäristöissä on jatkettu aktiivisesti koulun toimitilojen suunnittelu- ja kehittämistyötä koulun toimivuuden ja viihtyisyyden parantamiseksi.

Edellä olevan lisäksi koulussamme on tapahtunut paljon muutakin. On uurastettu Suomen harjoittelukoulujen opettajien tulevien kesäpäivien suunnittelussa ja on toteutettu monia teema- ja tapahtumapäiviä. Oppilaskunnat ovat toimineet aktiivisesti. Kuvauksia näistä kaikista löytyy tämän toimintakertomuksen muilta sivuilta.

Opettajat ja muu henkilökunta ovat aktiivisesti paneutuneet työhönsä ja sen kehittämiseen. Erinomaista tulosta on syntynyt. Olkoot hyvänä todisteena tästä erinomaiset ylioppilaskirjoitusten tulokset. Työkausi on ollut raskas ja haastava mutta myös tyydytystä ja iloa antava. Edessäpäin ovat uudet haasteet. Näissä muutoksen myllerryksissä selviämme vain yhdessä toimien ja toinen toistamme tukien.

Parhaat kiitokseni hyvin tehdystä työstä niin opettajille, muulle henkilökunnalle kuin oppilaillekin. Rasittavan työvuoden jälkeen on taas aika nauttia kesästä, luonnosta ja auringosta.

Hyvää ja virkistävää kesälomaa koko norssiväelle!

Timo Lappi
johtava rehtori

Kuolleita

Pauli Anttila

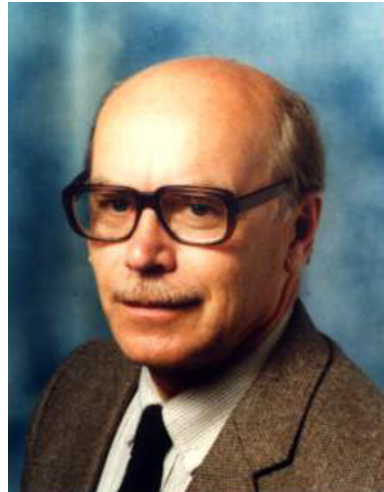
- Monipuolinen koulu- ja kulttuurimies

Kouluneuvos, rehtori, kasvatustieteen kunnia-tohtori Pauli Mikael Anttila kuoli Oulussa 85-vuotiaana 9. maaliskuuta 2009. Hän oli syntynyt Paavolassa 25.6.1924 pienviljelijäperheeseen. Oulaisten yhteiskoulun lukiosta hänet komennettiin asevelvollisuutta suorittamaan 18-vuotiaana syksyllä 1942. Vänrikki Anttila suoritti ylioppilastutkinnon vasta sodan jälkeen.

Opiskeltuaan muun muassa suomen kieltä ja kirjallisuutta, psykologiaa, kasvatustiedettä ja tiedotusoppia hän suoritti filosofian kandidaatin tutkinnon vuonna 1951 Helsingin yliopistossa. Opetusharjoittelun jälkeen hän toimi suomen kielen opettajana Outokummun yhteiskoulussa lukuvuosina 1952–54. Oulun lyseon vanhempana lehtorina hän oli vuosina 1954–63.

Ouluun perustettuun normaalilyseon Anttila valittiin hoitamaan suomen kielen yliopettajan tehtäviä lukuvuonna 1961–62. Hän toimi normaalilyseon vanhempana lehtorina lukuvuodet 1963–74 ja pitkän aikaa myös vararehtorina. Työyhteisönsä arvostamana hänet valittiin normaalilyseon rehtoriksi vuosiksi 1967–74. Vastuu peruskoulun ja lukion opettajien koulutuksesta siirrettiin kokonaan yliopistoille vuonna 1974, ja tällöin normaalilyseo liitettiin Oulun yliopistoon sen harjoittelukouluksi. Rehtori Anttilan aikana Oulun normaalilyseo ja myöhemmin normaalikoulu kehittyi tasokkaaksi ja kautta maan arvostetuksi opetusharjoittelukouluksi. Anttila ehti olla tehtävässään 20 vuotta aina eläkkeelle siirtymiseensä eli vuoteen 1987 saakka.

Anttilan asiantuntemus, hänen taitonsa ja tehtäviin paneutumisen tulivat esiin muun muassa Yleisradion Oulun aseman ohjelmatoimikunnassa, Oulun teatterin johtokunnan puheenjohtajana, Oulun kaupungin teatterilautakunnan puheenjohtajana, Oulun Valistustalo Oy:n hallituksessa, opettajajärjestöjen luottamustehtävissä, Suomen

kulttuurirahaston Pohjois-Pohjanmaan rahaston tehtävissä, opetusministeriön asettamissa työtyhmissä ja lääninkouluttajana. Hän toimi pitkään kirjallisena asiantuntijana nykyiseen Kaleva Kustannus Osakeyhtiöön kuuluvassa Kustannus Pohjoisen toimitusneuvostossa ja hallituksessa.

Anttila tiesi arvonsa, mutta oli vaatimaton. Hyvänä ja innostavana keskustelijana sekä kulttuuriin monipuolisesti paneutuneena hän mielellään kyseenalaisti tuttuja arvoja. Tärkeimmiksi harrastuksiksi jäivät eläkevuosina kirjallisuus, teatteri, jooga ja urheilu. Tarmoaan hän purki palloilulajeissa, hiihdossa ja retkeilyssä. Vielä viime vuonna, jo vakavasti sairaana, hän oli Oulun kirjaston ahkerimpia lainaajia.

Erkki Vilpa

Timo Lappi

Pauli Anttilan ystäviä ja

myöhempiä Oulun normaalikoulun rehtoreita

Eläkkeelle

Timo Grubert

Lehtori Timo Grubert on valmistunut filosofian maisteriksi fysikaalisen kemian linjalta Helsingin yliopistosta 1975. Opetusharjoittelun Grubert suoritti Oulun normaalikoulussa lukuvuonna 1975–76. Opettajauransa hän aloitti kemian tuntiopettajana Kruunuhaan yhteislyseossa lukuvuonna 1973–74. Sieltä tie vei Ylivieskaan, jossa Timo toimi määrääkäsena matemaattisten aineiden lehtorina lukuvuonna 1974–75. Heti auskultointinsa jälkeen Timo siirtyi kemian opettajaksi Oulun normaalikouluun.

Virallisten kuvioiden jälkeen Timo aloitti tuntiopettajana 1.8.1976. Kasvatustieteen opintojen täydentämisen jälkeen Grubert nimitettiin fysiikan ja kemian lehtorin virkaan elokuun alussa 1979. Opettajana ja opetusharjoittelun vastuullisena ohjaajana lehtori Timo Grubert on toiminut Oulun normaalikoulussa 1.8.1976 lähtien. Nyt on aika laittaa Norssin työhanskat naulaan ja katsoa tulevaisuuteen vapaa-herran rauhallisuudella.

Yli 30-vuotisen työuransa aikana Timo Grubert on vastannut yhtenä keskeisenä henkilönä erityisesti kemian opetuksesta ja sen kehittämisestä. Hän on ollut myös keskeinen fysiikan ja kemian demonstraatiokoulutuksen toteuttaja ja kehittäjä. Opetusharjoittelun ohjaus on ollut merkittävä osa Timon työtä koko työuran ajan. Hänen luonnontieteiden opetuksen asiantuntemustaan on hyödynnetty myös uudistetussa reaalikokeen oppaassa, *Ainerealis-kirjassa*, jonka yksi kirjoittaja Grubert on. Hän on toiminut myös Ydin- ja Katalyytti-oppikirjasarjojen kokeilijana ja kehittäjänä.

Timo osallistui pitkään suomalaisen luonnontieteiden opetuksen tietoverkkoon FINISTEEn kehittämällä erilaisia verkostopohjaisia työtapoja. Hyvää pohjaa tälle tarjosi Timon osallistuminen CSILE-tutkimushankkeeseen, jossa professori Sanna Järvelän

johdolla luotiin luonnontieteisiin tietokonepohjaisia oppimisympäristöjä.

Timo Grubert on ollut hyvä kemian opettaja, terävä havainnoitsija ja myös sanavalmis kommentoija, kun siihen on ollut tarvis. Erittäin positiivista on ollut hänen luonteva ja lämmin suhtautumisensa oppilaisiin.

Nyt on aika kiittää Timoa pitkästä työurasta ja monipuolisesta työpanoksesta. On aika siirtyä muistelujen puolelle ja ryhtyä viettämään ansaittuja eläkepäiviä. Nyt on aikaa kokkailla keittiössä, on aikaa lukemiselle, teatterille ja muille kulttuuririennoille. Toivotamme Timolle virikkeellisiä vuosia tästä eteenpäin. Lastenlapset turvaavat osaltaan toimeliaat ja rikkaat päivät.

Timo Lappi

Taisto Rinkinen

Lehtori Taisto Rinkinen on valmistunut filosofian maisteriksi pääaineena fysiikka Oulun yliopistosta 1973. Opetusharjoittelun Rinkinen suoritti silloisessa Oulun normaalilyseossa lukuvuonna 1973–74. Ennen opettajaksi valmistumisestaan Rinkinen toimi assistenttina Oulun yliopiston fysiikan laitoksella. Heti auskultointinsa jälkeen Taisto aloitti opettajauransa tuntiopettajana Oulun normaalikoulussa syksyllä 1974. Nimitys matematiikan ja fysiikan lehtorin virkaan tuli lukuvuoden 1975–76 alussa. Opettajana ja opetusharjoittelun vastuullisena ohjaajana lehtori Taisto Rinkinen on toiminut Oulun normaalikoulussa 1.8.1974 lähtien. Nyt työvuodet täyttyvät ja eläkevuodet odottavat.

Rinkisen työura, 35 vuotta, on pisimpiä nyt vielä työssä olevien työuria. Vuosien varrella Rinkinen on vastannut matemaattisten aineiden opetuksesta ja sen kehittämisestä erityisesti fysiikan opetuksen osalta. Hän on ollut myös keskeinen fysiikan ja kemian demonstraatiokoulutuksen toteuttaja ja kehittäjä. Opetusharjoittelun ohjaus on ollut merkittävä osa Taiston työtä koko uran ajan. Taisto on opettanut demonstraatiokoulutuksen ohella myös ainedaktiikkaa opetusharjoittelijoille.

Omaa ammattitaitoaan lehtori Taisto Rinkinen on kehittänyt osallistumalla kotimaisiin jatko- ja täydennyskoulutustilaisuuksiin. Myös ulkomaille suuntautuneet opintomatkat ovat rikastuttaneet fysiikan opettajan ammattitaitoa.

Taisto Rinkinen on ollut aktiivinen ja taitava fysiikan opettaja koulussamme. Laajan fysiikan opetus on ollut painopiste Taiston työssä. Vaikka laaja fysiikka on vaativa, niin tätä ainetta on valittu hyvin lukiossamme, ja myös ylioppilaskirjoitusten tulokset ovat olleet mairittelevia. Kiitos tästä kuuluu esi-

merkilliselle fysiikan opettajalle. Taisto Rinkinen on arvostettu opettaja myös taitavan sanankäyttönsä vuoksi. Sopivissa tilanteissa nasevaa juttua syntyy helposti.

Nyt on aika kiittää Taistoa pitkästä työurasta ja monipuolisesta työpanoksesta. Kohta on entistä enemmän aikaa samoilla hirvikarjan perässä Limingan saloilla ja metsänhoidolle Lumijoen mökillä. On aikaa puutarhanhoidolle ja hunajan tuotannolle omien mehiläisyhdyksyntien parissa. On aikaa myös luonto- ja liikuntaharrastuksille. Tekevän miehen eläkepäiville löytyy virikkeitä, pitkästyminen ei ehdi.

Timo Lappi

Eläkkeelle

Antero Tenhunen

Lehtori, filosofian kandidaatti Antero Tenhunen on valmistunut biologian ja maantieteen opettajaksi Oulun yliopistosta 1970. Tenhunen aloitti opettajan uransa lukuvuonna 1969–70 Haukiputaan kunnallisessa keskikoulussa. Ura jatkui lin oppikoulussa vuosina 1971–83. Tenhunen tuli Oulun normaalikouluun syksyllä 1983 ja sai nimityksen biologian ja maantieteen lehtoriksi 1.8.1985. Opettajana ja opetusharjoittelun vastuullisena ohjaajana lehtori Antero Tenhunen on toiminut Oulun normaalikoulussa tuosta lähtien. Nyt työvuodet täytyvät ja eläkevuodet odottavat

Pitkässä urassa on luonnollista, että Tenhunen vastuulla on ollut opetuksen ohella opetusharjoittelu ja sen kehittäminen. Antero on antanut myös ainedidaktista koulutusta opetusharjoittelijoille. Tenhunen monipuolista asiantuntemusta on hyödynnetty myös julkaisu- ja oppimateriaalituotannossa muun muassa WSOY:llä. Tehtyjä oppikirjasarjoja on kymmeniä.

Omaa ammattitaitoaan lehtori Tenhunen on kehittänyt työhistoriansa aikana osallistumalla kymmeneen kotimaiseen jatko- ja täydennyskoulutustilaisuuteen. Hän on toiminut itse aktiivisesti täydennyskoulutuksen järjestäjänä ja kouluttajana eri tilaisuuksissa niin omassa koulussa kuin muuallakin. Tenhunen on osallistunut myös moniin ulkomaille suuntautuneisiin opintomatkoihin toimien niissä matkanjohtajana, kutsuttuna asiantuntijana.

Antero Tenhunen on ollut aktiivisimpia ja monipuolisimpia opettajia koulussamme. Tätä Tenhunen monipuolisuutta ja aktiivisuutta on riittänyt myös koulutyön ulkopuolelle. Sitä kuvaa laaja kirjo hänen luottamustehtäviään. Antero harrastaa aktiivisesti myös rotarytoimintaa.

Monet oppilaspolvet muistavat Anteron mukaansa tempaavana, karismaattisena opettajana. Oppilas on ollut aina Anteron keskiössä. Antero itse on kuvannut asennettaan eräässä lehtihaastattelus-

sa: ”Hyvä opettaja tulee luokkaan oppilaiden keskele ja saa heidät töihin. Ratkaisevinta on se, millaisen tuntuman opettaja saa oppilaisiinsa, miten hän pääsee sinuksi heidän kanssaan.” Oulun lääninhallitus myönsi Anterolle tunnustuksena erinomaisesta opettajuudesta Hyvän opettajan palkinnon syksyllä 2005. Suomen Leijonan ritarimerkin Antero sai jouluksi 2003.

Työyhteisössään Antero on nauttinut laajaa arvostusta aktiivisuutensa, innostuksensa ja laajalaisuutensa vuoksi. Hän on sanavalmis savolainen Kiuruvedeltä. Nyt on aika kiittää Anteroa niin oppilaiden kuin opettajien puolesta pitkästä työurasta ja monipuolisesta työpanoksesta. Uskon, että tuleville vapaille riittää touhuamista puusavotoissa ja tilusten hoidossa niin Nurmeksessa kuin Oulunsalon Varjakassakin. Toivotamme Anterolle leppoisia eläkepäiviä, joita ainakin lastenlapset osaltaan virittävät. Iloinen mieli elää kauan.

Timo Lappi

Tunnustuksia

Johtava rehtori Timo Lapille kouluneuvoksen arvo

Tasavallan Presidentti myönsi 5.12.2008 Oulun normaalikoulun johtavalle rehtorille, filosofian maisteri Timo Lapille kasvatusalalla tehdyn ansiokkaan työn johdosta kouluneuvoksen arvon. Sitä koskevan Tasavallan Presidentin avoimen kirjeen luovutti rehtori Lapille Oulun yliopiston rehtori Lauri Lajunen 25.2.2009 normaalikoululla järjestetyssä julkistamistilaisuudessa.

Timo Lappi aloitti opettajana vuonna 1971 Ylitornion yhteiskoulussa. Palattuun opiskelukaupunkiinsa Ouluun hän työskenteli yliopiston matematiikan laitoksella kaksi lukuvuotta, minkä jälkeen hän sai nimityksen normaalikoulun matematiikan lehtoriksi vuonna 1975. Pian hänet valittiin koulun apulaisrehtoriksi (1975–1985) ja sitten yläasteen rehtoriksi (1985–1992). Lukion rehtorina hän oli lukuvuoden 1991–1992. Tämän jälkeen hän on toiminut johtavana rehtorina. Timo Lappi on ehtinyt työskennellä rehtorina kaikkiaan 34 vuotta.

Timo Lappi nauttii suurta arvostusta innovatiivisena ja kannustavana rehtorina ja valtakunnallisena opetuksen, opettajankoulutuksen ja opettajien täydennyskoulutuksen kehittäjänä. Hän on ollut keskeinen toimija monissa laajoissa hankkeissa. Niistä mainittakoon Pohjoinen virtuaalinen tulevaisuus (POVILUS) -hanke, harjoittelukoulujen virtuaalinen yhteistyöverkosto (eNORSSI) ja Valtakunnallinen opettajien koulutuksen ja kasvatustieteiden tutkintojen kehittämisprojekti (VOKKE). Timo Lapin johdolla Ou-

lun normaalikoulusta on tullut merkittävä täydennyskoulutuksen järjestäjä sekä yksin että yhdessä monien yhteistyötahojen kanssa. Timo Lappi on itsekin ollut kysytty kouluttaja opettajien ja rehtoreiden koulutus-tilaisuuksissa.

Vaativan työnsä ohessa Timo Lappi on toiminut monissa huomattavissa luottamustoimissa. Hän on ollut Harjoittelukoulujen rehtorit ry:n (HARRE ry) hallituksen jäsenenä vuodesta 1995 alkaen ja puheenjohtajana vuosina 2000–2007. Suomen Rehtorit ry:n (SURE) hallituksessa hän on toiminut useita kausia. Hän on ollut yliopiston hallituksen varsinaisena jäsenenä ja varajäsenenä vuosina 1993–2005 sekä yliopiston opettajankoulutuksen johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2004 alkaen. Hän on ollut useiden opetusministeriön ja Opetushallituksen asettamien työryhmien jäsenenä. Laajan asiantuntemuksensa ansiosta hän on ollut usein kuultavana eduskunnan sivistysvaliokunnassa.

Hyvällä syyllä voi sanoa, että johtava rehtori Timo Lappi on vaikuttanut aktiivisella, monipuolisella ja asiantuntevalla toiminnallaan merkittäväällä tavalla opetuksen ja opettajankoulutuksen kehitykseen Suomessa.

Sari Eskola
Eija Kumpulainen
Vikke Vänskä

Virka-ansiomerkki lehtori Marjatta Kaikkoselle

Oulun yliopiston rehtori Lauri Lajunen jakoi ohessa hän jatkoi kasvatustieteen opintoja ja valittiin 9.2.2009 tasavallan presidentin 28.11.2008mistui kasvatustieteen lisensiaatiksi 1987. Yhden myöntämät virka-ansiomerkit omistuskirjoineenlukukauden hän osallistui tutkijakoulutukseen Sak-30 vuotta yliopistossa työskennelleille. Ansiomer- sassa. Kasvatustieteen tohtoriksi hän väitteli 2000. kin saajien joukkoon kuului luokanlehtori Marjatta Väitöskirjan nimi *Eheys yksilön persoonaa ja ympäristöä kehittävässä elinikäisessä oppimisessa* kertoo Kaikkonen.

Marjatta Kaikkonen on yhdysluokkaopetuksen hänen erityisestä mielenkiinnon kohteestaan ympä- asiantuntija. Suuri joukko opettajaksi opiskelevia onnistokasvatuksesta. Marjatta Kaikkonen on kirjoitta- ehtinyt osallistua hänen luokassaan ja turvallisessanut tästä aihepiiristä useita tieteellisiä artikkeleita ja ohjauksessaan koulutyöskentelyjaksoihin ja hankkiamuita julkaisuja. Hän on ollut mukana kehittämässä valmiuksia työskennellä yhdysluokan opettajana. opetusta ja oppimista ohjaavaa opetussuunnitel-

Marjatta Kaikkonen on erinomainen esimerkkimaa ja ympäristökasvatusta Oulun normaalikoulun elinikäisestä oppijasta ja itseään jatkuvasti kehittä- ja Oulun yliopiston kasvatustieteiden ja opettajan- västä opettajasta. Pian peruskoulun luokanopetta- koulutusyksikön yhteistyönä.

Jan tutkinnon suorittettuaan hän valmistui filosofian maisteriksi pääaineenaan kansantaloustiede. Työn **Vikke Vänskä**

Kunniavieraita kevään 2008 ylioppilasjuhlassamme

Kevään 2008 ylioppilasjuhlassa kunniavieraina olivat 50 vuotta sitten koulustamme ylioppilaiksi kirjoittaneet henkilöt. Toivomme, että jatkossa vuosittain saamme kunniavieraisiksi 50 vuotta sitten koulustamme ylioppilaaksi kirjoittaneita. Vuosikertomus on koulun historia. Sen kautta perinteet siirtyvät nuorempien tietoisuuteen. On erittäin arvokaskasta, jos tämä historiallinen side säilyy. Nyt ainakin on hyvä alku, koska kuluvankin lukuvuoden päätösjuhlaan tulee kunniavieraita 50 vuoden takaa. Asia on viireillä professori Tatu Leinosen johdolla. Ohessa kevään 1958 ylioppilaan Kyösti Kelhän pitämä tervehdyspuhe.

Arvoisa rehtori!
Hyvä opettajat!
Kunniakkaat abiturientit!
Hyvät luokkatoverini 50 vuoden takaa!
Hyvät naiset ja herrat!

Te ylioppilaat olette varmasti jo kauan ihmetelleet, keitä ovat nuo kellastuneet yo-lakit päässä istuvat inehmot, jotka ovat rehtorinne luvalla tulleet häiritsemään juhlaanne. Kerronpa teille ja muille: olemme

todellakin 50 vuotta sitten kirjoittaneet ylioppilaiksi tämän koulun kaukaisesta edelläkävijästä eli Merikosken yhteislyseosta.

Siitä on siis iäisyys, ja kuitenkin se tapahtui vain yksi silmänräpäys sitten.

Niin aika liittää ja me sen mukana.

Koulumme sijaitsi silloin Pakkahuoneenkadun ja Aleksanterinkadun kulmassa, siinä missä nyt on Oulun yliopiston arkkitehtiasasto. Sen puinen voimistelusal, jossa ähersimme vuoden 1958 keväällä, on yhä jäljellä.

Koulumme perillinen siis on myös Oulun kuniakas normaalikoulu. Merikosken yhteislyseon edeltäjiä olivat puolestaan Oulun keskikoulu ja sen edeltäjä Oulun triviaalikoulu 1600-luvulta.

Ihmeellisiä, kuulkaa, ovat myös koulujen tiet.

Teidän kysyvät ja ihmetyksestä sädehtivät, ymmyrkäiset silmänne, hyvät ylioppilaat, viestivät minulle, että haluaisitte kuulla, minkälainen oli tuo vanha koulu. Minäpä kerron teille: se oli ankan tiedon ja kovan päänäpönttöäksen opinahjo. Me opimme Jaakobin pojat kuin tyhjää vain, me opimme pienet ja suuret Sundasaaret, me opimme Paavaliin kirjeet helposti - Rom, Kor, Ko, Gal, Ef, Fili, Kol Tessa, Timo, Tit, Filemoni. Siis pelkät etutavut riittivät.

Kevään 2008 ylioppilasjuhlassa kunniavieraina olivat 50 vuotta sitten koulustamme ylioppilaiksi kirjoittaneet henkilöt. Kolmantena oikealla on Kerttu Rämetsä, joka toimi tapaamisen yhdyshenkilönä.

Me opimme, milloin Rooma perustettiin ja milloin Itä-Rooma hävisi maailmankartalta. Me opimme vanhan vuoden 1872 koulujärjestyksen 5. pykälän ulkoa. Osaan sen vieläkin: *”Oppilaan pitää alati määrättyllä kellon lyömällä tuleman opetushuoneeseen puhtaana ja siivosti vaatetettuna sekä tarpeellisilla oppikirjoilla varustettuna kuin myös ääneti odottaman opetuksen alkamista, seuraaman sitä alituisella tarkkaamisella ja kotona ahkerasti itsensä siihen valmisteleman.”*

Se oli ankara pykälä, ja me noudatimme sitä. Me opimme myös, että opettaja on aina oikeassa. Kerran musiikinteorian kokeessa opettaja oli tehnyt seuraavan kysymyksen: Mainitse Sibeliuksen kolme sävellystä. Mutteri-niminen kaveri vastasi näin: *”Sibeliuksen 1., 2. ja 3. sinfonia.”* Eikö teidänkin mielestänne Mutteri ollut aivan oikeassa?

Oli! kuulen teidän huutavan. Mutta mitä teki oppa? Hän suuttui kuin tuli ja leimaus. Sen sijaan että hän olisi myöntänyt tehneensä huonosti muotoillun kysymyksen ja Mutterin vastanneen nokkelasti, hän määräsi Mutteri-paran kirjoittamaan 50 kertaa paperille lauseen: *”Kokeessa on vastattava kysymyksiin asiallisesti.”*

Nykyopettajat ovat suuria alansa mestareita. He eivät tee tuollaisia kysymyksiä. Ja he opettavat epäilemään tietoja. He opettavat kriittisyyttä mutta myös avoimuutta uusille tiedoille ja maailmanselitysmalleille. Meille ei niinkään opetettu kriittisyyttä, meille opetettiin totuuksia, ehdottomia totuuksia, ja kuitenkin me rakastimme ja yhä rakastamme vanhaa kouluamme. Se oli virheineenkin ihana paikka. Mikä oli ihanampaa kuin mennä alaluokkien juhlissa piirileikkiä yhdessä käsikynkkää jonkun tytön kanssa, jota ei uskaltanut edes vilkaista, saati katsoa silmiin, ja laulaa:

*Lintu lensi oksalle ja lauloi niitä näitä:
Tule joudu oman kulta että saadaan häitä.*

Jokkeri kyllä lauloi: *”Tule joudu oma kulta, minä tapan täitä.”* Mutta Jokkeri onkin aivan oma lukunsa. Hän uskalsi epäillä ja laittaa kyseenalaiseksi. Hän konttasi eräällä heikosti opettavan sijaisen pitämällä englannin tunnilla luokan edestä kaus taakse, tervehti siellä Topia ja konttasi takaisin paikalleen. Opettajana oli siis todellakin sijainen, eikä hän huomannut mitään.

Me muut tietysti nauroimme niin.

Teillä, hyvät ylioppilaat, on nyt aivan toisenlaiset piirileikit, mutta kyllä meilläkin oli kivaa: voitte uskoa sen.

Sallinette vielä yhden muistikuvan: Ruotsin tun-

nilla piti järjestäjän olla opettajan pöydän luona, ojentaa arvoisalle lehtorille mustekynä ja sanoa: *Det här är att översätta, det här är från finska till svenska och orden och ingen är borta.* Sitten olikin jo tuskan hiki otsalla. Ruotsin opettajamme tuli muuten eräänä päivänä luokkaan suuren vihkopinon kanssa. Hän palauttaisi meidän ruotsin kokeemme. Me olimmekin odottaneet niitä jo kiihkeästi. Jo ovelta opettaja sanoi ystävällisesti, mutta hiukan pirua äänessään: *”Ingenting att hurra för.”*

Eikä niissä kokeissa todellakaan ollut hurraamista. Saimme ala-arvoisia lähes jokainen paitsi joku Maija-Liisa, eikä se ala-arvoinen tarkoittanut nelosia, ei suinkaan. Me saimme -3:n ja -2:n ja -1:n

Mutta kun kysyin Reijolta, paljonko hän sai. Hän vastasi:

- Mä sain miserabeltin
- Joo, mutta minkä numeron sä sait? utelin.
- Miserabeltin, ekkö sä kuule?
- Joo, mutta...
- Miserabelt mikä miserabelt, johan mä sanna.

Pakkohan se oli uskoa. Reijo ei ollut saanut numeroa ollenkaan. Ei numeroa, vaan opettaja oli kirjoittanut kokeen loppuun: Miserabelt eli kurjaa.

Ei siis numeroa lainkaan, ei edes nollaa.

Ja kuitenkin ruotsin tunnilla oli hauskaa: Lehtorimme kiersi alaluokkien ekatunneilla kuin jalopeura pitkin luokkaa ja opetti ruotsalaisen u:n. Tiedätköhän ei u eikä y vaan u. YYY, oppa hoki ja sohotti karttakepillä kohti silmää. Me vastasimme: uu. Ei: uu, sano Yyy. Me: uu..... Mutta minkä ihanan runon siellä opinkaan:

*Ladugården lagom stor,
åtta får och fyra kor,
gris i stian, häst i stallet,
liten kvarn vid vattenfallet,
och så långt man skönja kan,
berg och holmar omvarann.*

Kyllä meidät kaikesta huolimatta sieltä koulusta lähetettiin maailmalle riittävän hyvin varustautuneina kohtaamaan elämän ja opiskelun haasteet.

Rakastin ruotsin kieltä, teistä se saattaa tuntua ihmeelliseltä, mutta niin asia oli. Rakastin sitä senkin takia, että kerran opettaja vaati kääntämään ruotsiksi lauseen: *”Mutta kauppaneuvoksetar ei välittänyt korkeasta hinnasta.”* Yksi toisensa jälkeen yritti sanoa lausetta ruotsiksi, mutta viimein tuli Göstan - siis minun - vuoroni. Ja meikäpoika paukautti: *”Men inte brydde kommerserådinnan sig om det höga priset.”* *”Ganska rätt!”* sade lärarinnan.

Kuulkaa, tuolla onnistumisella paikkasin monia epäonnistumisia. Se antoi minulle itsetuntoa osaltaan. Se oli pieni lause mutta se oli yksi elämäni tähtihetkistä: olin näet suuressa luokassa ainoa, joka sen osasi aivan oikein. Kyllä hyvän opettajan merkitys on suuri.

Onneksi en kuitenkaan saanut kauppaneuvoksetarta vaimokseni. Hän olisi vienyt minut vararikoon.

Te, hyvät ylioppilaat, olette siinä onnellisessa asemassa, että teillä on ollut hyvät opettajat. Se on suuri aarre elämässä. Tekin tulette vielä 50 vuoden päästäkin muistelemaan vanhaa kouluanne ja sen rakkaita opettaja, niin kuin minä olen saanut täällä tänään muistella. Huomaan, että teidän sädehtivät silmäne lähettävät vielä kärsimättömän kysymyksen: mitä teistä sitten tuli? No, vastaan teille tutun laulun sanoin: "Meistä tuli muurareita, taksikuskeja, suutareita, tänään voidaan hetki olla kuninkaita, meistä tuli lääkäreitä, virkamiehiä, vääpeleitä, äitejä, autokauppiaita..." Me olemme pieneltä osaltamme olleet rakentamassa sodanjälkeistä Suomea, olemme olleet noita kuuluisia muttereita yhteiskuntamme koneistossa.

Tässä oli tietysti vain osa muistojen aarreatista. Sallikaa minun kuitenkin vielä lainata erästä vanhaa latinaksi kirjoitettua runoa. Myös latinaa siis opimme viisi tuntia viikossa vanhassa kunniakkaassa opinahjossamme. Näin tuo runoa kuuluu:

*Diffugere nives,
redeunt iam gramina campis,
arboribusque comae.*

Koulustamme 50 vuotta sitten kirjoittanut Kyösti Kelhä pitämässä tervehdyspuhettaan.

Suomeksi suurin piirtein runo kuuluu näin: Kadotkoot jo hanget, palatkoon ruoho kentille ja lehdet puihin. Ja katsokaa: ruoho on taas kerran palannut, ja tekin saatte nauttia keväästä, elämänne keväästä!

Niin kuin mekin. Samassa veneessä siis ollaan.

Nämä sanat haluamme me vuoden 1958 ylioppilaat tallettaa teidän sydämiinne, hyvät vuoden 2008 ylioppilaat, te kirkassilmäiset, te silkohapsiset. Tekin olette meidän Herramme pieniä muurahaisia, raatajia, kuten me olemme olleet. Nyt on teidän vuoronne. Elämä aukeaa teidän silmiinne edessä yhtä jännittävänä, yhtä kiehtovana, yhtä komeita haasteita tarjoavana, kuten se meidän silmiemme eteen aikoinaan avautui.

Aaro Hellaakosken Muurahaisten laulu kertoo vakuuttavasti oppilaitteen työstä:

*Sääret väärinä aivan
pinnistettiin työtä
uupumattomana vaivan
minkäänlaisen myötä,
muurahaisien suku
milloinkaan ei huku.*

*Saapas suuri talloi meitäkin
tänne ja tuonne
siitä, siitäpä juuri
laulamme murtuvien kalloin,
meitä ei tuhota talloin.*

*Aate on vanhempi meitä,
olemme häviävää,
muurahaisien teitä silti on ollut.
Ja. jää.*

*Kuorsaamme.
Huomenna esiin,
kiskoien korsia pesiin.*

Hyvää matkaa teille. Tekin olette jonain päivänä toteava, että siinä on nyt se "ladugården", josta se vanha gubbe puhui, siinä on nyt se "liten kvarn vid vattenfallet", ja kun te katsotte ympärillenne, niin ei-köstä vain: "berg och holmar omvarann"?

Ei kai elämältä, sen kaikista vaikeuksista ja vastuuksista huolimatta, ihanalta elämältä, voi enempää pyytää.

Kyösti Kelhä

vuoden 1958 ylioppilas

Aineenopettajan pedagogiset opinnot

Aineenopettajaksi opiskelevat ovat saaneet ku-tään viimeiseen harjoittelujaksoon mennessä siten, Aluneen lukuvuoden aikana suoritettua varsinettä harjoittelijat lopulta suunnittelevat, toteuttavat tiiviin opetusharjoittelukokonaisuuden siihen liitty- ja arvioivat kokonaisen kurssin joko perusasteella tai vine muine opintoineen. Ohjatun opetusharjoitte-lukiassa. Harjoittelujaksojen aikana pyritään myös lun opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita ja si-herättämään opettajaksi opiskelevien kiinnostusta sältöjä on tarkennettu edellisen lukuvuoden aikanakansalaisaktiivisuuden lisäämiseen kouluissa. Kaikki opiskelijoilta kerätyn palautteen pohjalta. Palautet-harjoittelijat saavat sekä yleisesti että oman aineensa ta on saatu sekä eNorssissa toteutettavan Suomenharjoittelun yhteydessä ohjausta kansalaisvaikutta-normaalikoulujen yhteisen palautejärjestelmän ettämisen edistämiseen. Aineenopettajan pedagogisiin Oharin keräämien tietojen pohjalta. opintoihin sisältyy myös tieto- ja viestintätekniikan

Kuluneen lukuvuoden aikana opetusharjoitteluopintoja.

on harjoittelun järjestämisen kannalta ollut erittäin Soveltavassa harjoittelussa opiskelijat suoritta-haasteellinen, koska nykyinen kaksivaiheinen tut-vat opetushallinnon perusteet ja erityispedagogii-kintorakenne asettaa entistä suurempia vaatimuksiakan kurssin, johon sisältyy kahden päivän tutustu-aikataulujen sovittamiseen eri osapuolten kesken.miskäynti jossakin lähialueen erityisoppilaitoksessa. Kaikista vaikeuksista huolimatta harjoitteluohjelmaValinnaisia opintopaketteja tarjotaan useissa eri oppi-pystyttiin viemään läpi onnistuneesti. Elo-syyskuus-aineissa. Niiden tavoitteena on syventää eri oppi-sa noin 170 kandivaiheen opiskelijaa suorittavataineiden opettamista ja laajentaa muuten opetta-orientoivan ja perusharjoittelun. Marraskuun lo-juuteen liittyviä seikkoja. Valinnaisissa opinnoissa pulla noin 140 maisterivaiheen harjoittelijaa tulivattoteutettiin tänä vuonna ensimmäistä kertaa muun suorittamaan syventävät, soveltavat ja valinnaisetmuassa vapaaehtoistyön ohjaamiseen koulutta-opetusharjoittelujaksonsa.Tämä harjoitteluvuosi onva kurssi, jossa harjoittelijat opastavat lukiolaisia jälleen vaatinut koko koulun väeltä joustavuutta javapaaehtoistyöhön esimerkiksi vanhusten parissa myönteistä suhtautumista tärkeään tehtäväämme(Vares-hanke). Yrittäjyyskasvatukseen liittyvä valin-naiskurssi toteutui ensimmäistä kertaa yhteistyössä

Opintopisteinä pedagogisten opintojen laa-TATin kanssa.

juus on 60 pistettä, josta opetusharjoittelua on 17 Opetusministeriön aiemmin myöntämän peda-opintopistettä. Opetusharjoittelun yhteydessä suo-gogisten opintojen kehittämiseen osoitetun mää-ritetaan lisäksi soveltavaa harjoittelua kahden järärahan turvin toteutettiin alanorssin ja ylänorssin valinnaisia opintoja kolmen opintopisteen verran.sekä KASOPEn yhteinen Ohjauksen metodimessut. Kaiken kaikkiaan opetusharjoittelun opintopakettienLisäksi on alettu kehittää yhteistyössä KASOPEN ja tavoitteena on, että opiskelijat perehtyvät asteit-muiden tiedekuntien kanssa opiskelijavalintoja sekä tain opetustyöhön ja ottavat harjoittelun edetessä tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Kaikesta yhteis-yhä enemmän vastuuta opetuksen suunnittelusta,työstä opettajankoulutuksen eri osapuolten kanssa toteuttamisesta ja arvioinnista. Orientoivan harjoit-on tarkoitus tehdä pitkäjänteistä ja jatkuvaa, ja sii-telujakson tavoitteena on tutustua sekä oppilaidenhen toivotaan saatavan rahoitusta myös jatkossa.

koulupäivään että opettajan työhön. Perusharjoit-

telussa opiskelijat perehtyvät oman oppiaineensa **Sari Eskola ja Hellevi Kupila**

opetukseen pitämällä opetustuokioita. Syventävät harjoittelut sisältävät aiempia jaksoja laaja-alaisem-paa opetusharjoittelua. Opiskelijoiden vastuuta lisä-

Oharin toimintaa vuonna 2008–2009

Norssilla ovet ovat käyneet tiheään, kun kolme erilaista ryhmää on ollut tänä lukuvuonna suorittamassa opetusharjoittelua. Kauden avasivat syksyllä kandivaiheen harjoittelijat, joista osa pukutti ilman sen kummempaa taukoa kevääseen asti muiden jalkautuessa muihin opintoihin ja melkein vuodeksi reflektoimaan opettajuuttaan. Heidän tilalleen toiseen vaiheeseen ja opettajaopintojen loppukiriin liittyi ryhmä kahdessa vuodessa opinnot suorittavia opiskelijoita. Kyseessä on kaiken lisäksi vielä melko suuri, hajanainen ja keskenään erilainen joukko, mikä luonnollisesti jo asettaa omat haasteensa Norssin henkilökunnalle, eikä se varsinaisesti helpota omaakaan tehtävääni.

Uutena Oharin puheenjohtajana Tanjan jättämässä suurissa saappaissa ja opetusharjoittelun osalta aloittelijana ei ole helppoa laatia selvitystä, joka toisi mahdollisimman hyvin esille nykyisten auskujen kokemukset, ja suuren kertomuksen sijaan olisikin parempi kertoa monen monta pientä tarinaa. Oharin hallitus koostui tänä vuonna muutenkin kokonaan ensikertalaisista, joista yhtä lukuun ottamatta kaikki olivat kandivaiheen opiskelijoita. Yksi haasteista onkin ollut pysyä selvillä myös hallituksen sisällä siitä, mitä muille opiskelijoille kuuluu.

Puskaradion ohella tärkeimpiä tiedonlähteitä Oharille ovat palautekyselyt, joilla pyritään varmistamaan, että saamme edes jonkinlaisen käsityksen siitä, mitä vuoden aikana on tapahtunut. Kevään osalta palautekysely on vasta tulossa, mutta ainakin syksyn palautteen mukaan harjoittelijat ovat viihtyneet Norssilla hyvin. Esimerkiksi saatu ohjaus oli useimmilla vastannut odotuksia, ja harjoittelu antoi paljon eväitä tulevaan. Yksi yllätys tosin oli huomattavat erot Norssin järjestämissä ainedidaktiikoissa, joita toiset kuvailivat toteamalla ”ei kovin kummoista”, kun se taas toisille oli ollut mitä antoisinta tutustumista opseihin, oppikirjoihin ja toimiviksi todettuihin käytäntöihin ja opetusmenetelmiin. Varsinaisesti huomautuksia oli kuitenkin tullut lähinnä tiedonkulusta ja aikataulujen arvoituksellisuudesta,

mutta niihin luvattiin palautepäivässä ensi vuodeksi parannusta.

Kuluneen vuoden aikana Ohari on järjestänyt tuleville aineenopettajille myös monenlaista toimintaa. Syyskauden päättävässä puurojuhlassa ja kevään kokkaus- ja peli-illassa kokoonnuimme vähemmän kiireellisissä merkeissä ja helmikuussa halusimme piristää harjoittelijoita tarjoamalla ystävänäpäivän hengessä kahvia ja pullaa auskuhuoneessa. Ensiapukoulutus paransi tarpeellisia tietoja ja taitoja, ja normaalia ao-koulutusta täydensi myös Pedon ja Lastareiden kanssa järjestetty teemaseminaari, jossa Ben Furmanin luennon jälkeen tutustuttiin teemapajoissa muun muassa opettajan työhyvinvointiin, oppilashuoltoon, tunnelmaisuuteen ja sanattomaan viestintään luokkahuoneen tilanteissa. Toukokuun Ope-päivä puolestaan antoi valmistuville opettajille toivottavasti vastauksia moniin tärkeisiin ja ajankohtaisiin kysymyksiin.

Oharin varsinainen leipätyö ja tärkeimmät tavoitteet liittyvät kuitenkin edunvalvontaan. Tänäkin vuonna hallituksen jäsenet ovat soluttautuneet ajamaan pienen opiskelijan etua lukuisissa kokouksissa ja neuvotteluissa, joissa muutoksia suunnitellaan ja päätöksiä tehdään. On ollut mukava huomata, että opiskelijaedustajien näkemyksiä arvostetaan ja mielipiteitä kuunnellaan. Monien asioiden osalta uudistukset lähestyvät tai murrosvaihetta jo eletään parhaillaan. Vaikka muutos voi lisätä hetkellisesti sekavuutta, on ilmassa jo lupaus paitsi kesästä myös lupaus paremmasta!

Kiitokset kuluneesta vuodesta ja onnistuneesta yhteistyöstä. Tästä on hyvä jatkaa.

Mukavaa ja rentouttavaa kesää kaikille!

Oharin hallituksen puolesta

Elli L.

Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa

Luokanopettajakoulutuksen ohjattu opetusharjoittelijat osallistuvat nimikkoluokkiensa työskentelyyn. Harjoittelu on olennainen osa koulumme opettajien kahden viikon ajan. Opiskelijat seurasivat oppilaiden ja oppilaiden päivittäistä työskentelyä. Perusasteentoimintaa niin tunneilla kuin niiden ulkopuolellakin. Luokilla 0–6 opetusharjoittelun suorittavat opiskelijat. Lisäksi he pitivät pieniä opetustuokioita sekä tekivät opiskelevat luokanopettajiksi Oulun yliopiston kasva-oman kiinnostuksensa pohjalta pienimuotoisia tutkustustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikössä. Nor-muksia, joita ohjattiin pedagogisessa seminaarissa. maalikoulun luokilla 0–6 suoritettavia luokanopettaja- Kandidaattivaiheen koulutyöskentelyjaksossa koulutuksen koulutyöskentelyjaksoja ovat orientoiva (KKT) opiskelijat keskittyivät opetuksen ja kasvatukoulutyöskentely (OKT), kandidaattivaiheen koulu-sen peruskysymyksiin. Jakson rakenteen mukaisesti työskentely (KKT), maisterivaiheen koulutyöskentelyopiskelijat aloittivat ryhmässä eri aineiden suunnitte- (MKT) sekä Master of Education -linjan opiskelijoille, toteutuksen ja arvioinnin. Tämän jälkeen siirryttiin suunnattu viimeinen harjoittelu School Experience II parityöskentelyvaiheen kautta yksin pidettäviin oppi- (SE II). Koulumme tarjoaa myös mahdollisuuden luo-tunteihin. Henkilökohtainen vastuu kasvoi vaihe vai-kanopettajakoulutuksen teemaharjoitteluiden ja eriheelta. Opiskelijat kokivat tämän hyväksi ja toimivaksi oppiaineiden aineenopettajakoulutukseen kuuluvien ratkaisuksi.

harjoitteluiden suorittamiseen.

Pitkäkestoisen maisterivaiheen koulutyöskente-

Opettajuuden kehittyminen opetusharjoittelujakso-lyjakson (MKT) aikana opiskelijat perehtyivät omien sojen aikana edellyttää tavoitteellisesti erilaisia kou-sivuaineidensa opettamisen lisäksi kokonaisvaltaisen lutyöskentelyjaksoja. Niissä opiskelijan vastuu kasvaavastuun ottamiseen luokan työskentelystä kokonais-siirryttäessä jaksolta toiselle. Orientoiva koulutyöskentely-ten koulupäivien tai kouluviikon aikana. MKT-jaksoon kentely (OKT) sisältää lähinnä opetuksen seuranta, sisältäen 10–15 tunnin laajuinen muu koulutyöskentely kandidaattivaiheen koulutyöskentely (KKT) opetuksen-oso, jonka yhteydessä kaikki opiskelijat osallistuivat perusharjoittelua ja maisterivaiheen koulutyöskentelyviiden tunnin laajuiseen oppilashuoltokurssiin. Lisäk- (MKT) edellyttää jo kokonaisvaltaisen vastuun otta-si opiskelijoilla oli mahdollisuus vaihtoehtoisesti pe-mista suuresta oppilasjoukosta. Opiskelijoiden peda-rehtyä matematiikan oppimisvaikeuksiin, osallistua gogiset teoriaopinnot, ainedidaktiset teoriaopinnot ja dialogikurssille tai olla mukana oppilasarvioinnissa ja opetuksen käytäntö liitetään toisiinsa koulutyöskentely-vanhempainilloissa sekä koulun juhlaprojekteissa. telyjaksojen yhteydessä. Kalenteriviikkoina koulutyösk- Tänä lukuvuonna on vuosiluokilla 0–6 suorittanut kentelyjaksojen pituus vaihtelee OKT-jakson kahdesta opetusharjoitteluaan noin 200 luokanopettajaksi opis-viikosta MKT-jakson kahdeksaan viikkoon. Kuluneen aineenopettajaa ja hieman yli 130 tulevaa aineenopettajaa. Ku-lukuvuotena toteutettiin yksi OKT-jakso, kaksi KKT-jak-kin aineenopettajaopiskelija toimi yhden koulupäivän soa ja neljä MKT-jaksoa. ajan pienten opetustuokioiden suunnittelijana, toteut-

Koulutyöskentelyjaksojen aikana opiskelijat osal-tajana ja samanaikaisopettajana.

listuvat opetuksen lisäksi muun muassa oppilasarvi- Ohjatun harjoittelun valtakunnallinen arviointi to-ointiin, kodin ja koulun yhteistyöhön ja leirikouluihin. teutettiin jokaisen MKT-jakson jälkeen. Lisäksi kaikkien Heille järjestetään myös luentosarja oppilashuollosta. koulutyöskentelyjaksojen sisällöt päivitettiin.

Kaikissa koulutyöskentelyjaksoissa opettajat ohjaa- Opetusharjoittelutiimi, johon kuuluu sekä koulum- vat opetusharjoittelijoita opetuksen suunnittelussa ja me että kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen toteutuksessa. Pidettyjen opetustuokioiden, tunti-yksikön henkilökuntaa, kokoontui säännöllisesti kes- sekä työpäivien jälkeen opiskelijoiden kanssa käydään kustelevaan ja päättämään ohjattua opetusharjoitte-palautekeskustelua. Ohjausta antavat myös kasva-lua koskevista asioista. Kuluvana lukuvuonna laadittiin tustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikön lehtori. selkeät kriteerit koulutyöskentelyjakson mahdollisesta Ohjauskeskustelut mahdollistavat opetuksen arjen hylkäämisestä ja täydentämisestä.

peilaamisen teoreettisiin viitekehyksiin. Ohjauskeskus-

teluihin voi osallistua myös muita opiskelijoita. Heiltä **Auli Halme ja Erkki Pekkala**

saatu vertaispalaute on koettu tärkeäksi lisäksi tuntien Vuosiluokkien 0–6 opetusharjoittelun koordinaat- arvioinnissa.

torit

Helmikuussa järjestetyssä orientoivassa koulutyöskentelyjaksossa (OKT) ensimmäisen vuosikurssin opis-

Terveisiä tien toiselta puolelta!

- Luokanopettajakoulutuksen opiskelijoiden ajatuksia koulutyöskentelyjaksoista

Normaalikoulun koulutyöskentelyjaksot ovat joka vuosikursille toisensa jälkeen merkittävä osa luokanopettajaopintoja. Opettajan työn professionaalisen luonteen vuoksi saamme onneksemme harjoitella oman opettajuuden muodostamista useasti opintojen aikana. Ensimmäisen vuoden orientoivan koulutyöskentelyjakson lähestymisen huomaa yliopiston käytävillä ja Pedon kahviossa, kun opiskelijaryhmistä huokuu innokas uteliaisuus tulevaa Norssin arkea ja toimintaan tutustumista kohtaan. Alkupyrahdyksen jälkeen kandidaattivaiheen koulutyöskentelyjakso antaa opiskelijoille paremman ja pidemmän mahdollisuuden tutustua oppilaisiin ja itseensä opettajana. Kuuden viikon intensiivisen oppituntien suunnittelun ja pitämisen jälkeen luentoarkeen palaaminen tuntuu jopa haikealta. Maisterivaiheessa kahden kuukauden ajoittain raskaskin koulutyöskentelyjakso koetaan viimeisenä valmistavana ja ohjattuna harjoitteluna tärkeäksi ja jopa opintojen kohokohdaksi. Koulutyöskentelyjaksoihin panostetaan, ja Norssin tarjoama käytännön tietotaito opettajan työstä on erittäin arvokasta.

Monesti opiskelijat pohtivat kasvatustieteen pääaineopintojen ja monialaisten opintojen merkitystä omalle ammatilliselle kasvulleen. Koulutyöskentelyjaksot koetaan teorian ja käytännön todellisiksi yhdistäjiksi ja avajiksi. Luennoilla ja

harjoituksissa käsitelty teoria-aines on luontevaa siirtää koulutyöskentelyjaksoihin ja opetuskokeiluihin, ja näin realismi opettajan työstä ja itsensä kehittämistä säilyy läpi opintojen. Koulutyöskentelyjaksojen aikana kartutetaan kokemuksia koulun kokonaisvaltaisesta toiminnasta, joka toimii peilauspintana teoriaopintojen prosessoinnissa. Opiskelijat tuntevat ohjaavien opettajien antaman palautteen ensiarvoisen tärkeäksi, koska sen henkilökohtaisuus ja rakentavuus on kattavaa. Ohjaavien opettajien kanssa on aito mahdollisuus analysoida omaa oppimistaan numeeristen ja mitäänsanomattomien massa-arviointien sijaan.

Yliopisto on tällä hetkellä valtaviin muutosten äärellä. Mielenkiinnolla odotammekin, miten uusi yliopistolaki vaikuttaa luokanopettajakoulutukseen ja normaalikoulun toimintaan. Myös KASOPE:lle vuosille 2010–2012 myönnetyn laatuyksikköpalkinnon vaikutukset kiinnostavat opiskelijoita. Muutosten keskellä toivomme Norssin säilyvän opintojemme ainutlaatuisena mahdollisuutena elävöittää ja tukea opettajaopintojamme.

Krista Keloneva ja Maija Pöntinen

Pedagogian ylioppilaat ry

Norssi tutkimuskouluna

Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan (tukoke) tehostamista on jatkettu kuluneena lukuvuotena. Oulun normaalikoulussa tehtävän tutkimuksen ohjausryhmää on täydennetty niin, että siinä on edustajia mahdollisimman monesta yliopiston tiedekunnasta. Ryhmä on kokoontunut useita kertoja lukuvuoden aikana.

Viime lukuvuotena aloitettua tukoke-projektien kartoittamista ja raportointia on jatkettu laatimalla Norssiporttiin tätä tarkoitusta palveleva verkkoympäristö (<https://norssiportti oulu.fi/index.php?3683>). Sivuille on koottu muun muassa koulun henkilökunnan, opiskelijoiden ja ulkopuolisten tutkijoiden normaalikoulussa tekemien tukoke-projektien kuvaukset, asiantuntijarekisteri, Norssin tarjoama täydennyskoulutus sekä tukoke-lupamenettelyssä tarvittavia sähköisiä lomakkeita.

Tutkimuskouluhanke ja -seminaarit

Oulun yliopiston opettajankoulutuksen johtoryhmä myönsi 12000 euron määrärahan tutkimus- ja kokeilutoiminnan edistämiseksi Oulun normaalikoulussa. Tutkimuskouluhankkeen tavoitteena on edistää ja tukea normaalikoulussa tapahtuvaa tutkimusta ja siihen perustuvaa pedagogista kehittämistoimintaa. Samalla pyritään tukemaan tutkimusorientoitunutta opettajien perus- ja täydennyskoulutusta. Tässä työssä normaalikoulu pyrkii aktiiviseen yhteistyöhön kaikkien Oulun yliopiston tiedekuntien kanssa tarjoamalla autenttisen ja joustavan tutkimusympäristön. Saadulla määrärahalta on tarkoitus järjestää valtakunnallinen tutkimuskoulu -symposium syksyllä 2009 sekä useita paikallisia tutkimuskouluseminaareja.

Kuluneen lukuvuoden aikana pidettiin kolme tutkimuskouluseminaaria tutkimuksen ohjausryhmän suunnitelmien pohjalta. Ensimmäinen semi-

naaripäivä järjestettiin 15.9.2008. Aluksi professori Sanna Järvelä ja professori Leena Syrjälä esittelivät opetuksen ja oppimisen uusinta tutkimusta. Tämän jälkeen oli vuorossa Oulun normaalikoulussa yhteistyönä meneillään olevien tutkimushankkeiden esittely. Lehtori Minna Säaskilahti esitteli argumentaatiotutkimusta, lehtori Heikki Kontturi ja professori Sanna Järvelä Scamo-projektia, yliopiston opettajat Vesa-Matti Sarenius ja Tiina Saukkoriipi matemaattisen ajattelun tutkimus- ja kehittämisprojektia sekä tutkija Anu Alanko ja lehtori Pasi Hieta aktiivisen kansalaisuus ja osallisuus -tutkimusta. Lopuksi ideoitiiin ryhmissä uusia tutkimushankkeita.

Toinen seminaaripäivä järjestettiin Virpiniemen liikuntaopistossa 6.10.2008. Tilaisuuden teemana oli "Tutkimus on seikkailu". Aluksi kuultiin tunnetun extreme-seikkailija Timo Polarin luento, minkä jälkeen osallistujat työskentelivät lähimaastossa Polarin johdolla.

Kolmantena seminaaripäivänä 26.3.2009 Oulun yliopiston tutkimus- ja innovaatiopalveluiden johtaja Leila Risteli luennoi tieteellisen artikkelin kirjoittamisesta, julkaisuprosessista ja tutkimusryhmätyöskentelystä. Myöhemmin kuultiin professori Pauli Siljanderin, professori Riitta-Liisa Korkeamäen ja rehtori Timo Lapin näkökulmat aiheesta "Normaalikoulu ja tutkimus uuden yliopistolain näkökulmasta". Lopuksi lehtori Markku Lang esitteli Norssiportin uutta tukoke-ympäristöä.

Joensuun normaalikoulu järjesti 30.–31.3.2009 ensimmäisen Suomen harjoittelukoulujen yhteisen tutkimussymposiumin, johon Oulun norssista osallistui kuusi henkilöä.

Hannu Juuso ja Anja Lindh

Yhteistyötä, verkostoitumista ja avustustoimintaa

Unesco-koulutoiminta jatkui vilkkaana koko lukuvuoden. Koulun edustajat osallistuivat Jyväskylässä 12.–13.9.2008 pidetyille Suomen Unesco-koulujen opinto- ja suunnittelupäiville. Päivien aikana pohdittiin muun muassa kulttuuriperinnön opettamisen merkitystä erityisesti kansallisen ja paikallisen kulttuurin näkökulmaa painottaen. Suomen maailmanperintökohteista tutustuttiin yksityiskohteisemmin Petäjäveden kirkkoon ja Struven ketjuun. Lisäksi vierailtiin maahanmuuttajien työpajassa, Kumpusen maatilalla ja Maanmittausarkistossa. Toisena päivänä esiteltiin tilaisuuteen osallistuneissa Unesco-kouluissa lukuvuoden aikana toteutunutta kulttuuriin ja kansainvälisyyteen liittyvää toimintaa sekä keskusteltiin ajankohtaisista asioista ja tulevaisuuden suunnitelmista.

Koulun Unesco-tiimi piti lukuvuoden aikana useita kokouksia, joissa suunniteltiin erilaisia teemoja ja tapahtumia. Koulukohtaisia toimintoja esitellään myöhemmin tässä julkaisussa.

Yhteistyö Unesco-koulujen kanssa

Yhteistyö Unesco-kouluina toimivien normaalikoulujen kanssa jatkui. eNorssin Unesco-koulutoiminnan yhdyshenkilönä oli edelleen Raija Kärkkäinen. Lukuvuoden aikana Unesco-koulutoimintaa esitteleviä eNorssi-sivuja kehiteltiin ja niille tuotettiin lisää sisältöä. Unesco-työryhmän edustajat osallistuivat eNorssin kokouksiin syksyllä ja keväällä. Syysseminaarissa Turussa 25.–26.9.2008 Unesco-norssien edustajat jatkoivat jo edellisenä lukuvuotena aloitettua Planeetta Maa -teemaan liittyvän yhteistyön suunnittelua. Teeman toteutuksen kuvauksiin ja tuotoksiin sekä Unesco-norssien yhteistyöhön kokonaisuutena voi tutustua eNorssin sivustolla <http://www.enorssi.fi/opetus/unesco-toiminta/>.

Osallistumista ja auttamista

Unesco-kouluna olemme järjestäneet jo usean vuoden ajan monenlaisia avustuskeräyksiä, joiden tuotolla on autettu maailman köyhiä maita ja kotimaan

Apua lapselta lapselle Unicef-kävelyllä.

avun tarvitsijoita. Syksyllä 25.–26.9.2008 osallistuttiin Suomen Punaisen Ristin nälkpäivään. Tapah- tumalla kerätään vuosittain varoja katastrofirahas- toon, mikä mahdollistaa Punaisen Ristin välittömän reagoimisen avuntarpeeseen kaikkialla maailmas- sa. Nopeasti annettua apua tarvitaan aiempaa enemmän. Taloudellinen taantuma ja ruoan hinnan nousuminen on lisännyt nälkää ympäri maailman, ja ilmaston muuttuminen on kasvattanut katastrofien määrää ja mittasuhteita.

Alakoulussa järjestettiin Unicef-kävely 26.2.2009. Oppilaat tutustuivat viikon aikana lapsen oikeuksiin ja köyhien maiden lasten elämään opetustuokioi- den, videofilmien, julisteiden ja tarinoiden välityk- sellä. Kävelypäivänä oppilaat kiersivät Kajjonharjun alueelle viitoitettua reittiä ja keräsivät mahdollisim- man monta tarraa kamelipasseihinsa. Reitin varrel- la oli ensimmäisen vuoden harjoittelijaopettajia ja kouluavustajia ohjaamassa kävelijöitä. Yhteisessä ul- koilutapahtumassa yhdistyivät iloinen mieli, reipas liikunta, kansainvälisyys ja apu lapsilta lapsille. Ra- haa oppilaat keräsivät kävelyllään yhteensä 1964,40 euroa. Varat toimitettiin Unicefille, joka käyttää tu- ton maailman köyhimpien maiden, muun muassa Tansanian, lasten koulunkäynnin ja terveysolojen parantamiseen. Oppilaiden keräämällä summalla saadaan esimerkiksi kustannettua kaikki opetusma- teriaalit ja -tarvikkeet kuudelle 40 oppilaan luokalle. Parhaiten kävelleille oppilaille jaettiin Unicefin lah- joittamia pieniä palkintoja. Kiitämme koteja ja muita sponsoreita tuesta.

Koulumme osallistui Suomen evankelis-luteri- laisen kirkon huhtikuussa 2009 järjestämään yhteis- vastuukeräykseen, jonka tuotolla autetaan heikoim- massa asemassa olevia ihmisiä niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Näin oppilaat saivat useita kokemuk- sia auttamisen ilosta lukuvuoden aikana.

Yläkoulun ja lukion taksvärkipäivä järjestettiin lauantaina 8.11.2009. Oppilaat keräsivät taksvärk- kituottoina huikeat 3800 euroa. Summasta 1520 euroa lahjoitettiin perinteiseen tapaan Amakhaya- katulapsiprojektin tukemiseen Etelä-Afrikkaan. Yh- teistyömme rauhankasvattaja Helena Kekkonen TEP (Tekniikka elämää palvelemaan) -järjestön kanssa jatkui pitkän perinteen mukaisesti, ja avustuksem- me otettiin ilolla vastaan. Osa koulumme opettajista

osallistui myös katulasten koulunkäynnin tukemi- seen, ja heidän keräämänsä avustusvarat lahjoitet- tiin tässä samassa yhteydessä kohteeseen. Loput kerätystä avustussummasta lahjoitettiin paikallisten kohteiden hyväksi eli Ensi- ja turvakodille, Tyttöjen talolle ja Vares-hankkeeseen (Vapaaehtoistyökou- lutus lukiomme oppilaille). Osallistuimme tuttuun tapaan myös SPR:n nälkpäiväkeräykseen.

Yhteistyöprojektit

Kansainvälisen toiminnan saralla koulussamme on käynnissä sekä ala- että yläkoulun puolella Comenius-projekteja, joista lisää toisaalla tässä toimintakertomuksessa. Alakoulun eTwinning-yh- teistyö firenzalaisen Vittorio Veneto -koulun kanssa jatkui Visible music and invisible words -projektin puitteissa. Lisäksi yhteistyötä on aloitettu ranskalai- sen ja puolalaisen koulun kanssa teemana Seasons of water. Myös yläkoulun puolella on kansainvälis- tä yhteistoimintaa ja verkostoitumista viritelty eT- winning-ohjelman kautta, ja koulun saksan kielen opiskelijat ovat löytäneetkin yhteistyökoulun Puo- lasta, jonka kanssa 7a-luokka on tehnyt yhteistyötä. Saksan tunneilla on kirjoitettu sähköpostiviestejä ja työstetty PowerPoint-esityksiä ja vastaavasti luettu puolalaisten meille lähettämiä tuotoksia. Projekteja on tarkoitus jatkaa ensi lukuvuonna.

Koko vuoden päätapahtumaksi muodostui edellä mainittu eNorssin yhteinen Planeetta Maa -projekti, jonka valmistelut aloitimme jo syksyllä. Opetusharjoittelijat osallistuivat teeman suunnit- teluun ja toteutukseen kansainvälisyyskurssin puit- teissa ja varsinaisesta tapahtumapäivästä 2.4. 2009 tulikin mieleenpainuva kokemus sekä oppilaille että opetusharjoittelijoille. Teemaan liittyviä projekteja ja töitä tehtiin useissa eri oppiaineissa lukuvuoden kuluessa, ja monet eri oppilasryhmät saivat osallis- tua teeman käsittelyyn oppiaineen sisältöihin sopi- valla tavalla. Tuotokset esiteltiin näyttelyn ja erilais- ten toimintapisteiden välityksellä toimintapäivänä, ja kooste tapahtumasta ja tuotoksista löytyy sekä Norssiportista että eNorssin sivustolta.

Unesco-tiimi

Oppimisympäristötiimin vuosikatsaus

Tiimin perustehtävä on toimivan, viihtyisän ja nykyaikaisen oppimisympäristön ylläpitäminen ja kehittäminen. Tiimin tehtävä on saada oppimisympäristö tukemaan OPSin tavoitteiden mukaista opetusta ja opiskelua. Oppimisympäristön kehittämiskohteita ovat

- koulun sisätilat: käytävät, luokat ja liikuntasali
- ulkoalueet: välituntipiha ja urheilukenttä
- koulun kirjaston ja lähikirjastojen tehokkaampi hyödyntäminen
- TVT-välineistön jatkuva ajan tasalla pitäminen.

Tehtäväalue on siis varsin laaja ja tekemistä riittää. Tästä syystä tiimi valitsee vuosittain painopistealueen, johon kiinnitetään erityistä huomiota ”rutiinotoimien” ohessa. Tämän lukuvuoden painopistealueeksi tiimi valitsi henkilökunnan työolosuhteiden parantamisen. Koulun ulkopuolelta tulleet paineet ohjasivat toimintaa myös koulun turvallisuuden ylläpitämiseen ja parantamiseen. Tietysti myös lukukauden budjetti vaikuttaa suuresti toimintaan.

Työolosuhteiden parantaminen osoittautuikin sangen vaativaksi tehtäväksi muun muassa tilojen puutteen vuoksi: 23 koulumme opettajaa on kyselyn mukaan täysin vailla henkilökohtaista työpistettä. Näiden aikaansaamiseksi laadittiin suunnitelmat matematiikan ohjaustilan, luokkien 222, 224 ja 221 käytön muuttamisesta ja kalustuksesta. Suunnitelmat ovat valmiina odottelemassa lopullisia päätöksiä ja rahoituksen järjestymistä. Työolosuhteiden parantamiseen tähtää myös linjaus opettajien henkilökohtaisten kannettavien tietokoneiden hankinnasta, joka myös odottaa rahoitusta.

Koulun turvallisuuden parantamiseksi on tehty ja suunniteltu monenlaisia toimenpiteitä. Kulunval-

vontaa on parannettu muuttamalla ovien lukitusperiaatteita, kameravalvontaa on lisätty, ja kesän aikana toteutetaan valmiiksi suunniteltu vahtimestarien työtilan muutostyö. Myös sisäistä tiedonkulkua on parannettu uudella käytävillä asennetulla info-tv-järjestelmällä.

Mittava hanke on ollut myös Norssiportin uudistaminen, mikä palvelee niin sisäistä kuin ulkoistakin tiedonvälittämistä ja kehittää samalla työmenetelmiä uusien ominaisuuksien ja työkalujen myötä. Uuden portaalin käytöstä on järjestetty myös useita koulutustapahtumia.

Nykyaikainen koulu on yhä enemmän riippuvainen tietotekniikan toiminnasta. Tietotekniikan järjestelmä, laitteet ja toimivuus ovat tiimin jatkuvana huolenaiheena. Kuluvan lukuvuoden aikana saatiin jonkin verran uutta laitteistoa luokkaan 310 ja liikuteltaviin laitevaunuihin. Tämä auttaa tilannetta hieman, mutta koulumme laitekanta on pahasti vanhentunutta, joten uusia investointeja on odotettavissa.

Vuosi on ollut työntäyteinen ja paljon on jäänyt vielä tekemättäkin. Tänä lukuvuonna tiimi on toiminnut seuraavassa kokoonpanossa: Sari Eskola, Matti Hasari, Vilho Hyytinen, Eero Ijäs, Ilpo Karjalainen, Leo Korhonen, Eija Kumpulainen, Markku Lang(vpj.), Katja Leinonen, Heikki Mikkola, Jarmo Mustikka (pj.) ja Juha Wedman. Yksi tiimimme toimintaperiaatteista on avoimuus. Niinpä kaikki mahdollinen tietous, kokousmuistiot, pöytäkirjat, suunnitelmat jne., on aina luettavissa Norssiportista. Siispä tarkempaa tietoa löytyy osoitteesta www.norssiportti oulu.fi

Jarmo Mustikka

Norssiportin portfolion päivitys ja uusien viestintäkanavien kehittäminen

Oulun normaalikoulussa kehitettiin kesän 2008 ja lukuvuoden 2008–2009 aikana uusia viestintäkanavia koulun käyttöön. Uudistuksen yhteydessä Norssiportin uuden ilmoitustaulun kautta mahdollistui uutisten ja viestien laittaminen koulun info-tv-järjestelmään. Järjestelmää varten rakennettiin uusi koulun sisäinen verkko ja koulun käytäville, opettajanhuoneeseen, ala-aulaan ja opetusharjoittelijoiden huoneeseen asennettiin uudet televisiot. Info-tv-järjestelmää ovat olleet kehittämässä Heikki Mikkola, Mika Ruikka ja Markku Lang.

Ilmoitustaulun kautta on uudistuksen jälkeen pystytty välittämään muun muassa tiedotteita ja viestejä portaalin uutissivuille sekä lähettämään ryhmätekstiviestejä valituille ryhmille.

Portaalin päivityksessä painopisteenä oli sisällön ylläpidon helpottaminen ja portfolion kehittäminen. Jälkimmäiseen koulu haki usealta eri taholta apurahaa, mutta mistään ei valitettavasti saatu avustusta tähän tärkeään asiaan. Portfolion kehittämisen tavoitteet laadittiin jo vuonna 2001. Suunnitellun uudentyyppisen portfolion avulla muun muassa oppimispolkujen erilaiset vaiheet olisi pyritty niveltämään yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Ilman ulkopuolista rahoitusta portfolion toimintoja pystyttiin kuitenkin jossain määrin kehittämään.

Sisällön ylläpitämisen helpottaminen oli tärkeää ennen virtuaaliopetussuunnitelman käyttöönottoa ja vaikutti paljon käyttöliittymäsuunnitteluun. Tehtävä osoittautui vaikeaksi, ja opettajia päästiin kouluttamaan uusien työkalujen käyttöön huhtikuussa 2009. Varsinainen uusien opetussuunnitelmien käyttöönotto tapahtuu vasta syksyllä 2009.

Norssiportin päivitykseen 2008–2009 kuului muun muassa

- graafisen ulkoasun uudistaminen
- uudet esitysmallit esim. OPS-taulukkojen tuottamista varten, sivujen skaalautuvuus
- yhteystietosivun päivittäminen ja alanimiöiden käyttöönotto
- ilmoitustaulutyökalun rakentaminen
- keskustelualueen uudistaminen
- käyttäjätilien ja sivujen ylläpidon helpottaminen
- Unohtuiko salasana? -toiminnon lisääminen
- portfolion päivittäminen (omat sivut ja tiedostojen kansiointi)
- info-tv:n uudistaminen
- tutkimuksen, kokeilun ja kehitystyön julkaisualustan kehittäminen.

Markku Lang

21:45
LUKIO
PERUSASTE 7-9
TAITO- JA TAITOAIHEET
OPETTAJANKOULUTUS
YLEISTÄ

Pääministeri Vanhanen toivottaa norssilaisille hyvää kesälomaa

Pääministeri Matti Vanhanen lähetti Nuorten parlamenttiin osallistuneille kouluille kirjeen, jossa hän pyysi nuoria kertomaan mielipiteitään liikunnan edistämisestä sekä alkoholinkäytön ja nettiriippuvuuden ennaltaehkäisemisestä. Oulun normaalikoulun 7-9 -luokkien oppilaskunnan hallitus vastasi pääministerin kysymyksiin. Vastauskirjeen löytyy oppilaskunnan sivuilta Norssiportista.

Pääministeri kiitti vastauksesta ja toivotti erityisavustajansa Sanna Rauhansalon välityksellä hyvää kesälomaa kaikille norssilaisille.

Tänään on 4. elokuuta 2008. Hyvää nimipäivää Veera! Ulkolämpötila: 11.69°C

Oulun normaalikoulu tiedottaa:

Aidinkielen Harjoitusryhmän ohjaukset klo. 11.30-12.15 luokassa 226

Opetusharjoittelijoiden aloitusinfo klo. 09.30-13.00 auditoriossa

Demokoulutus luokassa klo. 14.30-15.45 luokassa 111

Bussiyhteydet norssilta:

Yliopistokatu (etelään)			Yliopistokatu (pohjoiseen)		
Linja	Määränpää	Aika	Linja	Määränpää	Aika
4	linatti	3 min	19	Kuivasranta	17 min
6	Kumpulankangas	16 min	4	Jylykkaangas	21:53
19	Lentosaama	21:54	6	Kuivasjärvi	22:07
4	Keskusta	22:21	19	Kuivasranta	22:34
19	Lentosaama	00:14	4	Jylykkaangas	22:53
19	Pajuniemi	00:21	19	Kuivasranta	23:54
6	Kumpulankangas	00:32	19	Kuivasranta	02:06
4	linatti	00:14	19	Linnansaari	06:04
19	Lentosaama	06:25	19	Linnansaari	06:54
19	Lentosaama	06:55	4	Jylykkaangas	06:55

Norssin oppilaskunnan edustajat kaupunkikokouksessa

Uusi nuorisolaki velvoittaa kunnat kuulemaan nuoria heitä koskevassa päätöksenteossa. Monissa kunnissa tämä on järjestetty nuorisovaltuuston kautta, mutta Oulussa on kehitetty oma malli nuorten edustukselle. Kaupunki on jaettu alueisiin, joilla toimii alueryhmiä. Alueryhmät käsittelevät omaa aluettaan ja sen nuoria koskevia asioita ja lähettävät edustajansa koko kaupunkia koskevaan kaupunkikokoukseen. Oulun normaalikoulun edustajina olivat Eerika Oikarinen, Hanna Särkelä, Saara Säaskilahti, Jenni Lehtonen, Ossi Sutinen, Miika Pesonen, Viktor Mykrä, Angela Khalashe ja Aino Keränen. Pohjoisen Oulun Fiksut -alueryhmän ryhmäpuheenvuoron kokouksessa käytti Saara Säaskilahti.

Kautta aikojen ensimmäinen kaupunkikokous järjestettiin 17.2.2009 Oulun kaupunginteatterilla. Ennen varsinaista kokousta nuoret kokoontuivat Oulun tuomiokirkkoon ekumeeniseen hartauteen, josta marssittiin näyttävänä kulkueena kaupunginteatterille. Teatterilla nuoret saivat lounaaksi itse va-

litsemaansa ruokaa eli kebabpiirakoita ja salaattia. Itse kokous sujui jouhevasti nuorten puheenjohtajien johdolla. Alueryhmät esittivät kokoukselle aloitteensa, jotka saivat aikaan vilkasta keskustelua. Lopuksi aloitteista äänestettiin ja eniten kannatusta saanut kouluviihtyvyyden parantamiseksi tehty esitys sai budjetikseen kaupungin myöntämän 5000 euroa. Kokouksessa hyväksyttiin myös kaikkien alueryhmien yhteinen julkilausuma julkisen liikenteen parantamiseksi Oulussa.

Kulttuuriakaan ei ollut unohdettu, vaan kokouksen väliajalla kuultiin musiikkia näytelmästä Keisarin morsian. Oulun ensimmäinen kaupunkikokous päättyi ilmakitarashow'hun eli ensiesityksenä kuulun Jokaisella on oikeus kuulua -kappaleen tahtiin.

Markku Lang
Raija Kärkkäinen
Pasi Hieta

Ennen varsinaista kaupunkikokousta edustajat marssivat kulkueena tuomiokirkon hartaudesta kaupunginteatterille.

Päässäälaskukilpailut Rotuaarilla

Oulun normaalikoululla oli tänä vuonna vuoro järjestää jo 22. päässäälaskukilpailut, jotka pidettiin Oulun liikekeskus ry:n järjestämän Kevätväkkärä-tapahtuman yhteydessä Rotuaarin lavalla 22.4.2009.

Ala-asteen oppilaat olivat painaneet kankaalle Jaana Anttosen opastamina kilpailusta kertovan banderollin. Tuomareina kilpailussa toimivat koulumme yläasteen ja lukion oppilaat sekä päätuomarina lehtori Ari Heimonen. Muissa järjestelytehtävissä paikanpäällä häärivät lehtorit Hellevi Kupila ja Vilho Hyytinen sekä luokanopettajat Vuokko Kangas ja Sanna Isopahkala. Tapahtuman juonsi perinteiseen tapaan Jorma Tapio.

Päässäälaskukisan tehtävivihon tekemisestä vastasi tuntiopettaja Pekka Vaaraniemi, ja sen tekemiseen osallistuivat myös lehtorit Vilho Hyytinen. Hellevi Kupila, Timo Grubert ja Ari Heimonen.

Päässäälaskumestaruudesta kilpailtiin neljässä sarjassa. Alle kouluikäisten sarjaan osallistui seitsemän tulevaa laskumestaria. Sarjan voitti Otto Uolamo. Sarjassa 1.–3.-luokkalaisten taas aloitettiin kahdella karsintasarjalla, koska osanottajia oli peräti 17. Loppukilpailussa parhaiten menestyi Johannes Manninen. Myös 4.–6.-luokkalaisten sarjassa jouduttiin ensin karsimaan. Loppukilpailun voittoon ylsi J. Rätty.

Avoimen sarjan kilpailuun osallistui yhdeksän laskijaa. Kolmannen sijan Jere Huoviselle ratkaisi tehtävä: "Kuution särmä on 1 dm. Kuutio jaetaan pieniksi kuutioiksi, joiden särmä on 0,1 mm. Laske neliömetreinä pienten kuutioiden yhteenlaskettu pinta-ala."

Lukiessaan tätä tehtävää juontaja totesi, että ei taida olla vaaraa, että yleisön joukosta tulisi vahingossa ratkaisevia vihjeitä. Voittaja Santtu Klemettilä osasi ratkaista myös tehtävän: "Oulun norssissa toinen oppitunti alkaa 9:40. Kellot soivat seuraavan kerran 4380 sekunnin kuluttua. Mihin aikaan kellot soivat?" Toiseksi sijoittui Olli Saikkonen.

Ari Heimonen

Hygieniaosaamista Oulun norssissa

Kuluneena lukuvuonna on norssilaisilla ollut mahdollisuus suorittaa hygieniaosaamistestejä ja saada hygieniapassi. Huhtikuun 2009 loppuun mennessä siitä oltiin kiinnostuneita jopa siinä määrin, että vaikkei minkäänlaista kurssia tai opetusta asian tiimoilta järjestettykään, testin suoritti ja passin sai 47 oppilasta.

Valtakunnallisesti Norssi kulkee edelläkävijänä myös hygieniaosaamisasiassa, sillä lukuvuonna 2009–2010 on mahdollisuus suorittaa Ouluun verkkokurssina Elintarvikehygienia-kurssi – ainoana Suomessa. Kurssi toteutetaan yhteistyönä eNorssin kanssa!

Hygieniapassi-kokonaisuus edistää erityisesti peruskoululaisten ja lukiolaisten elintarvikehygienian osaamista. Se parantaa myös opiskelijoiden tietoisuutta elintarvikealan toiminnasta ja alan yrityksistä.

Internetissä julkaistun Lupa kokata -oppimateriaalin pohjalta opettajien on mahdollista opettaa elintarvikehygieniaa osana peruskoulun ja lukion valinnaista opetusta. Oppimateriaali on tehty erityisesti nuoria opiskelijoita puhuttelevaksi ja innostavaksi kokonaisuudeksi.

Lupa kokata -aineisto on ensimmäinen, erityisesti peruskoulun ja lukion opetukseen suunniteltu valinnaisainekokonaisuus, jonka pohjalta oppilaan on mahdollista suorittaa Elintarviketurvallisuusviraston, Eviran virallinen hygieniaosaamistodistus eli hygieniapassi.

Kansallinen elintarvikelaki edellyttää, että hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa helposti pilaan-

tuvia pakkaamattomia elintarvikkeita työkseen käsittelevien henkilöiden on osoitettava hygieniaosaamisensa Eviran mallin mukaisella hygieniapassilla. Elintarvikealan toimija vastaa kustannuksellaan tämän vaatimuksen toteutumisesta työntekijöidensä osalta osana omavalvontaansa.

Elintarvikehygieeninen osaaminen osoitetaan Eviran mallin mukaisella hygieniaosaamistodistuksella, eli nk. ”hygieniapassilla”. Hygieniaosaamistodistuksen voi saada suorittamalla hyväksytysti Eviran laatiman erityisen hygieniaosaamistestin tai esittämällä todistuksen sellaisesta tutkinnosta tai koulutuksesta, johon vastaavat tiedot katsotaan sisältyvän.

Hygieniaosaamistodistus muodostuu A4-kokoisesta paperitodistuksesta sekä muovisesta osaamiskortista. Kumpaakin todistuksen osaa voi käyttää osaamisen osoittamiseen. Hygieniaosaamistestejä järjestävät ja Eviran mallin mukaisia hygieniaosaamistodistuksia myöntävät eri puolella Suomea itsenäisesti toimivat, Eviran hyväksymät osaamistestajat – meillä Norssilla kotitalouden ja terveystiedon lehtori Riikka Kiiveri-Raappana.

Riikka Kiiveri-Raappana

Laulusta voimaa!

– Kyllä norssilaisetkin laulavat!

Florin päivänä 13.5. vuonna 1948 kajahti ilmoille Maamme-laulu ensimmäisen kerran. Tänä vuonna 2009 vietettiin samaisena Florin päivänä Oulussa ja Norssissakin suomalaisen laulun päivää LAULUSTA VOIMAA! -merkeissä. Merkkivuoden 1809 yhdeksi tapahtumaksi oli Opetushallitus asettanut suomalaista yhteislauluperinnettä vaalivan viikon. Tarkoituksena on innostaa kouluja laulutaidon vaalimiseen, rohkaista opettajia lauluperinteen säilyttämiseen ja laulujen kautta valottaa Suomen kansakunnan vaiheita.

Norssin perusasteen oppilaiden yhteiseen Norssin päivään 13.5. sisältyi yhteislaulua koululaulukaraoken merkeissä. Jokainen luokka-aste esittäytyi yhteiskaraoken tapaan laulamalla jonkin suomalaisen laulun. Varsinkin alakoulun nuorimmat olivat tosi hellyttäviä. Upeaa oli, että yläkoululaisetkin oli-

vat hengessä mukana. Yhteistapahtuma päätettiin yhteiseen Maamme-lauluun, ja kyllä ”kotimaa tää POHJOINEN” kajahti!

Norssin lukiolaisryhmä oli 13.5. näyttävästi esillä Rotuaarin LAULUSTA VOIMAA! -yhteislaulutapahtumassa ja sai myös päättää tapahtuman Maamme-lauluun. Lukiolaisbändimme, johon kuuluivat Jomi, Marjaana, Janne ja Tatu, oli valmistanut yhteistapahtuman viimeisen kolmanneksen laulujen bänditaustat. Koulumme 10-henkinen lauluryhmä toimi esilaulajana. Musiikinopettajana olin teistä hyvin ylpeä. Todella taidokkaasti hoiditte osuutenne. Sama ryhmä laulatti myös omia lukiolaisiamme lukion Norssin päivän iltana 19.5. – Kyllä laulussa on voimaa!

Paula Westerlund

musiikin lehtori

Kertosäe:
 Röpätään taas, röpätään taas,
 amppari puussa, amppari maas.
 Röpätään taas, röpätään taas,
 amppariräppiä melkeas.

2. Perusasteen luokat 0–6

Rehtorin katsaus

Normaalikoulun perusasteen opettajat, muu henkilökunta ja oppilaat sekä opettajiksi opiskelevat ovat ponnistelleet kiitettävällä tavalla päätyneenä lukuvuotena oppilaiden oppimiselle ja luokanopettajaopiskelijoiden koulutyöskentelylle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Esitän lukuvuoden päättyessä teille kaikille parhaat kiitokset ahkerasta opiskelusta ja hyvin tehdystä työstä.

Parina viime vuotena merkittävä osa oppilais-
tamme on tullut Kuivasrannasta. Tänä lukuvuotena sieltä tulevien oppilaiden määrä ylitti jo sadan oppilaan rajan. Näin suuren normaalikoulun oman oppilasalueen ulkopuolelta tulevan oppilasjoukon opiskelu koulussamme on ollut mahdollista sen vuoksi, että alakouluikäisten ikäluokat koulun perinteiseltä oppilasalueella ovat selvästi pienentyneet. Kuivasrantalasta osuus kasvaa vielä seuraavana vuonna jonkin verran. Kasvun pysäyttää vuonna 2010 Rita-harjuun valmistuva uusi koulu. Luultavaa on kuitenkin, että kuivasrantalasta osuus säilyy melko suurena vielä usean vuoden ajan. Kaikille niille perheille, joiden lapset ovat aloittaneet normaalikoulussa, on nimittäin luvattu, että oppilaalla on perheen niin halutessa mahdollisuus jatkaa perusaste loppuun samassa koulussa.

Perusasteen 0–6 koulu rakennettiin Linnanmaalle vuonna 1982, pian kolmekymmentä vuotta sitten. Monien arvioiden mukaan arkkitehti Heikki Taskisen suunnittelema punatiilinen koulurakennus on kestänyt ajan kulun hyvin. Sen tyyli on myönteisellä tavalla ajaton. Silti jo nyt koulutilojen ajanmukaistaminen koetaan välttämättömäksi. Tilojen perusteelliseen remontointiin sekä uusien kalusteiden ja välineiden hankkimiseen tarvittavan rahoituksen saaminen olisi ensiarvoisen tärkeää jo lähivuosien aikana.

Normaalikoulun koulutyöskentelyjaksot ovat merkittävä osa luokanopettajaopintoja. Niiden järjestämisestä ja opiskelijoiden ohjaamisesta opettajamme ovat jälleen kuluneena vuonna saaneet opiskelijoilta hyvää palautetta. Opiskelijat näkevät oman oppimisensa kannalta erittäin merkitykselliseksi koulutyöskentelyn yhteydessä ohjaavien opettajien kanssa käymänsä ohjauskeskustelut ja arvostavat suuresti normaalikoulun opettajien tukea ammatillisessa kehittämisessään. Opiskelijoiden arvostuksesta normaalikoulua kohtaan kertoo hyvin myös kah-

den luokanopettajaopiskelijan, Krista Kelonevan ja Maija Pöntisen, kirjoitus toisaalla tässä toimintakertomuksessa. He toivovat normaalikoulun säilyvän ainutlaatuisena mahdollisuutena elävöittää ja tukea opettajaopintoja.

Yliopiston kouluna normaalikoulun tehtäviin kuuluu opetusharjoittelun järjestämisen lisäksi tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta. Merkittävää on, että normaalikoulussa tehtävän tutkimuksen ohjausryhmää on täydennetty niin, että siinä on nyt edustettuina useat yliopistomme tiedekunnista. Ohjausryhmän suunnitelmien pohjalta on pidetty kuluneen lukuvuoden aikana kolme tutkimuskouluseminaria. Koulun oman tutkimustiimin aktiivisen toiminnan seurauksena normaalikoulun sivustolle Norssiporttiin on alettu koota raportit koulun henkilökunnan, opiskelijoiden ja ulkopuolisten tutkijoiden normaalikoulussa tekemiä tutkimuksia sekä kokeilu- ja kehittämisprojekteja.

Tätä kirjoittaessani koulussamme valmistaudutaan merkittävään vierailuun. Koulu saa kunnian olla vuonna 1959 Oulun yliopistossa kansakoulun opettajiksi valmistuneiden 50-vuotiskurssitapaamisen pitopaikkana. Erityisen merkittävän vierailusta tekee, että presidentti, Nobelin rauhanpalkinnon saaja Martti Ahtisaari kuuluu näiden vieraiden joukkoon. Valmistaudumme luonnollisesti myös koulun kevätkuuhlaan, joka merkitsee kesän alkua kouluvälile. Hyvää kesää!

Vikke Vänskä

Oppilaskuntalaiset vaikuttajina

Lapsella on oikeus mielipiteisiinsä aivan kuten Laikuisellakin. Kotona ja koulussa aikuisten tehtävänä on huolehtia, että myös lasten mielipiteet otetaan huomioon. On olemassa joukko erilaisia sopimuksia, joilla lasten kuulemista halutaan turvata. Muun muassa YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksessa todetaan: ”Lapselle, joka kykenee muodostamaan omat näkemyksensä, on taattava oikeus vapaasti ilmaista ne kaikissa lasta koskevissa asioissa. Lapsen näkemykset on otettava huomioon lapsen iän ja kehitystason mukaisesti. Tämän toteuttamiseksi lapselle on annettava erityisesti mahdollisuus tulla kuulluksi häntä koskevissa oikeudellisissa tai hallinnollisissa toimissa joko suoraan, edustajan tai toimielimen välityksellä.”

On tärkeää, että koulussa saadaan kokemuksia ja opitaan taitoja, jotka antavat valmiuksia toimia niissä erilaisissa yhteisöissä, joihin oppilas nyt ja

tulevaisuudessa kuuluu, todetaan koulumme opetussuunnitelmassa. Tänäkin lukuvuonna koulumme oppilaskunta on omalta osaltaan ollut edistämässä oppilaiden keskinäistä yhteistyötä ja lisäämässä kouluviihtyvyyttä. Syyskuun 2008 alussa pidettiin jokaisessa luokassa vaalit, joissa valittiin kunkin 0–6-luokan oma varsinainen edustaja oppilaskunnan hallitukseen. Lisäksi valittiin varajäsen, joka on hallituksen kokouksissa silloin, kun varsinainen jäsen ei pääse edustamaan luokkaansa. Hallituksen puheenjohtajana toimi 6b-luokan oppilas Viktor Mykrä. Sihteerin tehtäviä hoiti kuudesluokkalainen Janika Kemi. Talouspäällikön tehtävät olivat Ossi Sutisen vastuulla.

Tämän lukuvuoden tärkeänä teemana oppilaskunnan toiminnassa oli verkostoituminen. Oulussa nuoriso- ja opetustoimen yhteistyönä luotu nuorisovaihtamismalli, jolla edistetään lasten ja nuorten

Oulun normaalikoulun perusasteen 0–6-luokkien oppilaskunnan hallitus lukuvuonna 2008–2009. Veera Väyrynen (0–1), Tuomas Hopia (1a), Henna Toivonen (1b), Helmi Siekkinen (1c), Matias Niemelä (1–2), Elias Alatalo ja Anne Haataja (2a), Jenna Salmela (2b), Jenni Lehtonen (3a), Petteri Strömberg (3b), Teemu Harja (3–4), Ossi Sutinen (4a), Auri Sääskilähti (4b), Tommi Uhlgren (5a), Miika Pesonen (5b), Tomi Tauriainen (5–6), Janika Kemi (6a) ja Viktor Mykrä (6b) sekä ohjaaja Raija Kärkkäinen. Kuva: Reijo Väisänen

osallistumista ja lisätään heidän vaikuttamismahdollisuuksiaan, alkoi toimia myös Pöllönkankaan ja Kaijonharjun alueella. Oppilaskuntamme toimintakauden alkuvaiheessa valittiin 0–6-luokkien edustajat, Jenni Lehtonen (3a), Ossi Sutinen (4a), Miika Pesonen (5b) ja Viktor Mykrä (6b), alueelliseen lasten ja nuorten ryhmään, POF:iin eli Pohjoisen Oulun Fiksuihin. Ryhmässä on edustus jokaisesta alueella toimivasta ala- ja yläkoulusta, lukiosta ja nuorisotalosta. Alueryhmän tavoitteena on ideoida oman ympäristön ja asuinalueen kehittämistä entistä paremmaksi. Toiminnasta ja ohjauksesta vastaavat nuorisoasiainkeskuksen osallisuusvalmentaja ja alueen nuorisotyöntekijä, ja kokoontumisia nuorisotalolla on säännöllisin väliajoin. Kaikki koulumme oppilaat valmistelivat yhteistoiminnallisesti historiallista Oulun kaupungin ensimmäistä lasten ja nuorten kaupunkikokousta, joka pidettiin helmikuussa 2009 kaupunginteatterilla. Toinen tärkeä verkostoitumisen muoto oli jo perinteeksi muodostunut harjoittelukoulujen oppilaskuntien tapaaminen. Tällä kertaa kokoonnuttiin kaksipäiväiseen tapaamiseen Turkuun 18.–19.11.2008. Tapaamisen teemana oli ”hyvinvoiva koulu”.

Marraskuussa oppilaskunta järjesti kahvion lauantaiana kierrätyspäivänä sekä organisoivat toiveruokäänestyksen 20. päivä vietettävän lapsen oikeuksien päivän juhlistamiseksi. Lukuvuoden muita tempauksia olivat jouluihin toimintapäivä syyslukukauden viimeisellä viikolla, ystävänpäivän halauskisa, kirjarallin yhteydessä järjestetty ahkeran lukijan kisa sekä vapunaaton hattunaamaiset haus-

kin päähine -kilpailuineen. Oppilaskunta hankki erilaisia palkintoja, kuten kirjoja ja tarroja, tempauksiinsa. Myös oppilaiden kotoa saatiin kestävän kehityksen mukaisia kierrätyspalkintoja onnenpyörään. Oppilaskunta esittääkin kiitokset tästä yhteistyön muodosta perheille!

Toukokuinen Norssin päivä oli perinteisesti koko perusasteen yhteisen kokouksen aihe. Oppilaat esittivät, että päivään liittyy yhteistoimintaa koko perusasteen kesken. Norssin päivää toivottiin juhlistettavan myös oppilaiden toiveruokailun muodossa. Oppilaskunnat sopivat yhteisestä menettelystä yhteisen toiveruoan valitsemiseksi kaikille norssilaisille. Päivää vietettiin musiikin, elokuvan sekä oppilaiden suosikkiruoan merkeissä.

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaskunta kiittää koko koulun väkeä yhteistyöstä ja toivottaa menetystä kaikille kuudesluokkalaisille tuleviin kouluvuosiiin!

Raija Kärkkäinen

Hyvinvoiva koulu haasteena

– Norssien oppilaskuntalaiset Turun normaalikoululla

Harjoittelukoulujen oppilaskuntien edustajat kokoontuivat jo perinteeksi muodostuneeseen vuositapaamiseen Turkuun 18.–19. marraskuuta 2008. Tällä kertaa osallistujia oli turkulaisten lisäksi Joensuusta, Jyväskylästä, Oulusta ja Raumalta. Oppilaita perusasteelta ja lukiosta oli paikalla runsaat kolmekymmentä ja ohjaajia kahdeksan. Järjestelyistä vastasivat Turun normaalikoulun oppilaskuntien ohjaajat ja oppilaskuntatoiminnasta kiinnostuneet opetusharjoittelijat kotitalouden lehtori Noora Näsäsen johdolla. Heidän lisäksi kiitokset hyvistä järjestelyistä ansaitsevat myös heidän kollegansa, jotka osallistuivat asiantuntijoina päivien teeman ja kulttuuriohjelman toteutukseen. Oulun normaalikoulun oppilaskuntien edustajina olivat perusasteen luokkien 0–6 oppilaat Viktor Mykrä ja Jenni Lehtonen.

Rehtoreiden ja Turun normaalikoulun oppilaskuntien edustajien avaussanojen jälkeen osallisuudesta kiinnostuneet oppilaskunta-aktiivit pääsivät sanan mukaisesti osallistumaan: tutustumisleikkien kautta päästiin luomaan me-henkeä ja edistämään yhteisöllisyyttä.

Päivien teemaa ”hyvinvoiva koulu” pohjusti kiinnostavalla, vuorovaikutteisella tavalla lehtori Jaana Hyvärinen. Oppilaiden esille nostamia hyvinvoivan koulun tekijöitä oli paljon. He pitivät tärkeänä muun muassa hyvää yhteishenkeä, toisten auttamista, ihmisten tarpeiden huomioon ottamista, opettajien turvallisuutta ja luotettavuutta sekä hauskoja välituntipihoja. Merkittäväksi hyvinvointia lisääväksi seikaksi oppilaat mainitsivat, että opettajien kanssa tulisi voida myös jutella ”niitä näitä”. Oppilaat totesivat, että koulu ei saa olla vain laitos. Hyvinvoivan koulun tuntomerkinä pidettiin myös sitä, että vaikka kaikki ovat erilaisia, kaikki ovat yhtä hyviä.

Oppilaat pohtivat myös sitä, miksi juuri nyt on ajankohtaista puhua kouluhyvinvoinnista. Esille nousivat ajankohtaiset traagiset tapahtumat, yhteiskunnan muutokset, PISA-tutkimusten tulokset, osallistumismahdollisuudet sekä koulun ”yksin tekemisen” perinne. Jaana Hyvärinen esitteli STAKES-kyselyä sekä hankkeita hyvinvoinnin edistämiseksi. Hankkeista mainittiin erityisesti vuonna 2005 käyn-

nistynyt Koulun terveys ja hyvinvointi -hanke, jossa on mukana 38 koulua. Rauman ja Oulun normaalikoulut ovat mukana kyseisten hankekoulujen joukossa.

Oppilaita kiinnostivat hankkeiden tulokset. Jaana Hyvärinen kertoi, että keskeinen hyvinvointia tukeva tekijä on kokemus osallisuudesta: mahdollisuus vaikuttaa itseä koskeviin asioihin, mahdollisuus osallistua asioiden suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä kokemus siitä, että tulee nähdyksi ja kuulluksi.

Iltapäivällä eri kouluasteiden oppilaat pohtivat omina ryhminään, mitä yhteishenkeä kohottavia tapahtumia on omalla koululla järjestetty tai ollaan järjestämässä. Lisäksi tehtävänä oli miettiä, miten koulussa voidaan vaikuttaa oppilaiden yleiseen hyvinvointiin. Kun oppilaat saivat tehtyä ryhmätyönsä ja ryhmien edustajat esittelivät runsaasti erilaisia yhteishenkeä kohottavia tapahtumia toiveruokapäivästä tanssiaisiin ja pukujuhliin, todettiin niiden suuri merkitys arkisen koulutyön lomassa. Yleisen hyvinvoinnin osalta muun muassa 0–6-luokkien oppilaat korostivat kouluympäristön viihtyvyyttä, koulupäivien monipuolisuutta sekä kouluruokailuun liittyviä tekijöitä. Oli mielenkiintoista huomata, miten rakentavaan sävyyn eri kouluasteiden oppilaat kommentoivat toistensa esityksiä. Kaikilla oli sama tavoite ja halu vaikuttaa siihen, että kaikkien hyvinvointi jokaisen omassa koulussa lisääntyy. Eri normaalikoulujen ja kouluasteiden ideoita oppilaskuntatoiminnan kehittämiseksi haluttiin jakaa!

Ennen iltahjelman alkua oli aika majoittua koulutiloihin. Kun liikuntasalin patjat oli saatu siirrettyä majoitusluokkatiloihin, oli iltahjelman aika. Yhdeksi oppilaskuntatapaamisen huippukohdaksi eräs lukiolainen nimesikin tapaamista arvioitaessa iltahjelmaan kuuluneen pitsan tekemisen. Kaikkien asteiden oppilaat valmistivat yhteisvoimin iltapalaksi pitsaa Nooran ”valtakunnassa”, kotitalousluokassa. Yhdessä tekeminen ja herkullisesta aikaansaannoksesta nauttiminen hyvässä seurassa vahvistivat oppilaiden yhteenkuuluvuutta, ja uusista tuttavuuksista alkoi kehittyä uutta ystävyttä!

Toisen päivän ohjelma alkoi norssien välisellä pöytäjalkapallo-ottelulla. Alaluokkien oppilaat kyl-

läkin totesivat finaalipelin päättyttyä, että voittanut Turun norssin joukkue oli selvästi etulyöntiasemassa, koska he ovat saaneet harjoitella koulullaan olevilla peleillä. Yhteistuumiin muutamat oppilaat totesivat, että ”esitetäänpäs pöytäjalkapallopelien hankintaa omallakin koululla”!

Aamupäivällä nautittiin kulttuuriohjelmasta. Aluksi oli kaupunkikiertoajelu, jonka aikana lehtori Katriina Vartiainen esitteli mukaansa tempaavalla tavalla Turkoa. Historiallisten hallitsija- ja merirosvo-tarinoiden lisäksi oppilaat kuulivat, että ksytilolipurukumi on ”keksitty” Turun hammaslääketieteen laitoksella. Myös ”turun kielen” alkeita oli mahdollisuus oppia.

Kiertoajelulta siirryttiin Aboa Vetus & Ars Nova -museoon. Keskeisenä tutustumiskohteena oli Aboa Vetus -museon ainutlaatuinen keskiaikainen raunio-kortteli. Oppaiden johdolla oppilaat kiersivät museossa kahtena ryhmänä ja saivat todella elämyksellisen tietopaketin keskiajan elämästä Turussa.

Oppilaskuntatapaaminen päättyi kaikkien kouluasteiden edustajien yksimieliseen näkemykseen

siitä, että oppilaskuntien välistä yhteistyötä tarvitaan. Päivien antina oli saatu monia uusia ajatuksia, ideoita ja onnistuneita toimintamalleja vietäväksi terveisinä oman koulun oppilaskunnalle. Myös uusia kaverisuhteita solmittiin ja osoitteita vaihdeltiin.

Oppilaskuntien ohjaajat ideoivat harjoittelukoulujen yhteistyöverkosto eNorssin kansalaisvaikuttamisen Internet-sivuston (www.enorssi.fi/kansalaisvaikuttaminen) kehittelyä tiedottamisen ja ideoiden vaihtamisen kanavana myös oppilaskuntatyössä. Tavoitteena on, että kyseiset sivut palvelevat monipuolisesti oppilaita, opettajia ja opetusharjoittelijoita, jotka haluavat edistää osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, siis hyvinvointia, omassa koulussaan.

”Kaikkien huomisten kaikki kukat ovat tämän päivän siemenissä.”

(Intialainen sananlasku)

Raija Kärkkäinen

Socrates to the Discovery of Europe

Elokuun alussa koulussamme käynnistyi kaksi-vuotinen Comenius -hanke ”Socrates to the Discovery of Europe”. Hankkeen rahoittajana on EU:n Elinikäisen oppimisen ohjelman (Lifelong Learning Programme, LLP) Comenius -ohjelma. Rahoitus mahdollistaa sen, että koulun henkilökunta ja opiskelijat voivat tehdä 12 vierailumatkaa yhteistyömaihin.

Hankkeessa on mukana oman koulumme lisäksi kolme koulua eri puolilta Eurooppaa. Yhteistyökoulumme sijaitsevat Sisilian Barrafrancassa, Tanskan Kööpenhaminassa ja Turkin Kahramanmarasissa.

Keskeisenä tavoitteena koulujen välisessä yhteistyössä on eurooppalaisuuden käsitteen vahvistaminen ja laajentaminen paitsi oppilaan myös koko koulun tasolla. Comenius-ohjelman tavoitteiden mukaiset toimintamuodot erilaisine koko koulua koskevine projekteineen ja luokkakohtaisine toteutuksineen ovat mitä parasta Unesco-koulujen toimintaan liittyvää työskentelyä. Maiden välisen yhteistyön kautta myös opetussuunnitelmamme, muun muassa aihekokonaisuus Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys, alkaa ”elää” oppilaiden, opettajien ja opettajaksi opiskelevien arjessa.

Koulun toiminnan tasolla hankkeen käytännön toteutukset on jaettu kymmeneen erilliseen aktiviteettiin, kuten My town, Let’s sing, Our national animals, Fairytales from our country, Dear friend I write to you ja The world I would like to have. Tämän lisäksi järjestetään maakohtaisia teemaviikkoja ja tempauksia. Hankkeen www-sivut löytyvät osoitteesta: <http://socrates08.wetpaint.com>.

Opettajien väliseen yhteistyöhön liittyen koulumme Comenius-ryhmän jäsenet Eero Hietapelto, Vuokko Kangas, Heikki Kontturi, Raija Kärkkäinen ja Veikko Sivula vierailivat lokakuussa 2008 Sisiliassa yhteistyökoulun vieraana. Hankkeen yhteistyökumppanit puolestaan tutustuivat Suomeen ja kouluumme Comenius-viikolla kuluvan vuoden toukokuussa. Kyseinen viikko oli samalla Eurooppa-viikko, joten eipä vierailu olisi voinut juuri parempaan ajankohtaan osua hanketta ajatellen! Vierailuviikolla kunkin solun luokat laativat monipuolisia näyttelyitä ja esityksiä tutkimastaan hankkeeseemme

kuuluvasta maasta, joten Euroopan maantieteellisesti erityyppiset maat esittäytyivät koulussamme: Äppö-solun kohteena oli Suomi, Noppa-solun Tanska, Kirppa-solun Turkki ja Hoijakka-solun Italia ja Sisilia.

Sisilia-viikko

Viikolla 17 vietettiin koulussamme Sisilia-viikkoa. Oppilaat pääsivät tutustumaan ihanaan italialaiseen saareen omissa luokissaan, soluissa ja kirjastossa mitä erilaisimpien tehtävien parissa.

Sisilian hehkuva aurinko innosti oppilaita omien opettajien ja harjoittelijaopettajien ohjauksessa erilaisiin kuvataide- ja käsitöihin. Englannin tunneilla kirjoitettiin esimerkiksi saaren historiasta, ruokakulttuurista ja mafiasta ja 3b-luokan oppilaat kirjoittivat sisilialaisen ystävyyskoulun oppilaille, kirjekaverilleen, kirjeitä. 5b-luokan oppilaat käsikirjoittivat ja esittivät nukketeatterinäytelmän Odysseuksen ja kyklooppien kohtaamisesta. Muiden luokkien oppilaille oli mahdollisuus käydä Hoijakka-solussa katsomassa esitystä. Pinokkio innoitti animaatioiden tekoon useita luokkia. Päivänavauksessa nähtiin 2a- ja 5b-luokan yhteistyönä toteutettu Pinokkio-animaatio.

Osa Noppa-solun pikkuoppilaista ”matkusti” aikamatkakoneella Vilppu Veijarin ja vanhan Tietäjän kanssa kaukaiselle saarelle, joka myöhemmin paljastui Sisiliaksi. Tuolla saarella kohosi rannikolla oleva vanha linna, jonka vanhat kivimuurit kätkivät sisäänsä uskomattomia tarinoita menneiltä ajoilta.

Äppö-solussa perehdyttiin Sisiliaan työpajatyöskentelyn keinoin. Luokkatilat ”muuttuivat” Palermoksi, Syrakusaksi, Taorminaksi ja Etnaksi. Näissä sisilialaisissa paikoissa oppilaat tutustuivat saaren maantieteeseen ja erityisesti kulttuuriin. Oppilaat taiteilivat Taorminan kreikkalaisessa teatterissa cembalo-musiikin säestyksellä ja inspiroimina tunnelmamaalauksia. Lisäksi he saivat nauttia Pinokkiosta tarinan, elokuvan ja tehtävien avulla. Syrakusassa oppilaat tutustuivat Pinokkion opastamina Italian kieleen, kulttuuriin, maantieteeseen ja tapoihin. He saivat myös tehdä kuuluisaa sisilialaista mosaiikkitaidetta. Etna innoitti oppilaat kaulakorun tekoon

ja sisilialaisen erittäin monipuolisen ja monista eri kulttuureista vaikutteita saaneen taiteen tutkimiseen. Sisilian pääkaupungissa Palermossa leikittiin ja tanssittiin muun muassa Tarantellan tahtiin.

Kirjastossa oli mahdollisuus tutustua Sisilia-aiheiseen näyttelyyn. Alkuopetusluokat tutustuivat italialaiseen kansansatuun ”Myötätunnon ruusu”. Isommilla oppilailla oli mahdollisuus tutustua Odysseuksen retkiin Sisiliassa, Lucia-legendaan ja sonetteihin. Lisäksi eri luokkatasoille laadittiin Sisilia-tietovisa.

Luontevana osana Sisilia-viikkoa oli myös saaren kulttuurin kulinaristiseen puoleen tutustuminen. Siksi koulumme ruokalistaan Sisilia-viikolla kuului-

vat myös italialaisen ja sisilialaisen keittiön tyyppilliset ruoat. Luonnollisesti yhtenä raaka-aineena oli monien suuri suosikki, pasta.

Oppilaat nauttivat monipuolisesta toiminnasta ja ohjelmasta. Yhteistyön voima osoittautui jälleen kerran tulokselliseksi ja hyödylliseksi. Uudet elämykset ja kokemukset sekä kulttuurisen tietouden lisääntyminen osoittautuivat tässäkin projektissa mitä parhaimmiksi muodoiksi kasvussa kohti maailmankansalaisuutta.

Comenius-ryhmän puolesta

Raija Kärkkäinen ja Heikki Kontturi

Anja Lindh

Tanssia Tarantellan tahtiin.

Planeetta Maa

– Unesco-norssien lukuvuoden 2008–2009 teeman avaustapahtuma

Aleksis Kiven päivänä koulumme Äppö-solun (1–2, 1c, 2b ja 3b) oppilaat, opettajat ja opiskelijat toivat koko koulun eteen kuvaelman, joka samalla aloitti lukuvuoden Planeetta Maa -teeman. Ajatuksena oli, että jokainen norssilainen pysähtyy miettimään omaa mahdollisuuttaan pienillä teoilla vaikuttaa maapallon tulevaisuuteen.

Kuvaelma syntyi kolmesta eri näytöksestä. Jokaisessa näytöksessä eri eläinryhmät keskustelivat maapallon tilasta omien intressiensä kautta. 1c-luokan oppilaat aloittivat kuvaelman ihastelemalla kaunista maapalloamme. Kalat uiskentelivat puhtaissa vesissä ja katselivat monimuotoista luontoa hokien puhekuorona: ”Onpa täällä kaunista, onpa täällä kaunista!” Yhtäkkinen kova jylinä ja rumpujen pauke kertoi yleisölle, että maapallolla tapahtui kummia. Kauneus oli kadonnut! 3b-luokan kalat haukoivat henkeään rehevöityneissä vesissä ja porotokka tuskasteli jäkälän vähyyttä. Oravat ihmettelivät, mitä käpysadolle on tapahtunut: ”Käpyjen jakajaoravilla ei ole enää työtä!” Linnutkin alkoivat sairastella oudosti oireillen. ”Mitä keksimme kaikkien eläinten auttamiseksi?” kyseltiin.

Mutta aivan niin kuin ihmisetkin, eläimet päättivät ryhtyä itse toimimaan planeetta Maan puolesta. 2b- ja 1–2-luokkien eläinryhmät lähettivät edustajansa suureen ilmastokonferenssiin, jota johti Viisas Pöllö. Pöllö kehotti konferenssin osallistujia pyytämään puheenvuorot nostamalla käpälän, sorkan, tassun, siiven tai kavion ylös.

Neiti Jänis Loikka toi esille huolensa lumitilanteen muutoksesta, minkä takia valkoinen suojaväri ei enää suojaakaan lumettomassa metsässä. Neiti Lintukoto piti puheenvuoron, jossa hän kertoi lintujen huolen siitä, että pesimäalueet uhkaavat jäädä veden alle, kun mannerjäätikön sulaminen nostaa merenpintaa. ”Minne me oikein kotoamme lähtisimme?” kyseli Neiti Lintukoto.

Herra Karhu Otsamo muistutti karhujen talviunesta, joka leudossa säässä saattaa jäädä kokonaan väliin. Herra Hiiri Siimahäntä ihmetteli lukuisten jälkeläistensä tapaa unohtaa valot palamaan hiiritalossa.

Lopuksi eläimet löivät ihan konkreettisesti viisaat päänsä yhteen ja pienen neuvottelun jälkeen päätyivät esittämään kaikille eläimille sitoutumista teeseihin, joilla jokainen voi vaikuttaa maapallon hyvinvointiin. Teesit olivat:

- Sammuta turhat valot ja laitteet!
- Käytä vettä säästeliäästi!
- Kerää roska päivässä!
- Kierrätä!
- Älä heitä ruokaa roskiin!
- Nauti puhtaasta luonnosta!
- Älä osta turhaa tavaraa!

Laulujen tukema kuvaelma syntyi opettajien, opetusharjoittelijoiden ja oppilaiden yhteisprosessina, jota viikoittain ennen H-hetkeä yhteistoiminnallisesti muokattiin monipuoliseksi, oppilaslähtöiseksi ja elämykselliseksi esitykseksi.

Auli Halme

Eläinten ilmastokonferenssissa tehtiin viisaita päätöksiä.

Yhteisöllisyyttä ja kestävästä kehitystä kierrätyspäivänä

Koulussamme vietettiin kestävän kehityksen periaatteen mukaista kierrätyspäivää lauantaina 7.11.2008. Jo perinteeksi muodostuneen teemapäivän tarkoituksena oli edistää ja tukea kestävästä elämäntapaa koulun toiminnoissa. Päivä aloitettiin yhteisellä ympäristöaiheisella tapahtumalla salissa. Tämän jälkeen oppilailla oli mahdollisuus ostaa ja myydä erilaisia tavaroita solujen kirpputoreilla. Myös vanhemmat ja muu kotiväki olivat tervetulleita tapahtumaan. Hyväkuntoiset kirjat, lehdet, vaatteet, lelut, urheiluvälineet ja muut tavarat vaihtoivat omistajaa sopuhinnoin. Samalla moni luokka sai talokotiililleen sievoisen summan leirikoulurahastoaan varten.

Tapahtuman tavoitteena oli myös yhteisöllisyyden ja yhteisvastuun vahvistaminen. Oppilaskunnan hallituksen jäsenet pitivät vanhempien ja koulunväen avustuksella kahvilaa koulun kirjastossa. Lisäksi

myytiin Unesco-kortteja, joiden tuotolla tuetaan koulumme intialaisen kummilapsen, Roja Ravulan, koulunkäyntiä.

Oppilaat, vanhemmat ja opettajat nauttivat yhteisestä, onnistuneesta teemapäivästä. Mukavan yhdessäolon lisäksi merkittävää on se, että oppilaat saavat yhdessä rakentaa kestävästä tulevaisuutta, ymmärtävät sen merkityksen ja huomaavat, että pienilläkin teoilla ja omilla jokapäiväisillä valinnoilla voi vaikuttaa luonnon, ihmisten ja koko maailman hyvinvointiin. Tällaisilla vastuullisilla toiminnoilla on mahdollisuus säilyttää maapallo tuleville sukupolville nykyistä paremmassa kunnossa.

Kestävän kehityksen tiimi

Kierrätyspäivänä oli monenlaista toimintaa.

Pessi ja Illusia

Lukuvuoden lopussa vietettiin kevätkuuhlaa, jossa Lesitettiin Yrjö Kokon Pessi ja Illusia -saturomaanin perustuva näytelmä. Pessi ja Illusia on monikerroksinen tarina luonnosta ja ihmisestä, sodasta ja rauhasta. Se on myös kertomus lämmöstä, ystävydestä ja rakkaudesta. Sadussa liikkuvat monet suomalaisen kansantaruston hahmot: keijukaiset, peikot, eläimet ja ihmiset. Sateenkaarelta maahan tulleen, siipensä menettäneen Illusian on selvittävä metsässä, jossa uhkaavat ankara luonto, vihamieliset olennot sekä ihmisen aiheuttama vaara, sota. Yhdessä urhean Pessi-peikon kanssa Illusia kasvaa ja oppii joka päivä uusia, ihmeellisiä asioita luonnosta. Uskoa tulevaisuuteen tuo keväällä syntynyt uusi ihmisen, Pessin ja Illusian lapsi.

Näytelmän suunnittelu ja työstäminen aloitettiin hyvissä ajoin kevätlukukauden alussa. Suunnittelu-ryhmä tutustui aluksi Heikki Partasen ohjaamaan, vuonna 1984 ilmestyneeseen Pessi ja Illusia -satuelokuvaan. Kevätjuhlassa vastuussa olevan Hoi-jakka-solun oppilaat perehtyivät Pessin ja Illusian maailmaan koulun kirjastossa järjestetyn esityksen pohjalta. Lisäksi teosta käsiteltiin monin tavoin luokissa. Näytelmän suunnittelussa ja toteutuksessa oli mukana solun opettajien ja oppilaiden lisäksi musiikin, käsityön ja liikunnan aineenopettajat, opiskelijoita sekä oppilaiden vanhempia. Näytelmän musiikki, tanssi, valaistus, lavastus, äänimaailma ja puvustus syntyivät ryhmien yhteistyönä. Oulun kasvatustieteiden ja opettajankoulutuksen yksikön

opiskelijat, teemaharjoittelunsa näytelmäprojektin yhteydessä suorittaneet Lasse Rasinkangas ja Jussi Heikkilä sävelsivät näytelmän musiikin. Oulun konservatorion tanssiliinjan opetusharjoittelua suorittava opiskelija Laura Faarinen suunnitteli ja ohjasi tanssiosuudet. Teemaharjoittelija Juulia Määttä sekä Susanna Lehtonen yhdessä muiden 3a-luokan vanhempien kanssa suunnittelivat ja valmistivat roolihenkilöille upeat esiintymisasut. 6b-luokan tytöt valmistivat asunsa itse opiskelija Leena Hartikan ohjauksessa.

Erilaisissa rooleissa oli 3a-, 5b-, 5–6- sekä 6b-luokan oppilaita. Päiväkorentojen tanssin esittivät 3a-luokan tytöt, sateenkaaritanssin 6b-luokan tytöt ja sammakkojen tanssin 5b-luokan oppilaat. Näytelmän musiikkiesityksistä vastasi opiskelijoiden ja solun oppilaiden orkesteri.

Juhlan kenraaliharjoituksessa 26.5.2009 yleisönä oli vuonna 1959 Oulun opettajakorkeakoulusta valmistuneita opettajia. Tähän arvovaltaiseen joukkoon kuului Nobelin rauhanpalkinnon saanut presidentti Martti Ahtisaari.

Pessi ja Illusia -näytelmä on kaunis ja lohdullinen tarina, joka on ajankohtainen nykymaailmassakin. Luontokeskeisyydessään juhla oli samalla erinomainen päätös koulussamme vietetylle Planeetta Maa -teemalle.

Juhlatoimikunta

Päiväkorentojen tanssi. Pilvi Salonpää, 3a

Pekka Töpöhäntä valloittaa Norssin

”Ken onkaan nähnyt kissaa, mi vailla häntää on?”

Pohjoismaisen kirjastoviikon aikana 10.–14.10.2008 kaikissa Pohjoismaissa vietettiin ruotsalaisen lastenkirjailijan Gösta Knutssonin satavuotisjuhlavuotta. Koulussamme vuosi huipentui Pekka Töpöhäntä -tapahtumaan joulukuussa viikolla 50.

Koulun kirjastotyöryhmä aloitti tapahtuman suunnittelun jo syksyllä. Toiminnassa olivat mukana erityisesti 1a-, 1b-, 3a-, 5–6- ja 6b-luokat opettajineen. Aluksi oppilaat tutustuivat laajasti erilaisiin Pekka Töpöhäntä -kirjoihin. Ekaluokkalaisten valmistivat hyvissä ajoin erilaisista materiaaleista kissasytäviään ja kirjoittivat näistä opettajan avustuksella oman tarinansa sadutusmenetelmää soveltaen. Viides- ja kuudesluokkalaisten laativat Valveen järjestämässä pelityöpajoissa kirjojen miljööseen sopivia pelejä. Oppilaat toimivat myöhemmin myös pelinohjaajina muiden luokkien oppilasryhmille. Lisäksi 6b-luokan oppilaat ideoivat ja toteuttivat toiminnallisen kuvasuunnistusreitin tarinoineen. Lehtori

Kirsti Karhumaa laati sävellyksen Pekka Töpöhäntä -kirjassa olevaan lauluun, ja joukko 3a-luokan oppilaita esitti laulun oppilasryhmille kirjaston luku-tuokioiden yhteydessä. Lisäksi tapahtumaa varten laadittiin Pekka Töpöhäntä -tietovisa sekä esitykset kirjailija Gösta Knutssonista, Pekka Töpöhäntä -kirjojen henkilöhahmoista ja miljööstä. Esittelijänä toimi kirjastossa työskentelevä Tuomiokirkontornin ”Vanha-Maija”.

Oman koulun luokkien lisäksi tapahtumaan osallistui Sampolan päiväkodin eskarit ohjaajineen. Myös muutamien luokkien oppilaiden vanhemmillä oli mahdollisuus tutustua tapahtumaan vanhempainillan ja pikkujoulun yhteydessä. Lisäksi vierailijoina piipahtivat koulumme kummikirjailija Inkeri Karvonen sekä Oulun yliopiston rehtori Lauri Lajunen, joka tunnisti hyvin Uppsalan kaupungin kissojen kotikaupungin esittelyn yhteydessä.

Kirjastotiimi

3a-luokan kuoro esiintyy pikkuoppilaille.

Kattijuttuja

Olen katti nimeltä Viiru. Olen jo 25 vuotta vanha, mutta hyväkuntoinen. Omistajani on Joni, joka on nuori mies. Asustelemme kerrostalossa. Lempipaikkani on kerrostalon ullakko. Siellä on kaikenlaista jännää ja kivaa. Usein hiivin ullakolle ja leikin siellä kattiyöstäväni Villen kanssa. Unelmoin tapaavani jonakin kauniina päivänä hurmaavan ja kauniin kissaneidin. Tiedän erään sellaisen. Kissaneidin nimi on Ulla. Jos tapaan Ullan, pyydän hänet kävelylle ja tarjoan kunnon silakka-aterian.

Anssi Ruotsalainen, 1b

Olen katti nimeltä Pate. Olen juuri täyttänyt seitsemän vuotta. Olen siis matkustellut auringon ympäri seitsemän kertaa. Olen mustan puhuva katti, mutta luonteeltani olen kuitenkin kiltti. Erikoispiirteeni on superhyvä pompputaito. Voin pomppata jopa oven päälle. Lempiruokaani ovat ananaspizza ja pinaattilätyt ketsupin kanssa. Kokkina en vielä ole kovin kokenut, sillä muuttaman kokkauskerran jälkeen ovat ystäväni laulaneet minulle: "On sangen surkeat keitokset..." Aion kuitenkin harjoitella ja tulla hyväksi kokiksi. Jopa niin hyväksi, että voisin perustaa oman kattiravintolan. Unelmoin myös matkasta Kanariansaarille. Siellä olisi varmaan ihanan lämmintä. Voisin myös sukeltaa lämpimään veteen ja kuivattella sitten turkkiani auringossa.

Aapo Räisänen, 1a

Unohtumattomia elämyksiä kirjojen maailmassa

Koulussamme pyritään tukemaan monella tapaa Koppilaiden lukuharrastusta. Kirjojen lukeminen edistää luonnollisesti lapsen kielellistä kehitymistä, mutta lukeminen on tärkeää myös psyykkiselle ja sosiaaliselle kehitykselle. Lukeminen parantaa niin ikään eläytymis- ja keskittymiskykyä. Hyvä lastenkirja aktivoi ajattelua, tunteita ja tiedonhalua. Se kehittää luovaa mielikuvitusta, tarjoaa samaistumiskohteita ja välittää monenlaista tietoa ympäröivästä maailmasta.

Lukemisen edistämiseksi koulussamme järjestettiin kirjaralli 6.–14.2.2009. Rallin aikana jokainen luokka luki mahdollisimman monta sivua kaunokirjallisuutta. Rallissa oli erilliset sarjat 0–2-, 3–4- ja 5–6-luokille, ja parhaimman keskiarvon saanut luokka oli sarjansa voittaja. Kirjaralli päättyi ystävänpäivänä vietettyyn lukulauantaihin.

Lukulauantain avaustapahtumassa Satumaan portinvartija johdatteli yleisön mukaviin lukutunnelmiin. Tilaisuudessa esitettiin kirjailija Inkerin Karvosen sanoittama ja kanttori Lauri-Kalle Kallungin säveltämä Satulaulu ”Tule minun kanssani satuja kohtaamaan”. Sekä säveltäjä että sanoittaja olivat tilaisuudessa kunnivieraina. Avauksen jälkeen 0.–3.-luokkalaisten vierailivat Noppa-solun satupajassa, jossa Inkeri Karvonen esitti iki-ihanan ”Pöllön talo”-satunsa. Koulumme kummikirjailija tempaisi jälleen kerran kuulijansa mukaansa satujen maailmaan elävällä kerronnallaan ja taidokkailla eläinhahmoillaan. Isommat oppilaat kuuluivat kirjastossa esityksen fantasia- ja tarueläimistä ja tutustuivat 6b-luokan fantasiaeläimistä kertovaan kuvataidenäyttelyyn sekä 1–2- ja 2b-luokan pöllönäyttelyyn. Pegasos, kentauri,

feenikslintu, aarnikotka, lohikäärme ja monet muut mytologiset olennot kuljettivat innokkaita kuulijoita vanhojen tarujen ja myyttien maailmaan.

Päivän aikana oppilailla oli mahdollisuus vieraila Oulun kaupunginkirjaston kirjastoautossa. Väli-ajoilla luettiin kirjoja ja osallistuttiin oppilaskunnan järjestämään ystävänpäivän halauskisaan. Päivän lopuksi laskettiin kirjarallissa kertyneet sivut ja luokkien saamat keskiarvot.

Oppilaat lukivat huimasti sivuja reilun viikon aikana. 0–2-luokkien sarjan voittajat olivat 1b-luokka (447 sivua/oppilas) ja 1a-luokka (421 sivua/oppilas), 3–4-luokkien 4b-luokka (812 sivua/oppilas) ja 3a-luokka (490 sivua/oppilas) sekä 5–6-luokkien voittajat 6b-luokka (752 sivua/oppilas) ja 5a-luokka (562,5 sivua/oppilas).

Oppilaskunta palkitsi julistamassaan ahkerimman lukijan kisassa eri luokkatasoilta seuraavat oppilaat: Viola Väyrynen (0–1), Veera Väyrynen (0–1), Santeri Huttunen (2b), Karri Saukkonen (3a), Alina Räisänen ja Laura Pälvä (4b), Emma Ryhänen (5a) ja Julia Ritvanen (6b). Lisäksi lukijoiden kesken arvottiin kolme kirjapalkintoa.

Kirjastotiimi

Kirjastoreitti

– yhteistyötä Oulun kaupunginkirjaston kanssa

Oulun kaupunginkirjasto ja opetustoimi käynnistivät yhteisen Kirjastoreitin syksyllä 2008. Kirjastoreitin avulla halutaan varmistaa, että jokainen oululainen koululainen oppii hakemaan tietoa kirjastosta ja saa osallistua kirjavinkkaukseen.

Kaikki koulumme tois- ja kolmasluokkalaisten vierailivat Kaijonharjun kirjastossa syyslukukauden aikana. Esikoululaisten ja ensiluokkalaisten vierailu tapahtui heti kevätlukukauden alussa. Vierailujen aikana tutustuttiin kirjaston toimintoihin ja kirjojen maailmaan. Kirjaston väki vinkkasi kullekin ikätsolle soveltuvia, erilaisia lastenkirjoja. Oppilailla oli myös mahdollisuus hankkia henkilökohtainen kirjastokortti ja lainata kirjoja vierailun aikana.

Kaikki viidesluokkalaisten puolestaan harjoittelivat tiedonhakua koulun kirjaston tieto-osastossa,

Älyssä. Kirjastonhoitaja Essi Pulkkisen ohjaamana tutustuttiin Oulun kaupunginkirjaston kokoelmattietokannan eli Intro-verkkokirjaston käyttöön. Esimerkkeinä olleiden asiansanojen avulla opittiin käyttämään verkkokirjastoa ja löydettiin lähdeaineita esimerkiksi dinosauruksista ja muista mielenkiintoisista aiheista.

Yhteistyö kaupunginkirjaston kanssa koettiin antoisana ja hyödyllisenä. Erilaisten teemojen ja tapahtumien aikana lähikirjastosta lainattu materiaali osoittautui hyvin tarpeelliseksi koulukirjaston oimien kokoelmien rinnalla. Kaupunginkirjaston henkilökunnan antama asiantuntija-apu tukee koulua tärkeässä kasvatusta ja opetustehtävässä.

Kirjastotiimi

Kirjavinkkausta Kaijonharjun kirjastossa 1a- ja 1b-luokan oppilaille.

Kirjallisuusdiplomit

Monet oppilaat ovat lukeneet Norssin kirjallisuusdiplomiin kuuluvia teoksia kuluneen lukuvuoden aikana. Kirjallisuusdiplomi annetaan aina 2., 4., ja 6. luokan päättyessä. Lukukauden alussa käyttöön otettiin uudistettu kirjallisuusdiplomi, jonka kehittäessä on otettu huomioon oppilaiden toivomuksia. Pääpiirteissään diplomi noudattaa vanhaa rakennetta. Joitakin teoksia vaihdettiin ja uutuuskirjoja otettiin mukaan.

Kirjallisuusdiplomin ovat suorittaneet 5.5.2009 mennessä seuraavat oppilaat:

1–2-luokalta Daniel Agava, Larissa Inkala, Matias Niemelä, Helmi Nikula, Jenni Pakarinen ja Joel Tuohimaa.

2a-luokalta Elias Alatalo, Jere Aromaa, Anne Haataja, Aada Jounila, Eerika Kaappola, Joonas Karjalainen, Sini-Vuokko Karvonen, Annika Komulainen, Jesper Kuusela, Olli Könönen, Nico Mannila, Jesse Muhonen, Eero Niskanen, Samuli Pesonen, Maija Pospiech, Kasper Rantsi, Beata Saukkonen, Eerika Saukkonen, Tuomas Tervahauta, Melina Tyynelä ja Totte Vaarala.

2b-luokalta Joonatan Ahonen, Sam Dashti, Paulus Hekkala, Seela Helin, Santeri Huttunen, Krista Janhunen, Valtteri Karvonen, Kalle Naarala, Jenna Niemelä, Lasse Pikkarainen, Pyry Puumalainen, Mikael Puurunen, Nea-Noora Räisänen, Jenna Salmela, Jenina Suokas, Georges Slewa, Samuli Sulasalmi ja Linda Ventelä.

3–4-luokalta Iina Lehtihalmes ja Eerik Siitonen.

4a-luokalta Juho Kalle Kuusikko, Alexandra Malinen ja Ossi Sutinen.

4b-luokalta Nina Juustila, Milla Karvonen, Laura Pälve, Alina Räisänen, Auri Sääskilahti ja Joonas Virpi.

5–6-luokalta Jenni Ahonen, Oona Bräysy, Suha Chowdhury, Jaakko Karsikko, Siiri Meriläinen, Oskari Ronkainen, Paavo Ruka, Tomi Tauriainen, Jasmin Tikkanen ja Kaisa Uusimäki.

6a-luokalta Konsta Blomster, Essi Helakorpi, Salli Jänkälä, Nea Kallio, Ville Kumpulainen, Katri Poutiainen, Jori Rautio ja Max Siirtola.

6b-luokalta Emma Karjalainen, Jasmin Lumme, Julia Ritvanen, Eerika Saviniemi, Julia Sundberg, Veera Vehkala ja Viivi Välimäki.

Lisäksi seuraavat oppilaat ovat suorittaneet lukumaisterin diplomien:

Helmi Nikula 1–2-luokalta; Aada Jounila, Eerika Kaappola, Jesper Kuusela, Maija Pospiech, Beata Saukkonen ja Eerika Saukkonen 2a-luokalta; Joonatan Ahonen, Sam Dashti, Paulus Hekkala, Seela Helin, Santeri Huttunen, Krista Janhunen, Valtteri Karvonen, Jenna Niemelä, Lasse Pikkarainen, Pyry Puumalainen, Mikael Puurunen, Nea-Noora Räisänen, Jenna Salmela, Georges Slewa ja Samuli Sulasalmi 2b-luokalta; Nina Juustila, Laura Pälve ja Auri Sääskilahti 4b-luokalta; Suha Chowdhury, Jaakko Karsikko, Jasmin Tikkanen ja Kaisa Uusimäki 5–6-luokalta.

Paljon onnea kaikille kirjallisuusdiplomin saajille ja antoisia lukuhetkiä tulevaisuudessakin.

Anja Lindh

Unescon filosofian päivän esseekilpailu

Suomen Unesco-kouluverkko, Filosofian ja elämäntutkimustiedon opettajat ry (FETO) ja Suomen filosofinen yhdistys (SFY) järjestävät vuosittain filosofisen esseetapahtuman Unescon kansainvälisenä filosofian päivänä. Koulumme oppilaat ovat osallistuneet jo muutaman vuoden ajan tähän tapahtumaan. Lukuvuonna 2008–2009 luokkien 2b, 3–4, 3a, 3b, 5b, 5–6 ja 6a oppilaat kirjoittivat filosofisen esseen etukäteen annetuista aiheista.

Tämänvuotisia aiheita olivat:

1. Mistä tietää, että tekee oikein? Auttaako järki asiassa?
2. Kenen tulisi torjua ilmastonmuutosta?
3. Mitä filosofi voisi tarkoittaa sanomalla: "Mistä ei voi puhua, siitä on vaiettava."
4. Turvaavatko lait ja säännöt ihmisen vapautta vai rajoittavatko ne sitä?

Suosituimmat aiheet koulussamme olivat ilmastonmuutos ja oikein tekemisen pohdinta. Arvi-

ointiraatina toimineet Unesco-työryhmän jäsenet palkitsivat seuraavien oppilaiden esseet koulun yhteisessä tilaisuudessa:

- 0–2-luokkien sarjasta Jenna Salmela ja Santeri Huttunen 2b-luokalta.

- 3–4-luokkien sarjasta Karri Saukkonen 3a-luokalta, Emma Haapasalo 3b-luokalta, Eerik Siitonen 3–4-luokalta ja Alekski Seppä 3a-luokalta.

- 5–6-luokkien sarjasta Jasmin Tikkanen ja Lassi Perämäki 5–6-luokalta sekä Salli Jänkälä 6a-luokalta.

Valtakunnalliseen esseekilpailuun lähetettiin Jasmin Tikkasen ja Karri Saukkosen esseet. Molemmat palkittiin Unescon kansainvälisenä filosofian päivänä 20.11.2008. Seuraavaksi esitellään Jasminin ja Karrin esseet sekä otteita muutamien oppilaiden kirjoituksista.

Kenen tulisi torjua ilmastonmuutosta?

Koska ihmiset ovat tällä hetkellä hallitseva laji maan päällä, heidän teoillaan on suurin vaikutus. Roskaaminen, saasteet, nämä asiat ovat tulleet meille liiankin tutuiksi. Se on kuitenkin oma päätöksemme. Meidän pitäisi tarttua hetkeen koska vielä ei ole liian myöhäistä. Kuvitellaanpas nyt maapalloa vaikka 20 vuoden päästä. Jos jatkamme samaa rataa, emme ehkä edes pääse näkemään mitä silloin tapahtuu. Mutta on kuitenkin varmaa, että jos emme aloita nyt niin se ei ole hyvä paikka, vaikka se olisikin olemassa. Me itse johdatamme maapallon ansaan, joskaan emme tahallisesti.

Yksi syy siihen miksi ihmiset eivät esimerkiksi kierrätä, on se että he ajattelevat, että siitä ei ole mitään hyötyä. He ajattelevat, että mitä siitä vaikka en lajitellutkaan jätteitäni tänään, minähän olen vain yksi ihminen. Mutta jos kaikki ajattelisivat tuolla tavalla, ei kukaan tekisi mitään. Mutta totuus on erilainen. Totuus on, että vaikka veisikin vain yhden ainoan roskan roskikseen joka päivä, vaikuttaisi se silti suuresti. Vaikka yksi ihminen onkin vain pieni olento suuressa maailmankaik-

keudessa, hänellä on silti mahdollisuus vaikuttaa kaikkeen. Maapallo tarvitsee meitä, niin kuin mekin tarvitsemme sitä. Meillä on vastuu myös maapallomme muista eliöistä, koska on meidän velvollisuutemme huolehtia muista, joilla ei ole itse mahdollisuutta päättää. Itse asiassa ihmisten pitäisi ajatella sitä anteeksipyyntönä siitä hyvästä, että me olemme saastuttamassa heidän elinpaikkaansa, koska myös eläimet ja luonto kärsivät.

Hallitsevissa asemassa olevilla ihmisillä, kuten presidentillä, on vielä enemmän vastuuta kuin meillä tavallisilla tallaajilla. Jos presidentti ja muut vaikuttavat henkilöt rupeaisivat puhumaan tästä asiasta entistä aktiivisemmin, ihmiset varmaan uskoisivat paremmin. Olen siis sitä mieltä, että kaikkien ihmisten pitäisi torjua ilmastonmuutosta. Jotkut ovat suuremmassa asemassa ja toiset pienemmässä, mutta silti kaikkien sanoilla ja teoilla on merkitys. Jos vain uskaltaa ja haluaa, kannattaa tuoda mielipiteensä mahdollisimman suuresti esiin. Silloin sillä olisi enemmän vaikutusta.

Jasmin Tikkanen, 5–6

Mistä tietää, että tekee oikein? Auttaako järki asiassa?

Tiedän että teen oikein auttaessani jotakin apua tarvitsevaa eläintä ja ihmistä. Tiedän että teen väärin, jos tuhoan eläinten koteja tai aiheutan pahaa mieltä tai pahaa oloa millekään elävälle olenolle. Tajusin vasta 7-vuotiaana milloin tein oikein ja milloin väärin, vaikka kyllähän minä vieläkin tein semmoista mitä ei saisi tehdä. Järki auttaa minua paljon erottelemaan, mitkä ovat hyviä ja mitkä pahoja asioita ja paljon muussakin tärkeässä asiassa.

Kun en vielä ymmärtänyt, mikä on hyvää ja mikä huonoa, en ymmärtänyt että pienemmät ottavat isommista mallia. Huomaan kuitenkin selvästi sen olevan totta, sillä nuorin pikkusiskoni matkii minua ihan kaikessa. Kun minä sanon ihan minkä tahansa sanan, niin hän sanoo kaiken perässä. Kun eräänä päivänä aloin siivota omaa huonetta, niin Oona tuli ja alkoi lappaa tavaroita oikeille paikoille. Kaikki pikkulapset kehittyvät kovaa vauhtia. Olen huomannut, että katson itsekin isommista mallia. Myös luonnosta voi katsoa mallia. Esimerkiksi muurahaisista. Olette kai nähnyt, miten he puurtavat aamusta iltaan, niin kuin joku pakottaisi heidät työhön, mutta ei heitä kukaan

pakota. He ottavat jokainen oman vastuun keon turvallisuudesta. Tavallisissa perheissä ei yleensä ole muita kuin perheenjäsenet. Muurahaiset kuitenkin asuttavat koko suvun kaikki jäsenet. Myös luonnossa eläimet auttavat toisiaan, kuten esimerkiksi muurahaiset voivat viedä omista keoista naapurikekoihin erilaisia osia.

Ei kannata tapella asioista, jotka voidaan ratkaista muullakin tavalla kuin väkivallalla. Minulla ja pikkusiskollanikin tulee monesti pikku erimielisyyksiä. Myös sarjakuvan ja muiden kirjojen tekijät luonnehtivat hyvin oikean kuuloiset ajatukset kuten esimerkiksi J.K. Rowling. Luin hänen kirjansa 1–2-luokilla. Ihastuin kovasti hänen kykyynsä luonnehtia ajatukset niin, että ne kuulostavat ihan oikeilta. En ole ennen pitänyt ollenkaan kirjoittamisesta, kun taas nyt tuntuu, että jos lopettaa, niin se olisi paha virhe. Äiti ja isi varmaan ihmettelevät sitä, että olen kirjoittanut näin pitkän, no filosofian kirjoituksen. Luonnekin voi muuttua, jos vain haluaa sen muuttuvan.

Karri Saukkonen, 3a

Poimintoja oppilaiden filosofian esseistä

Ketkä voivat vaikuttaa ilmastonmuutokseen? Autoilijat, jos he vähentävät autoilua. Koululaiset, jos he menevät kouluun pyörällä tai kävellen. Kaikki muut ihmiset, jos he alkavat kulkea pyörällä, linja-autolla tai kävellen.

Jenna S. 2b

Mitä maailmassa tapahtuu, jos ei ilmastonmuutosta pysäytetä? Vuodenajat muuttuvat ja se alkaa kevät, kesä ja syksy, mutta talvea ei ehkä tulekaan. Talvi muuttuu leudommaksi ja häviää kokonaan. Vesi nousee ja pingviinit katoavat yhä enemmän.

Jenna N. 2b

Miten voimme auttaa luontoa? Voimme auttaa jokainen pikkulupauksilla. Mutta jos jatkamme saastuttamista tekemällä uusia bensalla toimivia laitteita, voimme menettää rakkaan maamme.

Sam, 2b

Pidetään luonto siistinä ja autetaan luontoa ja koko maailmaa.

Samuli, 2b

Ihmisten pitää alkaa huolehtia luonnon puhtaudesta entistä paremmin.

Niko, 3–4

Ei auta, että vain yksi ihminen yrittää, vaan kaikkien on otettava vastuuta tästä maailmasta.

lina, 3–4

Ajatelkaa, kuinka ihanaa on elää puhtaassa luonnossa.

lida-Liisa, 3–4

Ilmaston lämpenemistä estää pyörällä ajo, kierrätys ja monet pienetkin asiat, esimerkiksi roskan kerääminen ja kirpputorien pitäminen. Energiankulutuksen estää se, että sammuttaa turhat valot ja laitteet.

Petteri 3b

Kullan kallista maata pitää auttaa kovasti. Voimme vaikuttaa ilmastonmuutokseen. Me osaamme käyttää järkeä.

Juho, 3b

Mistä tietää, että tekee oikein? Yksinkertaisesti omatunto auttaa erottamaan hyvän ja pahan. Järki taas auttaa siinä, miten se hyvä pitää tehdä. Järjellä ja omatunnolla on erona se, että omatuntoa ei voi "hallita", mutta mieliä voi. Ilman järkeä ei pärjäisi, mutta pelkällä järjellä tekisi hirveitä asioita. Pelkkää järkeä ei voi olla, koska omatunto on osa järkeä.

Eerik, 3–4

Jos leikkii kaikkien kanssa, tietää helposti milloin tekee oikein eli siis toisia pitää leikeissäkin auttaa.

Ville-Valtteri, 3–4

Tiedät tehneesi oikein, jos olet iloinen.

Eetu, 3a

Jos joku kiusaa, ei saa kostaa eli iskeä takaisin, koska sitten tekee väärin itsekkin.

Hanna-Maria, 3a.

Jos on erehtynyt kiusaamaan toista, kannattaa pyytää anteeksi.

Tuua, 3–4

Oikealla järjenkäytöllä kaikki menee hyvin.

Teemu, 3–4

Jos auttaa toista, silloin ajattelee järjellään.

Joonas, 3–4

Kaikki joutuvat tilanteisiin, jossa pitää osata käyttää tunteita ja järkeä. Kukaan ei halua ketään tahallaan satuttaa. Jos lyöt kaveria ja kaveri lyö takaisin, käytä järkeä. Lopeta jo aikaisemmin ja pyydä anteeksi, sitten kaverikin antaa anteeksi.

Henna-Maarit, 3b

Elämä on kuin puro joka virtaa, jos asiat tekee oikein, ja jos asioita ei tee oikein, niin puro kuivuu. Eli jos kiusaat toista, niin purosta vähenee vettä, mutta jos olet kohtelias toiselle, niin puro alkaa tulla yli.

Aleksi, 3a

Jokainen ihminen ympäri maailmaa tekee joskus väärin. Ei ole täydellistä ihmistä. Jos joskus olet riidoissa kaverisi kanssa, sinun pitää sopia se. Et voi laskea tilannetta leikiksi, koska saatat loukata kaveria. Hoida asia puhumalla ja viisailla sanoilla.

Emma, 3b

Lailla ja säännöillä pyritään, että ihminen on hyvä, mikä tarkoittaa mielestäni puhdasta ympäristöä ja

oikeudenmukaisuutta ihmisten kesken.

Rilla, 3–4

Jos ei olisi sääntöjä, niin ei voisi esimerkiksi leikkiä ja pelata.

Santeri, 3–4

Kaikkien turvallisuuden takaamiseksi olisi todella hyvä, että jokainen noudattaisi lakeja ja sääntöjä, eli nyt vaan toimimaan oikein ja harkitusti hyvän elämän rakentamiseksi.

Taru, 3–4

Lait tekevät ihmisistä tasa-arvoisia, joten niiden avulla kaikki maailman ihmiset elävät harmoniassa, mikäli noudattavat lakeja. Oikeasti tasa-arvoisessa maailmassa ei olisi rikollisuutta, väkivaltaa ja rasismia. Todellisuudessa lakien pitäisi ylittää niinhinkin, mutta kaikki eivät valitettavasti välitä. Tasa-arvoisuus edistäisi maailman ihmissuhteita, ystävyyttä ja rakkautta, jos vain kaikkia kiinnostaisi olla samalla tasolla kuin muut.

Lassi, 5–6

Oppilaiden esseissä oli paljon oivallisia havaintoja ja mietteitä. Jos kaikki heidän toiveensa toteutuisivat, maailma olisi paljon parempi paikka ihmisille, eläimille ja luonnolle.

Me kaikki voimme vaikuttaa ainakin omaan lähiympäristöömmme. Voimme esimerkiksi toimia niin, että koulumme on sellainen iloisten lasten koulu, josta Stiina kertoo seuraavassa kirjoituksessaan.

Iloisten lasten koulu

Olipa kerran koulu. Se oli iloisten lasten koulu. Siellä ei kiusattu, ei riideltä, ei tehty mitään mikä loukkaisi toista. Minusta siinä koulussa oli jotain erityistä. Se koulu oli rauhallinen ja siinä koulussa olisi varmasti mukava opiskella. Olin hetken ajatuksissani ja ajatukseni oli siinä koulussa. Koska se koulu oli erityinen, erityisessä koulussa oli aivan erityisen mukavat opettajat.

Abit, vanhojen tanssit, joulujuhla, kevätjuhla, kaikki ne joka vuosi. Se on minun kouluni. Siellä on kaikkea mukavaa ja kaikkea, mitä tarvitsen opiskeluun. Työrauha, mahdollisuus tehdä yhteistyötä mukavien luokkakavereiden kanssa. Arvostan kouluni. En vaihtaisi kouluni mihinkään. Se on kouluni.

Stiina Hekkala, 3a.

Leirikoulut

Virpiniemessä voi harrastaa monia liikuntalajeja.

Lukuvuoden aikana toteutettiin perinteiset leiri- ja vierailtiin Jalavan museokaupassa Taivalkoskella. Kuudesluokkalaisten Pallas–Hetta-vael-Yöpymispaikkana oli Oulangan tutkimusasema. Leilusleirikoulu järjestettiin 17.–22.8. sekä 24.–29.8. rikoulun aikana tutustuttiin kevään ilmiöihin, tehtiin 2008. Vaelluksella tutustuttiin myös Hetan ja Pallak-luontoaiheisia tehtäviä ja retkeiltiin Juumassa ja sen luontokeskuksiin. Leirikoulun ohjaajina olivat Jyrävänskella. Paluumatkalla käytiin Kuusamon Pekka Tokola, Pasi Kurttila ja oppilaiden vanhempia. Murtovaaralla sijaitsevassa karhupuistossa. Oppilaat

3a- ja 3b-luokan lumileirikoulu toteutui 11.–saivat myös käyskennellä taiteilija Reijo Kelan ideoi-13.3.2009 Virpiniemessä. Leirikoulun aikana hiihdet-man ”Hiljaisen kansan” keskuudessa. Hepoköngäs tiin, laskettiin mäkeä, käveltiin lumikengillä, tehtiin Puolangalla Suomen korkeimpana vesiputouksena lumiveistoksia, tutkittiin talvista luontoa, kuunneltiin oli erityisen ihailun kohteena. Ohjaajina leirikoulu-luonnon ääniä pöllöretkellä, luettiin kirjoja, pelattiin toimivat Marjatta Kaikkonen, Marjatta Rantala-pelejä ja tehtiin leirikoulupäiväkirjaa. Lisäksi opittiin Räsänen, Pekka Tokola ja Anja Lindh.

itsenäisyyttä, yhdessäoloa ja ryhmässä toimimista. Lofoteilla pidettyyn pohjoiskalottileirikouluun Leirikoulun ohjaajina toimivat Marianna Junes-To-17.5.–22.5.2009 osallistui suurin osa kuudesluok-kola, Raija Kärkkäinen, Anja Lindh, Antti Salminen jakalaisista. Svolværissa sijaitsevan Knutmarkan leiri-Pekka Tokola. keskuksen monipuoliseen ohjelmaan kuului muun

5a- ja 5b-luokan kevätleirikoulu pidettiin 11.–muassa kalastusta, tunturivaellusta ja jousiammun-13.5.2009 Oulun yliopiston Oulangan tutkimusase-taa. Lisäksi oppilaat tutkivat Norjan ja Lofoottien malla. Menomatalla tutustuttiin Posion Korouomanluontoa, kulttuuria ja historiaa tekemällä leirikoulu-jyllhään luonnonsuojelualueeseen ja rotkolaaksoon.työkirjaa. Toimiminen vieraalla kieli- ja kulttuurialu-Leirikoulun aikana tutkittiin keväistä luontoa, ver-eella oli oppilaille antoisa ja ikimuistoinen kokemus. taittiin kevään edistymistä Oulussa ja Kuusamossa Vieraan kielen ja valuutan käyttö antaa valmiuksia sekä ihailtiin Jyrävänskosken upeita kuohuja. Paluu-toimia globaalissa maailmassa. Leirikoulun ohjaajia matkalla vierailtiin Ranuan eläinpuistossa. Ohjaaji-olivat Heikki Kontturi, Erkki Pekkala, Sanna Halonen, na olivat Kirsti Karhumaa ja Heikki Kontturi. Katriina Rantala sekä oppilaiden vanhempia.

4a-, 4b- ja 3–4-luokan Koillismaalle suuntautu-nut luontoleirikoulu pidettiin 27.–30.5.2009. Meno-**Leirikoulujen ohjaajat** matkalla kuultiin oppilaiden tekemiä kuntaesityksiä

Norssin kymmenes maailmankansalaisten vuosikerta

Maailmankansalaisen kypsyyskoe on Suomen MYK-liiton suunnittelema kansainvälisyyskasvatuksen opintokokonaisuus, jota on ollut mahdollisuus suorittaa vuodesta 1994 lähtien. Monet koulumme kuudesluokkalaisten ovat saaneet todistuksen ja myös tunnustuspalkinnon kokeesta. Lukuvuonna 2008–2009 kypsyyskokeen suorittivat maailmankansalaisen valinnaiskursseille osallistuneet oppilaat. Kurssin aikana tekijät tutustuivat itseään kiinnostavaan kansainvälisyyteen liittyvään teemaan yksin, pareittain tai ryhmässä. Tekijät syvensivät tietämystään ja ymmärrystään valitsemastaan aiheesta tutkimalla sitä eri näkökulmista. Tutkimus- ja tiedonlähteinä käytettiin muun muassa kirjoja, lehtiä, Internetiä, haastatteluja sekä dokumentti-ohjelmia. Kurssin aikana pyrittiin monipuoliseen tiedonhankintaan, oman oppimisen arviointiin ja saadun tiedon jakamiseen. Työn tekeminen opetti myös itsenäisyyttä, oman työskentelyn arviointia ja oppimisprosessin seuranta. Maailmankansalaisuuden kasvaminen on prosessi. Se on välittämistä, vaikuttamista ja vastuunkantoa. Ennen kaikkea se on uskoa omaan kykyihinkin ja kykyä toimia yhdessä.

Oppilaiden valitsemat aiheet olivat ajankohtaisia ja monipuolisia. Aleksis Jokilahti, Kristian Jokilahti ja Ville Orava tutkivat ilmastonmuutosta. Joonas Leinosen työ käsitteli myrskyjä. Viktor (Vikke) Mykrä ja Ville Tolonen tarkastelivat Lähi-idän tilannetta. Julia Sundbergin työn aiheena oli Saudi-Arabia ja Viivi Välimäen maailman eläimet. Jasmin Tikkanen ja Kaisa Uusimäki tutkivat Meksikoa. Suha Chowdhury kiin-

nostuksen kohteena oli oma kotimaa, Bangladesh. Tutkimusosiossa oppilaat tarkastelivat aiheettaan eri lähteiden pohjalta. Toimintavaiheeseen sisältyi esityksiä, haastatteluja, taiteen tekemistä, näytellyitä ja lehtiä. Kurssilaiset työskentelivät ahkerasti ja vastuullisesti. Kypsyyskoe vaati paljon työtä, mutta kaikki tuntuivat olevan tyytyväisiä mielenkiintoisiin ja monipuolisiin tuotoksiinsa.

Mitä muuta hyötyä tutkinnon tekemisestä oli?

- Oppilaiden mukaan he oppivat muun muassa
  - millainen tulevaisuus voi olla ja jakamaan töitä ryhmässä. Ville O.
  - tekemään paremmin itsenäistä työskentelyä sekä ilmastonmuutokseen liittyvistä asioista ja sen seurauksista. Kristian
  - tekemään laajaa tutkimustyötä. Aleksis
  - erilaisia työtapoja ja eri aiheisiin tutustumista. Joonas
  - kriittistä ajattelua kriiseistä ja yhteiskunnan ongelmista. Vikke
  - paljon omasta aiheesta, työskentelytapoja ja tutkimustyön tekemistä. Ville T.
  - oikeinkirjoitusta ja tietojen etsimistä, kärsivällisyyttä ja paljon asioita eri kulttuureista. Jasmin ja Kaisa
  - tekemään työtä itsenäisemmin. Suha
  - auttamaan ja vaihtamaan mielipiteitä. Viivi
  - tekemään itsenäistä työtä ja uusia asioita omasta aiheesta. Julia

Marianna Junes-Tokola ja Anja Lindh

Arkkitehtuurin ja muotoilun päivä kouluissa

Koulustamme osallistuttiin Designmuseon järjestämään arkkitehtuurin ja muotoilun päivän "Ampiainen-Remix"-kilpailuun. Oppilaiden tehtävänä oli rakentaa esine tai tila, joka helpottaa tutustumista ja yhdessäoloa. Kilpailuun lähetettiin yhteensä lähes 300 työtä, joista kaksi koulumme 4a-luokan oppilaiden työtä pääsi kuuden 6–12-vuotiaiden sarjassa palkitun työn joukkoon. Iina Piipon, Meri Rajamaan ja Tiia Bräysyn työ "Sani-Fani" sai tuomaristolta seuraavan palautteen:

- kokonaishahmo eheä ja iloinen
- tekstillä on kuvattu hauska yhdessäolo ja sisätiloja
- tekijä on eläytynyt työhönsä
- yltiöpositiivinen työ
- päivänpaisteinen juttu
- sisällekkin paistaa!

Juho Kalle Kuusikon, Niko Haaranien ja Elias Tuohimaan työtä "Maailman iloisin talo" arvioitiin

näin:

- pirteä ehdotus, jossa myönteinen ote
- kiusaamisen vastainen
- rehellinen: tehty sitä mukaa kuin miltä tuntuu
- toiminnallinen
- lapsen oma työ
- työssä näkyy koristelutapa ja -taito
- olisi hauska todellisena talona
- odotan, mitä tästä tulee tulevaisuudessa
- komea nimi ja komeat värit.

Arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatus on tärkeää lapsen esteettisen kasvun ja ympäristön hahmotamisen kannalta. Aihealueeseen tulisikin kiinnittää enemmän huomiota myös kouluissa. Taito havainnoida ja kehittää elinympäristöään auttaa ymmärtämään kulttuurisia arvoja ja perinteitä laajemminkin.

Vuokko Kangas

Virsisvisa

Koulustamme osallistuttiin yhteistyössä Tuuran evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa Seurakuntien Lapsityön Keskuksen ja Suomen Kirkkomusiikkiliiton järjestämään Virsisvisaan. Tässä vaativassa ja monivaiheisessa visassa koulumme 4a-luokan oppilaat Alexandra Malinen, Ossi Sutinen ja Miika Udd pärjäsivät hienosti edustaen Oulua kolmanteen eli hiippakunnalliseen vaiheeseen saakka. Koska Virsisvisa ei ollut pelkkää sanojen ja sävelmien opettelua, vaan myös monipuolista ja vaativaa virsitetoutta ja nokkeluutta, voidaankin koulumme joukkuetta hyvällä syyllä kutsua visanimensä mukaisesti "Virsitietäjiksi".

Vuokko Kangas

Vuosiluokat 0–6 kentillä

Kulunut vuosi on jälleen ollut urheilullisesti taipahtumarikas. Koulumme oppilaat ovat ottaneet osaa lukuisiin kilpailuihin niin Oulun kaupungin sisäisissä kisoissa kuin hieman suuremmillakin kilpakentillä. Kilpailuissa on saatu nauttia onnistumisen elämyksistä ja menestyksestä, mutta samalla on muistettu myös iloita kansakilpailijoiden hyvistä suorituksista.

Oulun koulujen 1–2-luokkien Kaikki Pelaa -jalkapalloturnauksessa koulumme ykkösjoukkue saavutti toisen sijan mitalisarjassa. Johan Pomppas -koripalloturnauksessa viidennen luokan poikien joukkue tuli myöskin sarjassaan toiseksi. Yleisurheilukilpailuissa Aleks Niemelä tuli kuudenneksi kuudesluokkalaisten poikien kuulantönnössä. Juho Romakkaniemi tuli puolestaan kuudenneksi kolmasluokkalaisten poikien 600 metrillä. Kolmasluokkalaisten poikien tiukassa pallonheittokilpailussa Ville-Valtteri Kilpe-

läinen tuli jaetulle neljännelle sijalle. Kerkko Äikäs sijoittui Oulun koulujen hiihtomestaruuskilpailussa hienosti kolmanneksi. Oulun koulujen uintimestaruuskilpailuissa Kerkko Konola voitti ykkösluokan poikien koulusarjan. Juho Romakkaniemi puolestaan voitti kolmasluokkalaisten poikien koulusarjan, ja Kerkko Äikäs oli samassa sarjassa kuudes. Olli Naarala saavutti viidesluokkalaisten poikien kilpasarjassa viidennen sijan, ja Mikael Karvonen oli hienosti toinen viidesluokkalaisten poikien kilpasarjassa.

Kilpailujen lisäksi koulussamme on vuoden mittaan vietetty useita mukavia liikunnallisia hetkiä niin hiihdon, laskettelun, jääpelisarjan kuin oppilaiden ja opettajien välisten tiukkojen kamppailujenkin merkeissä.

Pasi Kurttila

Perusasteen 0–6 kuoro

Kuoromme on kokoontunut kerran viikossa harjoituksiin. Olemme laulaneet monipuolista ohjelmistoa: kaanoneita, kuoromusiikkia eri maista, lastenlauluja ja hengellisiä lauluja 1–3-äänisesti. Ääniharjoituksilla ja ohjelmistollamme olemme pyrkineet lasten luonnolliseen ja terveeseen äänenkäyttöön. Olemme esiintyneet koulun päivänavauksissa, juhlissa, kirkkotilaisuuksissa ja erilaisten vierailujen yhteydessä. Kuoromme on myös esittänyt koulumme nimikkolaulun ”Satulaulun”, jonka kantaesitys oli lukulauantain ava-

uksessa. Osa kuorolaisista osallistui loppukeväästä ”Satulaulun” äänitykseen studio Sympaalissa Oulunsalossa. Äänitettä tullaan kuulemaan CD:n lisäksi koulumme kotisivulla tulevaisuudessa. Kuoroon pääsee laulukokeen kautta, ja oppilaita onkin ollut kuorossamme kaikilta luokka-asteilta 0–6.

Kirsti Karhumaa

3. Perusasteen luokat 7–9

Rehtorin puheenvuoro

Pitkä ja raskas lukuvuosi on kohta takanapäin. Kaikkein raskain työvuosi ei vain minun, vaan myös monien muiden mielestä. Murhenäytelmä Kauhajoella aloitti surullisten tapahtumien sarjan, joka jatkui koulussa. Uhkauksia selviteltiin jopa poliisin avulla. Oppilaat, opettajat ja muu henkilökunta olivat välillä todella peloissaan ja ahdistuneita.

Tästä kaikesta kuitenkin on selvitty koulun oman kriisiryhmän, Tuiran seurakunnan ja työterveyshuollon avulla. Yhdessä näistä asioista on puhuttu ja tuettu toinen toistamme. Koulun ulkopuolisista henkilöistä erityiset kiitokset ansaitsevat kappalainen Lauri Kujala sekä työterveyspsykologi Ellen Ek. Myös oppilaiden vanhemmat ovat osoittaneet tukensa koulun toimintatavoille.

Toinen ikävä asia, joka on mielestäni lisääntynyt kuluvana lukuvuotena, on kiusaaminen. Olen miettinyt, onko tapauksia todellakin entistä enemmän vai tulevatko ne nykyään paremmin esille edellä kuvattujen tapahtumien johdosta. Kun koululle tuli mahdollisuus liittyä Kiusaamisen vastaiseen KiVa Koulu -verkostoon, emme epäroineet tarttua siihen. Verkostoon kuuluvien koulujen opettajia koulutetaan uusiin ja hyväksi havaittuihin toimintatapoihin, joita olemme jo nyt keväällä käyttäneet, vaikka virallinen liittyminen tapahtuu vasta uuden lukuvuoden alkaessa syksyllä.

Toki vuoteen mahtuu paljon myös mukavia ja koulun yhteishenkeä kohottavia tapahtumia. Jaksonvaihtopäivinä aiheina ovat olleet fyysinen hyvinvointi ja aihekokonaisuudet ”Vastuu ympäristöstä, hyvinvoinnista ja kestävästä tulevaisuudesta”, ”Viestintä ja mediataito” sekä ”Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys”. Opettajat ja opetusharjoittelijat ovat käyttäneet runsaasti aikaa ja energiaa näiden iltapäivien suunnitteluun, ja ne ovat olleet mieluisia päiviä myös oppilaille.

Kahdeksannet luokat luokanvalvojineen järjestivät mieleenpainuvan joulujuhlan, jonka jälkeen oli hyvä lähteä ansaitulle joululomalle.

Valinnaisainepäivänä seitsemäsluokkalaiset vanhempineen saivat kuulla hienot esitykset koulun

valinnaisainetarjonnasta. Samalla vanhemmilla oli mahdollisuus tutustua koulurakennukseen, opettajiin ja kouluruokailuun. Yhdeksäsluokkalaiset saivat tuona päivänä runsaasti tärkeää tietoa ammatillisista koulutusmahdollisuuksista.

Hiihtopäivänä osa oppilaista lasketteli ja hiihti Ison-Syötteen maisemissa, kun taas osa vietti ulkoilupäivää koululla. Koulun pihapiirissä ja sen läheisyydessäkin voi nauttia ulkoilusta. Ulkoilupäivän kruunasi perinteinen makkaranpaisto ja ruokailu ulkona.

Norssin päivä on tätä kirjoitettaessa vielä edessäpäin. Päivää vietetään koko perusasteen yhteisenä juhlapäivänä, eri-ikäiset oppilaat yhdessä.

Lopuksi kiitän koko koulun väkeä ja muita koulumme yhteistyökumppaneita kuluneesta lukuvuodesta ja toivotan kaikille aurinkoista kesää. Oppilaat, opettajat ja muu henkilökunta voivat lukuvuoden jälkeen olla hyvillä mielin, ahkerasti töitä tehden vuodesta on selvitty hienosti.

Eija Kumpulainen

Peruskoulun luokkien 7–9 oppilaskunnantoimintaa

Peruskoulun oppilaskunnan hallituksen toiminnassa lukuvuosi 2008–2009 oli erityisen vilkas. Tämä johtui sekä poikkeuksellisen aktiivisista hallituksen jäsenistä että Oulun kaupungin nuorisovaihtamisen aluejärjestelmän toiminnan aloittamisesta alueellamme.

Oppilaskunnan hallitus teki tiivistä yhteistyötä Oulun kaupungin koulujen oppilaskuntien kanssa osallistumalla oppilaskuntafoorumeihin ja Pohjoisen Alueen Fiksut -alueryhmän toimintaan. Ryhmässä kouluamme edustivat Tapio Röning, Saara Sääskilä ja Pablo Perez Gutierrez.

Saara Sääskilä, Eerika Oikarinen ja Hanna Särkelä osallistuivat yläluokkien edustajina ensimmäiseen nuorten kaupunkikokoukseen 17.2. kaupunginteatterilla. Hallitus järjesti ennen joulua kaupunkikokouksen valmisteluun liittyvän oppilaskyselyn, jossa kyseltiin, mitä asioita oppilaat omassa ympäristössään haluaisivat parantaa. Esille nousivat muiden asioiden muassa joukkoliikenne, koulu-ruokailu, kellojen saaminen yläkoulun luokkiin ja pyöriteiden, liikuntapaikkojen ja muiden julkisten paikkojen hyvä kunnossapito ja ulkonäöstä huolehtiminen. Viimeksi mainittua asiaa oppilaskunta päätti lähteä ajamaan eteenpäin alueryhmässä, ja se myös esiteltiin kaupunkikokouksessa alueryhmän aloitteena.

Oppilaskyselyn pohjalta hallitus mietti muita esille nousseita asioita. Hallitus teki johtavalle rehtorille esityksen kellojen hankkimiseksi yläkoulun luokkiin. Johtavan rehtorin luona hallituksen edustajina vierailleet Pablo Perez Gutierrez ja Ludi Wang saivatkin myöntävän vastauksen, ja kellojen hankinta käynnistettiin.

Edellä mainittujen toimintojen ohella oppilaskunnan hallitus jatkoi edellisten vuosien perinteitä ja oli mukana järjestämässä jaksonvaihtopäiviä ja Norssin päivää, joka toiveruokapäivänä on oppilaiden keskuudessa odotettu tapahtuma.

Lukuvuonna 2008–2009 oppilaskunnan hallitukseen kuuluivat:

- 7A Saara Sääskilähti
- 7B Tapio Röning
- 7C Leena Ryhänen
- 7D Hanna Särkelä
- 8A Elina Alin
- 8B Eemi Haapalainen
- 8C Hannu Helakorpi
- 8D Ludi Wang
- 9A Samuli Helttunen
- 9B Erika Oikarinen
- 9C Pablo Perez Gutierrez
- 9D Joonas Koski
- 9E Aino Jääski

Pasi Hieta

Yläkoulun perusastetiimi

Yläkoulu panostaa erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta koskeviin asioihin. Koulumme kuuluukin Euroopan terveet koulut -verkostoon. Verkostossa olevat koulut kehittävät terveys- ja hyvinvointiasioihin liittyvää osaamista koko koulun näkökulmat huomioiden.

Tänä vuonna koulumme kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisille tehtiin kouluterveyskysely. Siinä kootaan valtakunnallisesti yhtenäisellä menetelmällä tietoa nuorten elin- ja kouluoloista, terveydestä, terveystottumuksista, terveysosaamisesta sekä oppilas- ja opiskelijahuollosta. Tuloksia voidaan hyödyntää esimerkiksi koulun käytänteiden, oppilashuollon ja terveystiedon opetuksen kehittämisessä.

Oppilaiden osallisuus koulun kehittämisessä on tänä vuonna näkynyt muun muassa aktiivisena tukioppilas- ja oppilaskuntatoimintana. Koulusta pyritään luomaan terveellinen, turvallinen ja viihtyisä oppimisympäristö kaikille oppilaille. Syksyllä meilläkin alkaa valtakunnallinen kiusaamisen vastainen KiVa Koulu -hanke. Tavoitteena on koulukiusaami-

sen vähentäminen ja ennaltaehkäisy. Aihe näkyy erityisesti tulevien seitsemäsluokkalaisten työskentelyssä ja vanhempainilloissa.

Rentouttavaa kesää!

Terhi Ylöniemi

Vertaissovittelua lukuvuonna 2008–2009

VERSO eli vertaissovittelu on ollut koulussamme käytössä nyt kaksi vuotta. Vertaissovittelu tarkoittaa sitä, että oppilaiden keskinäiset riitelyt, nimittelyt ja kiusanteot pyritään ratkaisemaan oppilaiden omin voimin.

Sovittelussa on mukana riidan osapuolet ja kaksi koulutettua oppilassoittelijaa – vertaissovittelua ohjaava opettaja on myös lähistöllä huolehtimassa käytännön toimenpiteistä. Sovittelun jälkeen on sovittelun seuranta noin viikon kuluttua sovittelusta.

Tänä lukuvuonna on vertaissovittelijoina toimineet seuraavat oppilaat: Aino Jääski, Hanna Kömi, Anni Lukinmaa, Anni Päckilä, Mikko Ruotsalainen, Sakari Still ja Abu El-Nachar yhdeksänsiltä luokilta sekä Oskar Joensuu, Panu Poutiainen,

Peetu Ruka, Toni Saarela, Jarno Sarkkinen, Fatma Sherifi ja Mariam Yusif kahdeksänsilta luokilta. Heille järjestettiin koulutustilaisuus 7.10.2008 normaalikoulun auditoriossa.

VERSO-toiminnasta kiinnostuneet opettajat muodostavat VERSO-tiimin. Tänä vuonna tiimiin ovat kuuluneet seuraavat opettajat: Tea Huttula, Ilpo Karjalainen, Hellevi Kupila, Katja Leinonen, Maria Lukka, Mira Seikkula, Virpi Sivonen-Sankala, Anu Törmi ja Pekka Vaaraniemi.

VERSO-käytänteitä helpottamaan saimme käyttöömmme oman VERSO-kännykän, jolla yhteydenpito VERSO-ohjaajiin ja vertaissovitteluohjaajiin saadaan nopeasti.

Virpi Sivonen-Sankala

Teemana Planeetta Maa

Lukuvuoden aikana Unesco-norssien yhteistä teemaa Planeetta Maata on käsitelty eri tavoin monissa oppiaineissa. Ensimmäisiä tapahtumia oli seitsemäsluokkalaisten osallistuminen syyskuussa ENO Tree Planting Day 2008 -tapahtumaan, jossa koulun pihalle istutettiin puu. Teema huipentui neljänteen jaksonvaihtopäivään 2.4.2009, jolloin projektin aikana syntyneet tuotokset olivat laajasti esillä ja oppilaat kiersivät tutustumassa postereihin, PowerPointesityksiin, pienoismalleihin ja taideteoksiin.

Iltapäivään oli järjestetty lisäksi toiminnallisia pisteitä, joissa tavattiin vierailijoita eri maista, äänestettiin parasta euroviisua, piirrettiin lippuja ja kokeiltiin, miltä tuntuu kommunikoida toisen kanssa ilman yhteistä kieltä. Jaksonvaihtopäivän ohjelmasta vastasivat opetusharjoittelijat. Planeetta Maan tuotoksiin sekä selostuksiin eri projekteista voi tutustua tarkemmin Norssiportin Unesco-sivuilla.

Tytti Haapamäki

Opetuspeliä testaamassa

Antti Sorri ja Mikko Lahtinen Tuonela Productions -yhtiöstä kävivät helmikuun alussa testaamassa kehitteillä olevaa opetuspeleä. Modern Society -pelissä pelaajat muokkaavat ”yhteiskuntaansa” valinnoillaan. Pelaajat edustavat peliroolinsa mukaan sotilaallisia, taloudellisia, humanistisia tai ympäristö-arvoja. Peliä testanneet 9D-luokan oppilaat jaettiin kahteen ryhmään, jotka pelasivat peliä ja auttoivat pelin suunnittelijoita kehittämään peliä edelleen.

Kaksi ryhmää päätyi pelissä aivan päinvastaisiin tuloksiin. Toisen ryhmän pelissä syntyneessä yhteis-

kunnassa sotilaalliset, järjestystä korostavat arvot menestyivät parhaiten, toisessa taas humanistiset arvot. ”Peli on tarkoitettu opetuskäyttöön peruskoulun yläluokille ja lukioon”, kertovat Antti ja Mikko, jotka kehittävät peliä testaamisesta saamiensa kokemusten perusteella.

Pasi Hieta

9D-luokan oppilaat testasivat opetuskäyttöön kehitteillä olevaa Modern Society -peliä.

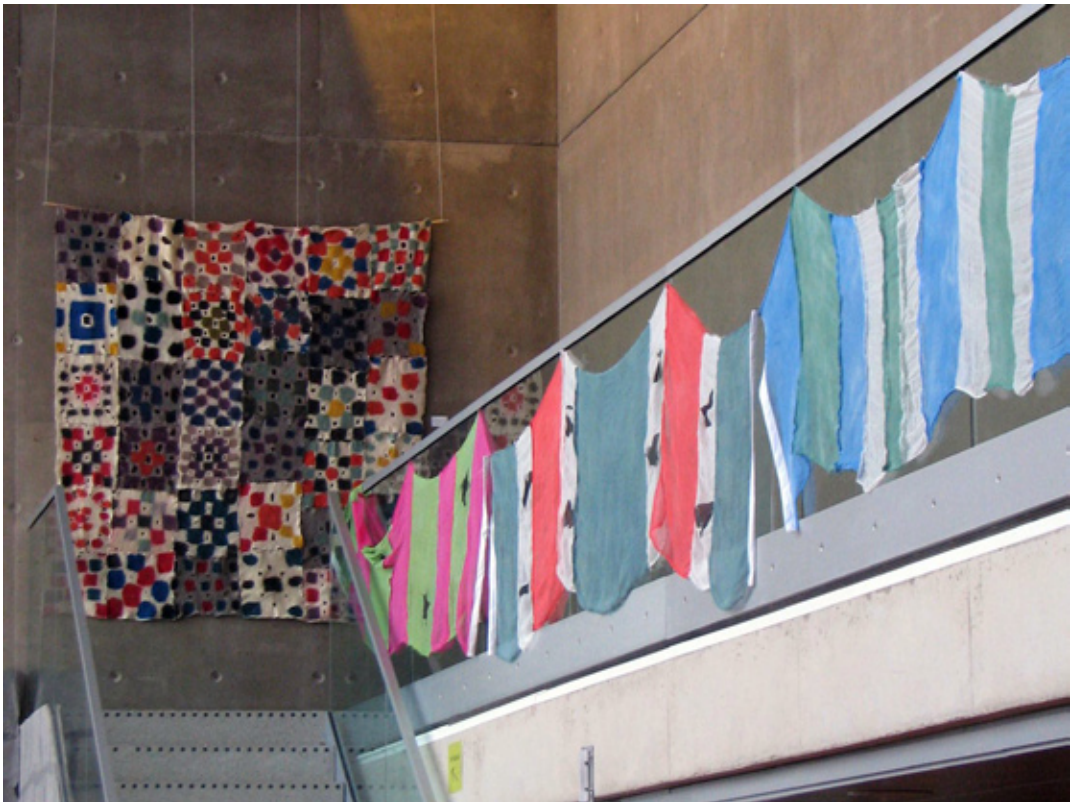
Taidetekstiilejä Oulun kaupunginteatterilla

Kaupunginteatterin aula ja lämpiö lavastettiin ja somistettiin useiden Oulun koulujen oppilaiden yhteistyönä Lasten ja nuorten teatteripäiville helmikuussa 2009. Tänä vuonna teatteripäivien teemana oli "mummola". Koulumme oppilaista projektiin osallistuivat tekstiilityön 7. ja 8. luokkien ryhmät.

Seitsemäsluokkalaisten työ oli huovutettu seinätekstiili "Isoäidin neliöitä". Työn idea pohjautuu vanhaan perinteiseen virkkausmalliin, ja toteutuksessa jokainen oppilas huovutti oman näkemyksensä aiheesta. Lopuksi syntyneet tilkut liitettiin yhteen.

Kahdeksannen luokan valinnaisryhmät osallistuivat projektiin "Räsymattoja kesätuulessa"-teoksella. Inspiraation lähteenä toimivat vanhat räsymatot. Oppilaat värjäisivät sideharsoa haluamallaan väreillä ja kokosivat värjätyistä suikaleista raidallisia kokonaisuuksia. Syntyneisiin kankaisiin painettiin lisäksi oppilaiden suunnittelemlia mummola-aiheisia kuviota.

Tytti Haapamäki

4. Lukio

Lukion lukuvuoden kuulumisia

Näin alkuun on erittäin mukava todeta, että lukiomme on saanut hyvin myönteisestä julkisuutta tänä vuonna erinomaisesta tuloksestaan yliopistoon ja ammattikorkeakouluun opintojaan jatkamaan päässeiden ylioppilaidemme osalta. Yleisradion TV-uutisten teettämän tutkimuksen mukaan Oulun normaalikoulun lukio oli niin sanotuista pienistä suomenkielisistä lukioista Oulun paras jatko-opintoihin pääsyssä vuonna 2006, kun tutkittiin ylioppilaiden sijoittumista jatko-opintoihin heti valmistumisvuotenaan. Koko valtakunnassa sijoitus oli kahdeksas, mikä on myös erinomainen tulos. Kaiken kaikkiaan lukion lukuvuosi on kuitenkin sujunut entiseen tapaan ahkeran työn merkeissä, jonka ansiosta varmasti jatkossakin on odotettavissa hyvää menestystä jatko-opintoihin pääsyssä mille tahansa alalle lukioistamme valmistuneet nuoret sitten mielivätkään.

Koulunkäynti lukiossa vaatii pitkäjänteistä opintojen suunnittelua ja sen mukaista vakaata ja sinnikästä etenemistä kohti valmistumista ylioppilaaksi. Ylioppilaskokeet ovat aina suuri voimainponnistus syksyllä ja keväällä kokeisiin osallistujille, opettajille ja rehtorille, unohtamatta vahtimestareita ja kanslihenkilökuntaa. Viime syksyn kokeiden tulokset olivat monipuolisesti hyvät ja suurelta osin kiitettävät. Ylioppilaksi syksyllä lukioistamme valmistui kolme nuorta ja ylioppilasjuhlassa ojennettiin muun muassa arvokas Teknologiateollisuuden 100-vuotisjuhlasäätiön myöntämä 1000 euron stipendi ylioppilas Markus Haurulle erinomaisesta menestymisestä pitkän matematiikan kokeessa. Syksyn ylioppilasjuhla on aina pienimuotoisuudessaan välitön ja lämmin tapahtuma. Kevään suuressa ylioppilasjuhlassa odottelimme saavamme lakittaa noin 80 uutta ylioppilasta. Alustavien arvostelujen mukaan koetulokset tulevat olemaan tuttuun tapaan hyvät ja erinomaiset.

Lukiotiimi on kokoontunut vuoden aikana niin usein kuin on ollut mahdollista. Tiimi on käsitellyt ajankohtaisia asioita. Myös opintojen ohjausjärjestelmää on kehitetty ja siinä on saatu jo hyviä tuloksia aikaan. Osuvalla opintojen ohjauksella pyritään koulussamme siihen, että lukiosta valmistuttaisiin pääsääntöisesti kolmessa vuodessa ja että opin-

not etenisivät suunnitelmallisesti mutta kuitenkin kunkin henkilökohtaisen tilanteen ja tavoitteiden mukaisesti. Lukiolaisen tukiryhmä on tehnyt systemaattista työtä lukiolaisten opintojen ja muun hyvinvoinnin edistymisen seuraamisessa, ja apua sekä neuvontaa on suunnattu niitä kaipaaville heti, kun se on ollut tarpeen.

Tänä lukuvuonna lukiossa on toteutettu viime vuonna suunnitellut säästötoimet. Siirryimme kolmisarjaiseen järjestelmään lukion aloittavien 2008-ryhmien osalta. Tämä synnytti lukionkin osalle vaadittuja säästöjä kurssitarjottimen supistumisena mutta takasi kuitenkin kaikkien pakollisten, syventävien ja myös muutamien soveltavien kurssien toteutumisen edelleen. Säästöpyrkimysten rinnalla olemme saaneet kokeiltua myös järjestelmällisempää luokkakohtaista opiskelua ja opetusta, kun 2008-ryhmäläiset ovat opiskelleet oman luokkansa kanssa pakollisia kursseja jokaisessa jaksossa. Opettajat ovat voineet uudessa järjestelmässä keskittyä enemmän tietyn ryhmän opettamiseen ja sen kautta opiskelijatuntemus on kasvanut entisestään. Käytännössä ensimmäisen vuoden opinnot on siis suunniteltu opiskeltavaksi siten, että alussa opiskellaan suurelta osin vanhan luokallisen järjestelmän mukaisesti mutta säilytetään kuitenkin myös valinnaisuutta kurssien suorittamisessa enenevästi kohti viimeistä jaksoa.

2008-ryhmiltä kerätyn palautteen mukaan lähestulkoon kaikki pitivät oman luokan kanssa lukio-opintojen aloittamista erinomaisena ratkaisuna. Sen eduksi katsottiin, ettei tarvitse tuntea oloaan yksinäiseksi, kunhan on tutustunut oman luokan opiskelijatovereihin. Koska lukujärjestykset ovat suurelta osin etukäteen laadittuja, kurssivalintojen miettimiseen ei tarvitse käyttää entiseen tapaan energiaa vaan on voitu keskittyä heti varsinaiseen opiskeluun. Kaiken kaikkiaan omat luokkatoverit ovat olleet tukemassa lukio-opiskelun alkutaipaleella ja tämä on koettu hyväksi. Myös ryhmiä opettaneet opettajat ovat olleet tyytyväisiä uuteen järjestelmään. Muutamien suunnitteluvirheiden korjaamisen jälkeen uskon, että ensi lukuvuoden ykkösillä luokallinen opiskelu onnistuu vielä paremmin kuin tänä vuonna.

Uusi oppilaskunnan hallitus on aloittanut toimintansa tämän vuoden alussa ja ensimmäinen suuri koitos hallitukselle ja koko oppilaskunnalle on olla järjestämässä Norssin päivän iltaa toukokuussa. Pidämme jälleen monipuolisen iltatapahtuman eri toimintapisteineen ja odotamme illasta edellisten vuosien tapaan antoisaa ja yhteishenkeä kohottavaa. Rehtoreiden kyselytunnin hallitus järjesti huh-tikuussa ja tilaisuudessa kuultiin monia hyviä, pohdintaa aiheuttavia kysymyksiä.

Lukiomme on lähtenyt lukuvuoden aikana mukaan VARES-hankeeseen, jossa yhteistyössä Settlementti ry:n kanssa koulutetaan opetusharjoittelijoita ja lukiolaisia vapaaehtoistyön tekemiseen. Kyseessä on laaja hanke, jossa on mukana esimerkiksi Oulun kaupungin eri laitosten, kuten koulujen, ja Oulun yliopiston lisäksi useita eri kuntia ja muita tahoja.

Lisäksi lukiomme on edustettuna Lappeenrannan teknillisen yliopiston johtamassa valtakunnallisen yrittäjyyskasvatusmittariston laatimistyössä. Yrittäjyyskasvatuksen esiin nostaminen on hankkeessa mukana olemisen myötä ilmeinen kehittämiskohde lukiossamme tulevina vuosina. Antoisassa ja tuoteliaassa Comenius-projektissa ”Kulttuuriperintö ja nuorisokulttuurit” on lukiossa tehty yhteistyötä pitkän lukuvuotta espanjalaisen Mèridan taidekoulun ja liettualaisen Ukmergen taidekoulun kanssa.

Toivotan erittäin rentouttavaa kesälomaa kaikille norssilaisille ja kiitän yhteistyöstä kuluneen lukuvuoden aikana.

Sari Eskola

lukion rehtori

Lukion oppilaskunnan lukuvuosi 2008–2009

Oppilaskunnan hallituksen syksy alkoi vauhdikkaasti, kun kaksi jäsentämme hyppäsi syyskuun 18. päivä junaan ja matkasi kohti Suomen lukiolaisten liiton järjestämää ja pääministeri Matti Vanhasen suojelemaa Lukiolaisten Huipputapaamista.

Tapaamisen pääasiallinen tarkoitus oli luoda lukiolaisjulistus, eräänlainen epävirallinen teesikokoelma lukiolaisten ja oppilaskuntien edunvalvontatyöhön. Samalla tämä noin 300 oppilaskunta-aktiivin tapaaminen oli kehittävä mahdollisuus keskustella ja löytää uusia näkökulmia oppilaskuntatyöhön.

Tapaaminen koostui puheista, vierailijoiden puheenvuoroista ja äänestämisestä. Vanhanen pohti puheessaan muun muassa lukion, ammattikoulujen ja korkeakoulujen roolia sekä oppilaskuntien roolia suomalaisessa koulutyössä. Tulevaisuuden lukiota uumoili Opetushallituksen kehitysjohtaja Jorma Kauppinen.

Lukiolaisten Huipputapaaminen on neljän vuoden välein järjestettävä tilaisuus, jota tukee myös opetusministeriö.

Oli kiinnostavaa näyttäytyä Helsingissä, sikäli kun en tunne kaupunkia. Edunvalvontatilaisuus tarjosi paljon uusia ajatuksia koskien oppilaskuntatoimintaa. Helsingissä näki paljon tuttuja kasvoja, kuten Risto Tammen.

Tapahtuma oli mukava, sai uusia ideoita ja suhteellisuudentajua oppilaskuntahommiin (useilla kouluilla menee aika kehnosti). Tapasi uusia ja vanhoja tuttuja, Vanhasen tapaaminen oli siistiä. Shoppaillessa törmäsin kasvoista kasvoihin Mike Monroen, mikä oli ehkä päivän kohokohta – ainakin toiseksi kohokohtaisin.

Lukiolaisjulistuksen myötä hallitus alkoi työstää ehdotusta omasta työhuoneesta. Ehdotus saatiin läpi, ja nyt oppilaskunnan hallituksella onkin käytössään oma viihtyisä kopperi.

Tutustumista ja yösäilyä

Lukion uusille ekaluokkalaisille hallitus päätti järjestää tutustumishetken luonnon helmassa. Mitään metsävaellusta ei kuitenkaan suunniteltu, vaan paikaksi valittiin turvallisesti kasvitieteellinen puutarha lukiomme vierestä. Tutustumispäivä sujui rennosti erilaisia pisteitä kiertäen ja tutustuen toisiin oppilaisiin.

Pian koitti aika jo perinteeksi muodostuneelle yösäilyturnaukselle. Tapahtuma mainostettiin erittäin näytävästi - kiitos koulustamme löytyneille innokkaille malleille. Oppilaat saivat muodostaa joukkueen omista ryhmistään. Tapahtumaan haluttiin musiikkia ja DJ:ksi pyydettiin lukiomme entinen oppilas. Hallitus järjesti myös pienen kioskin tienestien toivossa. Ilta sujui vauhdikkaissa merkeissä, joita eivät edes pienet haaveritkaan pysäyttäneet.

Tammikuussa valittiin uusi hallitus ja ehdokkaiden joukosta löytyikin muutama innokas abi, joita ei valitettavasti kelpuutettu hallitukseen. Perinteiden mukaan sekä uusi että vanha hallitus kävivät yhdessä syömässä, josta todistusaineistona löytyykin muutama laatutason kuva. Ensitöikseen uusi hallitus sisusti työhuoneensa. Rahallista tukea saatiin

koululta, joten hankinnat eivät rasittaneet hallituksen tiliä kuin viidellä eurolla.

Aloite koeviikon pituudesta

Lukiolaisten viihtyvyyden parantamiseksi hallitus otti käyttöön pingispöydän, joka onkin ollut kevään aikana kovassa käytössä. Myös esille tullutta koeviikon pituutta alettiin miettiä ja rehtorille tehtiinkin kirjallinen ehdotus asian tiimoilta. Esitys luovutettiin rehtoreiden kyselytunnin aikana.

Jotta lukiolaisten ääntä kuultaisiin paremmin, hallitus järjesti rehtoreiden kyselytunnin ohessa hallituksen kyselytunnin, jossa oppilaskunta kuuli hallituksen tuoreet tapahtumat. Oppilailta oli myös mahdollisuus esittää kommentteja ja ehdotuksia. Rehtoreiden kyselytunnin jälkeen hallitus ahkeroi vielä Norssin päivän yön parissa.

Kaikkiaan lukion oppilaskunnan hallituksen vuosi on ollut tapahtumarikas ja opettavainen. Lisäksi hallitus on työskennellyt ennennäkemättömän suurella motivaatiolla.

Angela Khalashte
puheenjohtaja

Yhteistyökursseja lukiossa

Kuluneena lukuvuonna on lukiossa käynnistynyt kaksi uutta kurssia. Yhteistyössä matematiikan laitoksen ja opetusharjoittelijoiden kanssa on pitkän matematiikan lukijoille tarjottu vaativien ylioppilaskoetehtävien analysointia pienryhmissä. Tarkoituksena on ollut syventää opiskelijoiden teoreettista osaamista ja laajentaa heidän mahdollisuuksiaan valita tehtäviä ylioppilaskokeessa. Kurssi toteutettiin pääasiassa abiturienttien lukuloman aikana ja se saavutti heti suuren suosion pitkän matematiikan lukijoiden joukossa.

Toinen uusi kurssi toteutettiin yhteistyössä Setlementti ry:n Vares-hankkeen kanssa. Hankkeessa on mukana Oulun kaupungin eri tahojen

lisäksi myös ympäristökuntia ja muita toimijoita. Kurssin toteuttamiseen osallistui myös opetusharjoittelijoita, jotka kävivät ensin vapaaehtoistyön peruskurssin, jonka jälkeen he suunnittelivat ja toteuttivat lukiolaisille vastaavan kurssin Syöte-keskuksessa leirikouluna.

Lukiolaiset tekevät jatkossa vapaaehtoistyötä lukio-opiskelunsa aikana muun muassa Vares-hankkeen heille osoittamissa paikoissa, esimerkiksi vanhusten hoitokodeissa. Vapaaehtoistyö aloitettiin Kukan päivänä 13.5. Liikuta minua -kampanjalla. Kampanjaan osallistui myös opettajia ja muuta henkilökuntaa.

Simonen vuosi Oulussa

Minun nimeni on Simone Romeo, Italiasta, olen vaihtooppilas ja nyt asun Suomen perheessä; kun menen Italiaan takaisin, mulla on vain vuoden koulua, toivottavasti.

Anteeksi, jos olen Suomessa ja nyt ajan kirjoitta Englanniksi mutta puhun Suomea huonosti ja en voisın kertoa samoja asioja Suomeksi.

Strange the reasons that brought me up to Finland; actually, in the beginning, I did not even choose this country, yet a turn of fortuitous events led me to this place. However now I am looking behind me and I am completely happy about what happened: I can say Finland has been giving me more than what I even asked for.

I believe that foreigners who visit a new country firstly need to like its people, to be then able to really like the country itself. I could not say whether Italian or Finnish people are better, and, if I did, I would certainly say something stupid: They are different, that is only for sure. Finns are worldwide-known as shy and often they are; nevertheless they are comple-

tely a trustful and helpful people, as I have not seen one before. Here, I have never found an individual who refused to do his best to help me, when I asked for it.

Speaking about the school system, which I much prefer to the Italian one, I can say I got the opportunity to study and to do what was the best for me. The primary, my tutor, the teachers and everybody has always been close to me, supporting me with an unpaid kindness that is not easy to find.

Of Finland, the first thing I liked was Sauna, of course. Now there are many more and, as I stated before, the best is the people. There is then the love-hate for the sun, which happened to disappear during the most difficult time for me here, but which can shine marvellously. Too, I like the calm of Finland.

People here seem to be very interested about what I think about the food. Well... not bad. My Italian proud will not allow me to say it is the best, but I found really fine plates here as well. What I think to be the greatest difference from Italy is that in my homeland food is more often seen as an art and here usually only as a pure way to survive. Well, difference of habits and traditions.

And at last: Finnish language. Something as tough as Finnish people and Finnish bread. Unfortunately for me, it differs from the other two things because it is still hard after eight months of staying here, not looking like going to give me a rest. Anyway it is always fun thinking about my first Finnish words: Lapissa on poroja. And it is fun thinking that when I learnt those words I did not actually know yet that reindeer meat tasted that good!

Simone Romeo

Lukion Comenius-projekti

”Culture heritage and youth cultures”

Noin vuosi sitten lukiossamme alkoi Comenius-projekti liettualaisen Ukmergen ja espanjalaisen Mèridan kaupunkien kuvataidekoulujen kanssa. Muut koulut keskittyivät omien alueidensa kulttuuriperintöön kuvallisten tuotosten kautta mutta me päätimme keskittyä kahteen teemaan, joista olemme tuottaneet valokuvien ja videoiden lisäksi englanninkielistä aineistoa. Historian syventävällä kursilla opiskelijat kirjoittivat esseet aiheesta ”Ruotsin vallan ajan kulttuuriperintö Suomelle” ja liikunnan valinnaiskurssin tunneilla dokumentoitiin vanhojen tanssien eri vaiheet harjoituksista aina Ouluhallin tansseihin saakka. Tuotetut tekstit käännettiin englannin oppitunneilla.

Toukokuussa 2008 tapasimme ensimmäisen kerran Ukmergessä. Oulusta oli mukana kolme opettajaa ja kaksi lukion opiskelijaa, Mèridasta kaksi

opettajaa ja kaksi opiskelijaa. Iso osa vierailustamme koostui yhteisistä kokouksista, mutta mukaan mahtui muun muassa yksi kokonainen päivä, jolloin tutustuimme kävellen Vilnan kulttuuriperintökohteisiin. Opettajat saivat rehtorin kotona paikallisia snackseja, joita espanjalaisten mukaan heilläkin syödään: viipaloituja, savustettuja siankorvia.

Helmikuun puolivälissä, kun koulussa elettiin penkinpainaisten ja vanhojen tanssien aikaa, saimme vieraaksemme kolme opettajaa ja neljä opiskelijaa Ukmergestä sekä kolme opettajaa ja viisi opiskelijaa Mèridasta. Opiskelijat asuivat norsilaisten perheissä, joten hyvien ystävyysuhteiden lisäksi opiskelijat saivat harjoitettua englannin kielen käyttämistä. Vieraamme osallistuivat koulun toimintoihin, tutustuivat Kalevan taidekokoelmiin, harjoittelivat hiihtämistä Virpiniemessä, ihmette-

Esitys roomalaisaikaisessa teatterissa.

livät Haukiputaan kirkon maalauksia, nauttivat lin KulttuuriKauppilasta kuvataiteilija Sanna Koiviston johdolla, hohtokeilasivat sekä pistäytyivät Pohjois-Pohjanmaan museossa ja Oulun taidemuseossa.

Huhtikuun lopulla Norssista lähti kolme opettajaa ja viisi opiskelijaa Méridaan, jossa opiskelijat majoittuivat jo ennalta tuttujen opiskelijoiden luokse. Kaupunki on ollut aikanaan osa Rooman valtakuntaa, tuolloin yli 100 000 asukkaan Mérida oli Lusitania-nimisen provinssin pääkaupunki, jonne asutettiin eläköityneitä legioonalaisia. Kaupunki on eräänlainen miniversio Roomasta: teatteri, amfiteatteri, akvedukti, temppelit, villat, muurit, käynnissä olevat kaivaukset ja valtava roomalaisajan museo sijaitsivat lyhyen matkan päässä toisistaan ja antoivat valtavasti tietoa antiikista. Roomalaisajan teatteri oli näyttelijöiden käytössä, sillä vierailuaikanamme Mé-

ridassa vietettiin valtakunnallisia lasten ja nuorten teatteripäiviä. Retkipäivänä kävimme Vostell-museossa sekä kahdessa upeassa keskiaikaisessa kaupungissa.

Projektin lopputuotoksena valmistuu kesäkuussa 2009 yhteinen dvd sekä web-sivusto, joihin on koottu kunkin koulun tuottama aineisto. Olemme saaneet hyviä ystäviä yhteistyökouluista ja oppineet paljon siitä, miten erilaisia nämä yhteisen Euroopan unionin alueelle sijoittuvat kansalliset kulttuurit ja niiden toimintatavat ovat – ja toisaalta siitä, miten paljon kulttuureissamme on yhteisiä piirteitä.

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Koulun portaat.

Norssin tytöt keskiaikaisen linnan pihalla.

Vostell-museon taidetta.

Antiikkia ja kansainvälisyyskasvatusta ikuisessa kaupungissa

Oulun, Tampereen ja Turun norssien antiikkikurssilaiset Roomassa

Paljon puhuttua mutta käytännössä vähän toteutettua norssien oppilaiden välistä yhteistyötä harrastettiin jälleen Roomassa, jonne kolmen norssin antiikkikurssilaiset matkasivat vappuviikolla. Jo edellisvuosina harjoiteltuun Oulun ja Turun norssien yhteistyökuvioon tuli mukaan nyt Tampereen norssikin. Opetusharjoittelu liittyi luonnollisesti toimintaan, sillä matkalla oli mukana myös harjoittelijoita. Rooma ja antiikin kulttuuri avautuivat 48 innokkaalle lukiolaiselle taatusti mieleen jäävällä tavalla.

Antiikkikurssin liittyvän matkan tarkoitus oli syventää oppilaiden tietoja antiikin Rooman historiasta ja kulttuuriperinnöstä sekä kristinuskon varhaisvaiheista. Matka oli oppilaille omakustanteinen, joten he toivat koululle jälleen runsaasti ns. ulkopuolista rahoitusta. Syksyllä 2008 käytiin läpi antiikin Roo-

man perusasioita ja alettiin valmistella matkaa. Kurssilaiset tekivät Rooman kohteista esitelmää, jotka koottiin matkalle käsiohjelmaksi. Itse kohteissa oppilaat toimivat esittelijöinä ja me matkan vetäjinä syvensimme asioita.

Maanantaina 27.4. saavuttuamme Roomaan suunnistimme Hotel Marechiaroon. Se sijaitsee hyvällä paikalla Stazione Terminin vieressä. Lähdimme liikkeelle heti majoittumisen jälkeen. Ilma ei vaikuttanut lupaavalta: mustat pilvet täyttivät taivaan, myrskytuuli lennätti pölyä silmiin ja lämpötila oli alempi kuin Suomessa.

Reipas joukkomme marssi kuitenkin valittamatta Via dei Fori Imperialille, ja tutustuminen Rooman ihmeisiin alkoi ”Hääkakulta” ja Trajanuksen forumilta. Sen jälkeen kohtasimme turkulaiset Mameriinien vankilan luona. Capitolium-kukkulaan ja ensimmäiseen Maria-kirkkoon eli Santa Maria in

Oulun ja Tampereen norssilaiset Gianicolo-kukkulalla Villa Lanten vieressä.

Aracoeliin tutustumisen jälkeen alkoi vesisade, joka kasteli meidät perusteellisesti, ja sade jatkui koko illan. Astelimme kuitenkin turkulaisten kanssa saateessa tutkimaan Marcelluksen teatteria ja Portico d'Ottaviaa. Sen jälkeen jatkoimme vielä juutalaisten ghettoon ja Largo di Torre Argentinalle, jonne ohjelma oli pakko keskeyttää sateen takia.

Vierailu Villa Lanteen

Tiistai-aamuna menimme yhdessä tamperelaisten kanssa Suomen Rooman-instituuttiin Villa Lanteen. FM Johanna Litzen esitteli rakennusta ja instituutin toimintaa. Jatkoimme koko joukolla matkaa alas Trastevereeseen, jossa tutustuimme Santa Maria in Trastevere -kirkkoon. Siellä ollessamme kirkkoon kannettiin yllättäen ruumisarkku ja kirkossa alkoi hautajaiset. Seurasimme luonnollisesti vakavana tilaisuutta. Vesisade alkoi taas, eikä se loppunut ruokailunkaan aikana, joten taivalsimme sateessa kohti Cloaca Maximaa, Forum Boariumin temppeleitä ja Santa Maria in Cosmedin -kirkkoa. Kirkon eteishallissa oleva Totuuden suu ei taaskaan napannut sormia keneltäkään.

Jatkoimme vielä matkaamme Circus Maximukselle, jonka jälkeen pidimme roomalaiseen tapaan parin tunnin siestan. Iltakierroksen aluksi menimme Espanjalaisille portaille, sieltä Via Condottin muotikadun kautta Augustuksen mausoleumille, Ara Pacikselle, Eino Leinon muistolaatalle, Castel Sant'Angelolle ja Piazza Navonalle. Ilta päättyi yhteen vaikuttavimmista kohteista: Pantheoniin.

Ensimmäinen aurinkoinen kurssipäivä oli vasta keskiviikko. Aloitimme aamun tutustumalla Santa Maria Maggiore ja San Pietro in Vincoli -kirkkoihin. Niiden jälkeen olivat vuorossa pääkohteemme Colosseum ja Forum Romanum. Iltapäivällä kävimme hämmästelemässä kapusiinimunkkien kolkkoa luutarhaa Santa Maria della Concezione -kirkon vieressä sekä "Enkelit ja demonit" -kohteita Santa Maria del Popolo ja Santa Maria della Vittoria -kirkoissa.

Vapun esitykset Rooman kukkuloilla

Vappuaattoamuna matkasimme paikallisjunalla Ostiaan, Rooman antiikinaikaiseen satamakaupunkiin. Sen tutkimisen jälkeen oli mahdollisuus valita

Kurssilaiset testaamassa antiikin ajan yleistä käymälää Ostiassa.

Ostia Lidoon tai Vatikaanin museoihin tutustuminen. Molempiin riitti lähtijöitä. Illalla pidimme kaikkien kolmen koulun yhteisen illanvieton Giancolo-kukkulalla Villa Lanten vieressä. Oppilaat suunnittelivat ja esittivät sekaryhmissä pienoisyhtymä harjoittelijoiden tekemistä aiheista. Näyttämön tausta oli vaikuttava: pimenevän Rooman kaupungin valot alhaalla laaksossa.

Vappupäivän aloitimme matkaamalla "teiden kuningattarelle" Via Appialle, jota pitkin astelimme San Calliston katakombialueelle. Sieltä suuntasimme Lateraanikirkon aukiolle, jossa oli alkamassa perinteinen Primo Maggio -jättikonsertti, ja ihmisiä oli paikalla jo kymmeniä tuhansia. Jatkoimme matkaa Pietarinkirkolle, johon tutustumiseen käytimme koko iltapäivän. Illalla pidimme vielä perinteisen kurssijuhlan lähiravintolassa. Ilta huipentui Fontana di Trevillä kolikoiden heittämiseen suihkulähteeseen. Lauantaiaamuna lähdimme kohti kotimaata.

Kiitämme matkan muita valvoja Eija Kumpulais- ta ja Maritta Säckistä erinomaisesti hoidetusta hom- masta sekä kaikkia kurssilaisia hienosta asenteesta. Innostus säilyi vesisateesta, 10–16 kilometrin päivä- marsseista ja tiukasta ohjelmasta huolimatta.

Arrivederci Roma!

Matti Ojakoski & Kari-Pekka Lapinoja

kurssin vetäjät ja matkanjohtajat

5. Oppilas- ja opetusharjoittelijaluettelot

Perusasteen vuosiluokkien 0–6 oppilaat 2008–2009

0-1

Iv. Marja Magga / Kaisu Kangas

Esikoululaiset:
Bergdahl Eljas
Honkanen Olli
Huttunen Lassi
Huttunen Luukas
Kilpeläinen Verna
Saukkonen Lauriina
Ventelä Matti
Väyrynen Viola

1.

Alajoutsijärvi Taru
Lohilahti Anna
Saukkonen Nelli
Schroderus Sofia
Väyrynen Veera

1a

Iv. Aila Hartikainen

Chowdhury Basil
Grönstrand Jemina (1)
Haaraniemi Aada
Hallikainen Eemil
Hopia Tuomas
Jokilahti Patrik (2)
Kivioja Enna
Kurvinen Joonas
Kämäräinen Jan-Erik
Pilvilä Panja
Räisänen Aapo
Salonpää Tuukka
Widgren Lassi
Widgren Sohvi
(1) tullut 1.4.2009
(2) tullut 7.1.2009

1b

Iv. Auli Siitonen

Honkanen Tomi
Huhtela Aada (1)
Jounila Riku
Konola Kerkko
Manninen Kiia
Nissinen Hanna
Pohjolainen Joona
Pulkkinen Okko (2)
Ruotsalainen Anssi
Saarela Pinja
Sutinen Elina
Tikkanen Eelis
Toivonen Henna
Usoskin Sasha
(1)tullut 7.1.2009
(2)eronnut 21.12.2008

1c

Iv. Veikko Sivula

Aironpää Miro
Hentilä Emma
Herajärvi Eetu
Hämäläinen Phon
Jurmu Silja
Järviluoma Tuukka
Lindgren Dimitri (1)
Makkonen Jarkko
Mertala Viljami

Ohtonen Ronja
Peurasaari Liisa
Ronkainen Lasse
Saariniemi Jussi
Siekkinen Helmi
Strömberg Elli
(1) eronnut 27.2.2009

1-2

Iv. Outi Tiainen

1.
Berg Leevi
Kinisjärvi Miika
Luoma Vilma
Margai Alex
Mäki-Leppilampi Salla
Oljakka Verner

2.

Abdulahad Ransi
Agava Daniel
Ahonen Johanna
Inkala Larissa
Kilpeläinen Toni (1)
Lahti Mikko
Niemelä Matias
Nikula Helmi
Pakarinen Jenni
Tuohimaa Joel
Väärälä Aleks
(1) eronnut 20.12.2009

2a

Iv. Markku Veteläinen

Alatalo Elias
Aromaa Jere
Haataja Anne
Jounila Aada
Kaappola Eerika
Karjalainen Joona
Karvonen Sini-Vuokko
Komulainen Annika
Kuusela Jesper
Könönen Olli
Mannila Nico
Muhonen Jesse
Niskanen Eero
Pesonen Samuli
Pikkuhookana Sabra
Pospiech Maija
Rantsi Kasper
Saukkonen Beata
Saukkonen Erika
Tervahauta Tuomas
Tyynelä Melina
Vaarala Totte

2b

Iv. Auli Halme

Ahonen Joonatan
Dashti Sam
Hekkala Paulus
Helin Seela
Huttunen Santeri
Janhunen Krista
Karvonen Valtteri
Naarala Kalle
Niemelä Jenna
Pikkarainen Lasse

Poutiainen Janne
Puumalainen Pyry
Puurunen Mikael
Räisänen Nea-Noora
Salmela Jenna
Slewa Georges
Sulasalmi Samuli
Suokas Jenina
Taipale Iisakki (1)
Ventelä Linda
Yang Tina (2)
(1) eronnut 31.8.2008
(2) tullut 7.1.2009

3a

Iv. Marianna Junes-Tokola

Ahonen Juho
Blomster Pipsa
Bräysy Emmi (1)
Hallikainen Milja
Hekkala Stiina
Ijäs Eetu
Kurtti Emma
Kurvinen Tuomas
Lehtonen Jenni
Leinonen Daniel
Manninen Niko
Nguyen Vinh
Palokangas Juho
Rantsi Valtteri
Räisänen Hanna-Maria
Salonpää Pilvi
Saukkonen Karri
Seppä Aleks
Tomperi Mikko
Uusitalo Noora (2)
Veikkola Valtteri
Ventelä Tatu
Väärälä Mirka
(1) eronnut 17.3.2009
(2) eronnut 24.10.2008

3b

Iv. Raija Kärkkäinen

Haapasalo Emma
Haaraniemi Aleks
Haverinen Heta
Huhtela Atte (1)
Karjalainen Senja
Karpainen Aki
Kemi Marika
Kokko Jesse
Komulainen Aleks
Korhonen Teemu
Korhonen Tuomas
Kuha Eero (2)
Kyllönen Jenni
Kyröläinen Henna-Maarit
Lumme Mikael
Ohlmeier Paul
Orava Ilona
Pätsi Santeri (3)
Romakkaniemi Juho
Salo Julia
Sinisammal Salla
Strömberg Petter
Suokas Joonatan
Vanninen Henna
Äikäs Kerkko
(1) tullut 7.1.2009

(2) eronnut 1.12.2008
(3) eronnut 24.10.2008

3-4 Iv. Marjatta Kaikkonen

3.
Alikoski Meri
Aromaa Henriika
Harja Teemu
Kilpeläinen Ville-Valtteri
Kyllönen Kasper
Lammela Petra
Lehtinen Tuua
Nissinen Santeri
Saukkonen Rilla
Severinkangas André
Turpeinen Taru
Widgren Joonas

4.
Hamiti Masi
Hannus Niko
Heikkilä Iida-Liisa
Herajärvi Meeri
Itämies Topias
Könönen Anni
Lehtihalmes Iina
Puumalainen Maria
Siitonen Eerik-Juhana

4a Iv. Vuokko Kangas

Ahde Essi
Baringi Heba
Bräysy Tiia (1)
Haaraniemi Niko
Honkanen Miska (2)
Hopia Markus
Kajava Iida-Maria
Koskela Aleks
Kuusikko Juho Kalle
Lammela Patrik
Malinen Alexandra
Nikula Hanna
Nisumaa Joni
Piippo Iina
Rajamaa Meri
Sutinen Ossi
Tuohimaa Elias
Udd Miika
Väärälä Henri
(1) eronnut 17.3.2009
(2) eronnut 20.12.2008

4b Iv. Pekka Tokola

Hanhela Jani
Haradinaj Ardian (1)
Juustila Nina
Kalliokoski Katariina
Karvonen Milla
Kuha Sampsa (2)
Kuusela Janne
Lyytinen Elisa (3)
Naarala Olli
Pitkänen Antti
Pälve Laura
Pääkkönen Kia
Räisänen Alina

Räisänen Janne
Sääskilahti Auri
Tervahauta Aleks
Tolonen Tuomas
Virpi Joonas
(1) eronnut 26.9.2008
(2) eronnut 1.12.2008
(3) eronnut 24.10.2008

5a Iv. Kirsti Karhumaa

Ali Hafso
Eilola Panu
Haapasalo Simo
Heinikoski Linda
Isotalo Jarkko
Jääskeläinen Sonja
Karvonen Mikael
Kumpulainen Sami
Kuurluntti Rosa
Kuusela Henna
Käpylä Santtu
Lehtonen Aleks
Lipponen Sara
Mannermaa Kati
Manninen Nea
Niskanen Aleks
Punkerit Laura
Punkerit Noora
Pylvänäinen Katariina
Ryhänen Emma
Uhlgren Tommi
Veikkola Emilia

5b Iv. Heikki Kontturi

Alajoutsijärvi Sonja
Alatorvinen Joonas
Ali Halima
Harja Johanna
Haverinen Tuomas
Hietaniemi Elias
Huhtakangas Timo
Järvelä Jonne
Järvikuona Cecilia
Järviluoma Timo
Keränen Sampo
Kilpeläinen Aleks
Kortelainen Riku
Markus Emilia
Mettovaara Siiri
Pakarinen Jaakko
Pesonen Miika
Pospiech Teea
Salonpää Pyry
Selkämaa Anni
Sulasalmi Jyri
Toivonen Heini
Ulakovic Nedžad

5-6 Iv. Pasi Kurttila

5.
Anttila Niko
Anttila Tommi
Hiitola Santeri
Immonen Maria (1)

Müller Oona
Nguyen Trinh
Perämäki Lassi
Sironen Stella

6.
Ahonen Jenni
Bräysy Oona
Chowdhury Suha
Karsikko Jaakko
Meriläinen Siiri
Niemi Aleks
Ronkainen Oskari
Ruka Paavo
Tauriainen Tomi
Tikkanen Jasmin
Uusimäki Kaisa
(1) tullut 1.9.2008

6a Iv. Hannu Juuso

Ahonen Janina
Blomster Konsta
Heikkinen Eemeli
Helakorpi Essi
Herukka Riku
Hiljanen Emmi
Huhtimaa Jason
Jarde Matias
Jämsä Sonja
Jänkälä Salli
Kallio Nea
Karvonen Roosa
Kemi Janika
Kumpulainen Ville
Niemelä Aleks
Piippo Eemeli
Piispanen Milla
Poutiainen Katri
Rautio Jori
Siirtola Max

6b Iv. Erkki Pekkala

Haradinaj Ardita (1)
Huttunen Miikka
Jokilahti Aleks
Jokilahti Kristian
Kalliokoski Kirsi
Karjalainen Emma
Leinonen Joonas
Lukkarila Elmeri
Lumme Jasmin
Mainio Elina
Marttila Jani
Mykrä Vikke
Nygård Miika
Orava Ville
Ritvanen Julia
Saviniemi Erika
Sherifi Nadr
Sundberg Julia
Syrjälä Ilari
Tolonen Ville
Tuutti Essi
Vehkala Veera
Välämäki Viivi
(1) eronnut 29.9.2008

Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2008–2009

7A

Iv. Heli Heino

Immonen Anni
 Järvelä Tommi
 Järviluoma Hannu
 Karvonen Inka
 Kokko Jasmin
 Kokko Joni
 Moilanen Valtteri
 Oja Anniina
 Paloheimo Jonne
 Pelkonen Lauri
 Pieniniemi Paula
 Pynttäre Aino
 Rohde Oona
 Salo Ville
 Similä Laura
 Sääsilahti Saara
 Taskinen Hannele
 Virpi Jere

7B

Iv. Haapamäki Tytti

Heikkinen Mikael
 Huotari Oskari (1)
 Jurvelin Akseli
 Kontturi Roope
 Leinonen Teemu
 Lukinmaa Visa
 Lämsä Timo
 Mettovaara Severi
 Miettunen Iida
 Partanen Maria
 Piispanen Julius
 Piukkula Eetu
 Pönkkö Toni
 Rahko Emilia
 Räisänen Johanna
 Röning Tapio
 Salmikivi Tomi
 Suvanto Amanda
 Suvanto Jaakko
 Tuomaala Emilia
 Valkola Reetta
 (1) tullut 23.03.2009

7C

Iv. Marjakangas Merja

Agava Olli
 Eilola Pauliina
 Halonen Joni
 Hiltula Karoliina (1)
 Hiltunen Saara
 Hoikkala Jonne
 Huhta Anna
 Isotalo Heidi
 Keränen Joonas
 Kesti Reetta
 Khalashte Murat
 Korva Erika

Kukkonen Emma
 Laurila Johanna
 Niemimäki Juha
 Puitti Janina
 Puolitaival Saku
 Ryhänen Leena
 Sjögren Brita
 (1) tullut 07.12.2008

7D

Iv. Virpi Sivonen-Sankala

Abazi Bekim
 Hiitola Petteri
 Huusansaari Sara
 Järvelä Taru
 Kallio Aapo
 Kärkkäinen Heini
 Latypov Rustam
 Lukkarila Hermann
 Mellanen Miska
 Metsänheimo Soila
 Myllylä Olli
 Naumanen Saana
 Nguyen Vi
 Patokoski Elisa
 Pokka Aki-Petteri
 Pääkkönen Niklas
 Ramberg Marjo
 Siikavirta Reetta
 Särkelä Hanna
 Toukoma Sipiina

8A

Iv. Maria Lukka

Alaluusua Erica
 Alin Elina
 Hakala Noora
 Heiska Aleks
 Heiska Juho
 Kauppinen Saku
 Kempainen Riina-Maria
 Keränen Darja
 Khmelnytsky Vitaly
 Kuusela Raisa
 Käpylä Tiia
 Mannan Mohamad
 Nurmela Jere
 Orreveteläinen Matias
 Paitsola Atte
 Parkkinen Oona
 Pelasoja Niina
 Siirtola Markku
 Sjögren Netta-Maaria
 Tikkanen Marko

8B

Iv. Riikka Kiiveri-Raappana

Elsinen Juho
 Haapalainen Anttu
 Haapalainen Eemi

Heikkinen Ilkka
 Hiltunen Joonas
 Honkanen Johanna
 Kempainen Kristiina
 Linna Ville
 Marjamaa Johanna
 Neffling Hanna (1)
 Niemelä Kati
 Niemimaa Ville
 Ruka Peetu
 Saajoranta Sakari
 Salmela Johanna
 Sarkkinen Jarno
 Sarkkinen Ville
 Seppänen Santeri
 Siekkinen Sami
 (1) tullut 29.9.2008

8C

Iv. Hellevi Kupila

Chaou Elizabeth
 Haipus Aida
 Halttunen Jussi
 Helakorpi Hannu
 Ijäs Sini
 Joensuu Oskar
 Koivurova Antti
 Kyllönen Juho
 Liukkonen Pauliina
 Lustig Juhani (1)
 Moilanen Mira
 Nikumatti Jenni
 Okkonen Iida
 Ollila Emmi
 Pakarinen Emmi
 Poutiainen Panu
 Saarela Toni
 Sulasalmi Eerika
 Vimpari Tanja
 (1) tullut 07.01.2009

8D

Iv. Anu Törmi

Alatalo Assi
 Asiala Maiju
 Aspi Aarni
 Denic Anela
 Honkanen Elina
 Karsikko Ville
 Kortelainen Katri
 Myllyneva Arttu
 Niemi Maija
 Perez Gutierrez Isabel
 Pirhonen Saara
 Ronkainen Aleks
 Ryhänen Anna
 Sherifi Fatma
 Valkama Petja
 Wang Ludi
 Xin Guanyu
 Yusif Mariam

9A**Iv. Jarmo Mustikka**

Helttunen Samuli
 Hiltula Janita (1)
 Honkanen Markus
 Huhta Laura
 Hukkanen Katri
 Kivelä Riku
 Kokkonen Maj Lis
 Kähkönen Henri
 Kömi Hanna
 Lohvansuu Tiila
 Martikainen Perttu
 Männistö Eeva
 Rusanen Laura
 Saviniemi Laura
 Tuovinen Teemu
 Tuutti Tommi (2)
 Tükenmez Yasemin
 Uusimäki Minna
 Vehkala Vilma
 (1) tullut 07.12.2008
 (2) kuollut 25.9.2008

9B**Iv. Leea-Maaret Aho**

Alkku Marjaana
 Hirvonen Juha-Pekka
 Hyttinen Tuomo
 Hyvärinen Elina
 Kanniainen Miira
 Kemi Sarita
 Kempainen Maria
 Kuusikko Aleks
 Leskelä Katja
 Litendahl Joonas
 Oikarinen Eerika
 Rautio Riku
 Ruonakangas Petri (1)
 Ruotsalainen Mikko
 Still Sakari
 Virpi Juuso
 Väisänen Anita
 (1) eronnut 21.12.2008

9C**Iv. Pekka Vaaraniemi**

Hommy Miron
 Jarde Johannes
 Kempainen Hannele
 Lukkarila Pauliina
 Maunula Toni-Anttoni
 Niemi Susanna
 Parviainen Oskari

Perez Gutierrez Pablo

Pesonen Satu
 Piri Laura
 Pääkilä Anni
 Pääkkönen Simo
 Rantamäe Eero
 Riikonen Sonja
 Rätty Ossi
 Siikavirta Riikka

9D**Iv. Aune Lassila**

El-Nachar Abdullah
 Hurskainen Juha
 Juntunen Joonas
 Kasha Dana
 Kauppila Johanna
 Keskinarkaus Rami
 Koski Joonas
 Lahtinen Roosa
 Lukinmaa Anni
 Meriläinen Kari
 Pakarinen Anna-Reeta
 Pelkonen Jori
 Piispanen Tanja
 Portimo Mira
 Tammenmaa Anni

9E**Iv. Katja Leinonen**

Alkku Toni
 Blomqvist Ellinoora
 Hakkarainen Santtu
 Jokilahti Joonas
 Jääski Aino
 Kelloniemi Joonas
 Kuronen Pasi
 Lausmaa Katariina
 Lehmuusaari Heta
 Nygård Jyri
 Paavola Moona
 Paloheimo Iia
 Raulamo Oskari
 Riihola Niko
 Salo Janne
 Tervo Nina

Lukion opiskelijat 2008–2009

2008A ro. Sinikka Raappana

Antinoja Joonas
Haapalahti Julia
Heikka Anna
Hormi Kari
Härkönen Hermann
Karjala Matti
Karvonen Laura
Keränen Aino
Kivirinta Samu,
Koivurova Petteri
Korpi Miikka
Kortelainen Jaakko
Koskinen Paavo
Kuusikko Petri
Kyllönen Jouko-Mikael
Lahti Mari
Laihiainen Hannele
Laurila Antti
Lehtomäki Tiia
Lunkka Sampo
Mehtälä Henri
Moilanen Ebba
Muhli Akseli
Perkkiö Joonas
Ryhänen Liisa
Tahkola Helena (1)
Uimaniemi Samuli
(1) eronnut 23.01.2009

2008B ro. Matti Hasari

Gofur Shamim
Hekkala Juho
Hurskainen Riku
Hyvärinen Tatu
Isoaho Kasper
Jurvelin Henna
Järvelä Lasse
Jääskä Janne
Karinen Martta
Kelhä Jenni
Kempainen Teijo
Kuronen Sami
Lehtomäki Heli
Lukkarila Tatu
Miesmaa Johannes
Murto Mikko
Mäki-Petäys Miika
Nissinen Tino
Ouilinki Amanda
Penttilä Ella
Penttilä Reetta
Rinta-Paavola Aleks
Ryhänen Joonas
Sahlman Marjaana
Similä Lauri
Sirola Menna
Suni Santtu
Zhao Tiandu

2008C ro. Esko Kempainen

Abazi Fitim
Doski Rondek
Haataja Elina
Hirvelä Nina
Hurskainen Jonna
Hyvärinen Milla (1)
Juntunen Heidi
Kaisto Veikko
Kanniainen Leila
Karjalainen Akseli
Karjalainen Hannu
Koivumaa Veera
Korva Elisa
Lappalainen Joel
Meriläinen Jussi
Mällinen Emilia
Pannula Milla
Piispanen Henna
Piltonen Ida
Pitkänen Noora
Päkkilä Sanni
Rantala Laura
Romeo Simone
Romppainen Joel
Räisänen Perttu
Seppä Jyri
Uusitalo Heikki
Vainio Milja
(1) eronnut 03.02.2009

2007A ro. Jyrki Kauppinen

Belt Teemu
Heikka Lauri
Heikkala Elina
Heikkinen Tommi
Hietala Samuli
Holappa Alina
Juntunen Johan
Kempainen Maiju
Keskinarkaus Elli
Koski Jussi
Liukkonen Kaisa
Mikkonen Teemu
Ollila Katariina
Ollonen Marika
Pekkala Tuomas
Peltola Teemu
Prokkonen Riku
Saloranta Maiju
Tuovinen Tiia
Viio Saara

2007B ro. Kari-Pekka Lapinoja

Aho Juhani
Haapaniemi Noora
Halttunen Maria

Huttunen Eero
Huusko Juuso
Jääskeläinen Maiju
Komulainen Suv
Korhonen Niko
Laihiainen Jaakko
Männistö Inka
Okkonen Niko
Pietilä Heidi
Pirskanen Jussi
Rantamäula Mia
Ronkainen Tommi
Rusanen Annu
Savukoski Samuli
Vikamaa Tuomo
Väntti Sami
Väänänen Arttu
Ylisassi Topi

2007C ro. Timo Ylinampa

Dekker Marko
Fagerström Jenni
Holappa Mikko
Hurskainen Katri
Itkonen Tatu
Karkiainen Tiina
Khalashte Angela
Korpela Simo
Kärki Joonas
Lindvall Jenni
Peura Olli
Piirainen Henri
Raappana Piia
Ramberg Jari
Räisänen Paula
Still Veera
Valtanen Annina
Veteläinen Ellimajja
Väyrynen Noora

2007D ro. Kirsi Heikkinen

Anttila Johanna
Erkkilä Lauri
Hiltunen Tatu
Hirsso Iida
Häkkiä Joel
Immonen Miikka
Jaakola Juuso
Joki Julia
Kanniainen Janne
Kempainen Joel
Kuula Karlo
Lukinmaa Sara
Mehtonen Marko
Palovaara Petra
Parkkila Mia
Perunka Henri
Similä Olli
Torvikoski Miikka

Veijola Jenni
Ylisuutari Mika

2006A
ro. Eija Paasi

Anttila Janne
Arhippainen Teemu
Herttuainen Iisa
Kaikkonen Riina
Kakko Katja
Keisu Miika
Loponen Iida
Loukkola Laura
Marjeta Veli-Matti
Netsäinen Anniina
Nevala Iikka
Ojutkangas Anni
Ollonen Mirva
Pasoja Elina
Rantala Suvi
Ruonakangas Teemu
Sarkkinen Juho
Sarvanko Juho
Vänskä Sara

2006B
ro. Lasse Kemppainen

Abdulahad Dunya
Jokinen Jaakko
Kankaala Marianne
Kariniemi Jarkko
Kivelä Vesa
Koivumaa Reeta
Kova Tuomas
Meriläinen Markus
Paananen Tomi
Päkkilä Miikka
Räbinä Sami
Santala Joni
Sassi Johanna
Somero Jonna
Taipale Taneli
Veijola Sakari
Väisänen Martti
Yliniemi Maiju
Öhman Hanna

2006C
ro. Jari Honkanen

Granroth Sami
Haasala Saara
Hiltunen Marko
Kallioinen Niina
Kemppainen Kati
Kemppainen Minna
Koivurova Annika
Kumpulainen Maiju
Kurtti Joonas
Kytöaho Mika
Laukkanen Maija
Lehtimäki Lauri

Liimatainen Okko
Liukkonen Kalle
Nissinen Anni
Nurkkala Meri
Orava Anne
Paakkonen Veera
Raunio Miika
Suorsa Jaakko

2006D
ro. Anna-Leena Ahlfors-Juntunen

Alaluusua Anu
Alavuotunki Alekski
Juola Milja
Kangastalo Tuomas
Kurula Jenni
Kähkönen Joonas
Kömi Jenni
Lahdenperä Noora
Lehtinen Olli-Pekka
Leppänen Tero
Lukkari Ella
Martikainen Sampsa
Martinmäki Tapio
Nikunen Henri
Niskala Antti
Pokka Tuomas
Rantaiso Jussi-Pekka
Tervala Tiia-Maria
Ylitalo Pekka

2005-ryhmä

Itkonen Rami
Koski Maria
Tuutti Enni

Opetusharjoittelijat 2008–2009

Biologia ja maantiede

Kandidaattivaihe

Haikara Tuula
Hakala Kerttu
Heinonen Emmi
Huotari Heli
Jauhiainen Maija
Kaakko Mari
Kananen Riitta
Karjula Emilia
Kääriäinen Samuli
Leskinen Elli
Mahlamäki Tytti
Mehtonen Jenni
Salow Heidi
Sivula Jonna
Tahkola Leena
Taskinen Katariina
Virnes Karoliina

Maisterivaihe

Helander Kati
Helander Oona
Huusko Karoliina
Järvinen Terhi
Kallioranta Mirjam-Inkeri
Kelempisioti Anthi
Kylmänen Maija
Mylläri Sini
Mäkeläinen Ulla-Maija
Raitanen Jani
Rautiainen Minna
Riihimäki Esa
Sillanpää Ville
Tukiainen Helena
Vesimäki Timo
Viinikka Anna
Vilhunen Elisa
Virtanen Antti
Yliniva Marika

Englanti

Kandidaattivaihe

Anttila Juha
Hautamäki Emilia
Huru Katja
Hämäläinen Da Silva Martta
Kakko Saila
Kangas Noora
Kiiskinen Elli
Kinnunen Janna
Käsmä Marjukka
Lukkarinen Markus
Mattila Teemu
Meller Eeva
Ryyänän Anne
Timonen Matti

Maisterivaihe

Appleton Denise

Frogell Sami
Huhta Heidi
Kälkäinen Marika
Kälkäjä Salme
Mitrinen Heikki
Rahkonen Nina
Riskilä Johanna
Uusitalo Mirjam

Sekä kandidaatti- että maisterivaihe

Mäenpää Juho
Mäkelä Matti
Niskala Sanna

Historia ja yhteiskuntaoppi

Kandidaattivaihe

Astikainen Jenni
Immonen Tiina
Kangasniemi Jarkko
Lehmsketo Juri
Leiviskä Soili
Marski Sampo
Moilanen Sanna
Okkonen Hannu
Pulkkinen Tiina
Salmu Sami
Tikkala Hannu
Törmälä Mari
Vänttilä Ilkka

Maisterivaihe

Arffman Antti
Höyhtyä Outi
Impiö Tuula
Kapanen Marja
Kuorilehto Markku
Könönen Maria
Leinonen Anna
Leponiemi Antti
Mikola Juho
Paldanius Ville
Palomaa Tapio
Rimpisalo Antti
Saarela Liisa
Suutari Jussi
Tarvainen Samuli
Tissari Kaisa
Ylianunti Ville

Matemaattiset aineet

Kandidaattivaihe

Aalto Sallameri
Bengtss Sanna
Finnilä Kaisa
Haapasaari Sampo
Honkanen Pentti
Hyvärinen Jussi
Hyvönen Juho-Matti

Juopperi Pasi
Jämsä Pekka
Keskinen Eeva-Leena
Keskinen Jussi
Kivelä Risto
Korteslahti Niina
Kuha Sanna-Mari
Kähkönen Paula
Lahtela Hanna
Lavonen Suvi
Leiviskä Antti
Leskinen Olli
Lintula Samuli
Mononen Miia
Mustonen Juha
Niska Eeva-Maria
Niskanen Elina
Nuha Abu-Zaid
Paakkolanvaara Anna
Pentinsaari Anna-Leena
Perälä Timo
Pessa Markus
Peuna Kalle
Pihlajakangas Mikko
Päkkilä Maria
Raumanni Elina
Remes Satu
Roine Tiina
Savela Janne
Schroderus Emilia
Taipaleenmäki Juho
Terho Tomi
Tuominieni Tomi
Tähtinen Jukka
Utrianen Erika
Vahera Jukka-Pekka
Veteläinen Tomi
Vuontisjärvi Jukka
Väänänen Sami
Änäckälä Aleks

Maisterivaihe

Aalto Jukka-Pekka
Blomster Liisa
Elonen Tiina
Finnila Kaisa
Haukka Natalia
Hautakoski Henna
Heikkilä Tuula
Herttuala Mari
Hietala Pekka
Hotakainen Anu
Hyväri Heikki
Juola Niina
Kaaretkoski Hannu
Kalliainen Elina
Kalliokoski Olli
Karjalainen Mikko
Keskitalo Elina
Koirikivi Eeva
Korhonen Juho
Kovalainen Jaakko
Lahnalampi Eveliina

Lempinen Janne
 Lähdesmäki Juha
 Mansikka Hanna
 Mäkelä Markku
 Mäkinen Tuula
 Mäkitalo Juha
 Mätäsaho Raino
 Noponen Päivi
 Nybacka Anna
 Peltoniemi Jenni
 Pesola Milla
 Polso Miika
 Pukkila Jenni
 Rentola Janne
 Riskilä Kaisa
 Ruonala Atte
 Sergejeff Kati
 Sippula Katri
 Soininen Sari
 Sorvari Salla-Mari
 Tolonen Henna
 Uusimäki Anne
 Virtala Jussi
 Vähänkangas Jarkko
 Västinsalo Kimmo
 Väänänen Sami

Musiikki

Syventävä 1 -harjoittelu

Aminoff Otto
 Halonen Pietu
 Harju Henna-Maria
 Härkönen Teija
 Keskitalo Outi
 Kiiveri Outi
 Kinnunen Elina
 Latvala Terhi
 Puhakka Inka
 Roto Lauri
 Ylimäki Jukka

Syventävä 2 -harjoittelu

Halonen Pietu
 Keskitalo Outi

Ruotsi

Kandidaattivaihe

Forstadius Salla
 Heikkinen Sonja
 Huotari Anna-Kaisa
 Jolla Maarit
 Juntura Juuli
 Koivukangas Kaisu
 Lahti Mirja
 Laurila Maria
 Määttä Maria
 Pietilä Juhopekka
 Pohjonen Elina
 Sandberg Heini
 Söderena Jonna
 Lindeman Raisa

Maisterivaihe

Aittola Johanna
 Hepa-aho Jonna
 Kainulainen Heidi

Kurvinen Mika
 Kyösti Vuokko
 Liedes Tiia
 Pitkänen Sanna
 Pohjanen Nina
 Tasala Anniina
 Vehkaperä Hanna
 Lindeman Raisa
 Härö Helena

Saksa

Kandidaattivaihe

Matinlassi Marianne
 Myyryläinen Iina
 Pietilä Maarit
 Puljujärvi Maria
 Enbuska Jenna
 Kleemola Jenni
 Koukkari Hannamaria
 Suvilehto Reetta

Maisterivaihe

Alamaunu Heli
 Heikkinen Emmi
 Laukkanen Maija
 Saarni Minna

Sekä kandidaatti- että

maisterivaihe
 Salonpää Carita

Äidinkieli ja kirjallisuus

Kandidaattivaihe

Kallunki Hanna
 Koivisto Sara
 Kuha Kaisa
 Lantto Teija
 Latvala Maarit
 Luomala Minttu
 Mahkonen Laura
 Manninen Eero
 Oikarinen Tiia
 Peteri Johanna
 Pulkkinen Titta
 Puotiniemi Heidi
 Rousu Emma
 Seppä Jaana
 Seppälä Tanja
 Uunila Titta
 Wunsch Jaana
 Vuoristo Riikka
 Välitälo Leeamaria
 Väyrynen Henna

Maisterivaihe

Ahopelto Marjo
 Erho Salla
 Haapakoski Arja
 Hautala Henna
 Heininen Sofia
 Junnila Tero
 Kallioranta Otto
 Kemi Matti
 Kolehmainen Riikka
 Koskela Kaisa
 Laitinen Heidi

Mattanen Minna
 Niva Jarmo
 Oinas-Panuma Martta
 Petäjäjärvi Tuulia
 Pulkkinen Titta
 Pyykkönen Iina-Ruusa
 Ryhänen Erika
 Suoraniemi Henriikka
 Ylianunti Liisa
 Sirviö, Merja
 Söyrinki, Virpi
 Toppinen, Piia
 Väliheikki, Kaisa
 Väänänen, Marjo

Lukuvuoden aikana seuraavat opiskelijat suorittivat luokanopettajan tutkintoon vaadittavan opetusharjoittelun:

Ahola Maaret
Ahtinen Henna-Kaarina
Ahtinen Lauri
Alamartimo Minna
Alapuranen Taija
Anttonen Harri
Aura Tiina
Autti Sari
Ervasti Aino
Eskelinen Kaisa
Farin Kirsimarja
Halonen Sanna
Hartikka Leena
Huuki Marja
Hyvönen Iida
Hyytiäinen Minna
Immonen Merja
Isopahkala Sanna
Joensuu Lasse
Kajava Vesa
Kannus Emilia
Kavilo Silja

Kivilahti Reetta
Kivioja Tiina
Kolmonen Riikka
Krankka Jenni
Lammela Maaret
Leinonen Maija
Luoto Saara
Länden Marjukka
Marjeta Mika
Marttinen Maiju
Mattila Laura
Maunu Tuuli
Mikkilä Teija
Määttä Marjo
Niemi-Korpi Henna
Niiranen Kati
Nissinen Janne
Orreveteläinen Marjo
Paavola Sami
Palomaa Jenni
Peltosaari Kaisu
Pihlajakangas Mari

Polojärvi Maija
Pöykkö Laura
Roininen Juha
Runsala Tanja
Ryan Johanna
Salo Jaana
Sillanpää Aino
Stenvall Saara
Säkkinen Satu
Takalo-Kastari Henri
Tervaoja Hanna
Toppila Jenni
Vahteala Riikka
Vallo Lasse
Ylitalo Anu
Övermark Minna

Stipendit

Kirjastipendit

- 0–1 Nelli Saukkonen
- 1a Eemil Hallikainen
- 1b Anssi Ruotsalainen
- 1c Ronja Ohtonen
- 1–2 Daniel Agava
- 2a Eero Niskanen
- 2b Jenna Salmela
- 3a Stiina Hekkala
- 3b Jenni Kyllönen
- 3–4 Tuua Lehtinen
- 4a Iida-Maria Kajava
- 4b Alina Räisänen
- 5a Nea Manninen
- 5b Pyry Salonpää
- 5–6 Paavo Ruka
- 6a Nea Kallio
- 6b Julia Ritvanen

7. luokalle siirtyvien stipendit

Koulun stipendirahasto:	Veera Vehkala (6b)
Rehtori Erkki Vilpan stipendirahasto:	Eemeli Piippo (6a)
OAJ:n stipendirahasto:	Kaisa Uusimäki (5-6)

Muut stipendit

Yliopettaja Aili Heikkisen stipendirahasto:	Koulun kuorolle ja lehtori Kirsti Karhumaalle kuoro toiminnan kehittämiseen
---	--

Vuosiluokkien 7–9 ja lukion stipendit julkistetaan erillisessä liitteessä.

Tiedotuksia

Yhteisvalinnan perusteella lukion 1. vuosiluokalle hyväksytyt saavat tiedon valinnastaan kirjeitse kotiin. Koulu lähettää kirjeen valituille aikaisintaan 12.6.2009. Lukioon hyväksytyjen opiskelijoiden on jätettävä alkuperäinen peruskoulun päättö-todistus lukion kansliaan saatuaan valintakirjeen, jolloin lukiopaikka varmistuu.

Lukion kurssien uusintakuulustelu on maanantaina 24.8.2009 klo 8.15. Korotuskuulustelu on maanantaina 31.8.2009 klo 8.15. Ilmoittautuminen molempiin kuulusteluihin on tehtävä viimeistään kuulustelua edeltävänä torstaina opintotoimistoon. Perusasteen ehtojen suorituspäivä ja korotustenttipäivä on tiistaina 9.6.2009 klo 9.00. Perusasteen korotuskuulusteluun on ilmoittauduttava perjantaihin 29.5.2009 klo 14.00 mennessä koulun kansliaan.

Syksyn ylioppilastutkintoon on ilmoittauduttava viimeistään ti 2.6.2009 kirjallisesti lukion opintotoimistoon. Perusmaksu on 23 euroa ja koekohtainen maksu 27 euroa. Koemaksut on maksettava ilmoittautumisen yhteydessä. Ilmoittautuminen on sitova. Jos kokeeseen ei osallistu, tulkitaan koe hylätyksi.

Syksyn 2009 ylioppilastutkinnon koepäivät:

Kuullunymmärtämiskokeet

ma 7.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ruotsi klo 8.30

ti 8.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
englanti klo 8.30
saksa klo 11.00
venäjä klo 13.00
ranska/espanja klo 15.00

ke 9.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
saksa klo 8.30
ranska klo 11.00
venäjä klo 13.00
englanti klo 14.00
espanja/italia klo 15.00

Kirjalliset kokeet

pe 11.9. äidinkieli, tekstitaidon koe
ma 14.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
ke 16.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
pe 18.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ma 21.9. äidinkieli, esseekoe, suomi toisena kielenä -koe
ke 23.9. uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 25.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
ma 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Uusi lukuvuosi 2009–2010 alkaa keskiviikkona 12.8.2009 klo 9.00 perusasteen vuosiluokilla 0–6, 7. luokilla klo 9.00, 8.–9. luokilla klo 11.00 ja lukiolla klo 10.00. Lukuvuoden alkaessa jokaisen oppilaan ja opiskelijan on oltava läsnä. Syysloma pidetään 19.10.–23.10., joululoma 21.12.2009–6.1.2010 ja talviloma 8.3.–12.3.2010.

Oulun normaalikoulun vaiheita

- Norssin päivän historia

Koulumme on "Oulun vanhan koulun" jälkeläinen. Vanhimmat edeltäjät olivat **Oulun pedagogio** 1609–1682, **Oulun triviaalikoulu** sekä apologisti-luokka 1682–1842 ja neliluokkainen **Yläalkeiskoulu (Högre elementarskolan)** 1842–1863. Valtiollinen suurmies J.V. Snellman oli juuri tuon Oulun triviaalikoulun oppilas. Hänet on sisään kirjoitettu tähän kouluun 22.2.1816. Päästötodistuksen hän sai 16-vuotiaana samasta koulusta 29.5.1822. Yhteydestä Snellmaniin alkoi myös koulumme perinnepäivän eli Norssin päivän viettäminen. Ensimmäistä kertaa tätä päivää vietettiin vajaat 40 vuotta sitten Snellmanin päivänä 12.5.1967.

Koulu laajennettiin 1863 yliopistoon johtavaksi **Oulun alkeisoppilaitokseksi**, jossa suomi oli aluksi osittain opetuskielenä. Ensimmäiset ylioppilaat valmistuivat tästä koulusta 1866. Ruotsi määrättiin ainoaksi opetuskieleksi vuonna 1873, ja koulu toimi **Oulun ruotsalaisena lyseona** (Svenska lyceet i Uleåborg) vuosina 1874–1899. Vuonna 1890 koulu joutui siirtymään entiseen Svendelin taloon 1828 Pokkitörmälle rakennetusta talosta. Vuosina 1899–1904 koulu toimi Ruotsalaisena lyseona.

Koska koulussa oli vain 74 oppilasta, se määrättiin muuttumaan asteittain **Suomalaiseksi reaali-lyseoksi**. Parina vuonna koulun nimenä oli **Oulun toinen suomalainen lyseo**, kunnes sortoajan senaatti muutti mahtikäskyllään sen **Oulun suomalaiseksi keskikouluksi** vuonna 1915. Tämän koulun yhteydessä toimi muutamia vuosia (1919–22) Oulun maanviljelys- ja teollisuusjaostoinen lyseo.

Oulun suomalainen keskikoulu muutettiin 1955 **Merikosken yhteislyseoksi**, joka sai uuden koulutalon Teuvo Pakkalan kadun varteen 1958. Koulu lakkautettiin 1960 ja siitä perustettiin **Oulun normaalilyseo**. Lyseo toimi opetushallituksen alaisuudessa tulevien oppikoulun opettajien auskultointikouluna. Aineenopettajien opettajankoulutus siirtyi normaalilyseoista yliopistojen yhteyteen vuonna 1974. Oulun normaalilyseon rehtoreina toimivat Akseli Inkala 1960–67 ja Pauli Anttila 1967–1974.

Kun Oulun väliaikainen opettajakorkeakoulu perustettiin vuonna 1953, järjestettiin kansakoulun

opettajiksi valmistuvien opetusharjoittelu Oulun kaupungin kansakouluissa. Opettajakorkeakoulun vakinaistaminen lakiteitse vuonna 1957 oli merkittävä edistysaskel Pohjois-Suomen opettajankoulutukselle. Pari vuotta myöhemmin vuonna 1959 opettajakorkeakoulu muutettiin Oulun yliopiston yhteydessä toimivaksi opettajainvalmistuslaitokseksi. Harjoituskoulurakennuksen valmistuminen syksyllä 1961 Kasarmintielle oli puolestaan tärkeä vaihe opetusharjoittelun järjestämisessä, koska harjoittelu voitiin nyt keskittää tarkoitusta varten rakennettuun kouluun. Harjoituskoulun rehtoreina toimivat Arvo Olaste 1961–62, Ilppo Klemetti 1962–63, Asko Kuoppamäki 1963–64, Mikko Kaasila 1964–1970, Juhani Uurtimo 1970–71 ja Martti Havas 1971–74.

Elokuun alussa 1974 Oulun normaalilyseo muuttui **Oulun yliopiston opettajankoulutuslaitoksen harjoittelukouluksi**. Samalla koulu siirtyi peruskoulujärjestelmään kuten muutkin Oulun oppikoulut. Samana syksynä 1974 lopetti toimintansa myös vuonna 1961 kansakoulun opettajien valmistusta varten perustettu Oulun opettajainvalmistuslaitoksen harjoituskoulu, joka liitettiin yliopiston harjoittelukoulun ala-asteeksi. Harjoittelukoulun pitkä nimi muuttui joulukuussa 1974 **Oulun normaalikouluksi**.

Oulun normaalikoulun yläaste ja lukio toimivat Teuvo Pakkalan kadulla sijaitsevassa koulu-kiinteistössä aina kevääseen 1983 asti ja ala-aste Kasarmintiellä olevassa rakennuksessa kevääseen 1982. Arkkitehti Heikki Taskisen suunnitteleminen normaalikoulun uusien koulurakennusten valmistuttua Linnanmaalle muutto yliopiston yhteyteen nykyisiin toimitiloihin tapahtui peräkkäisinä kesinä 1982 ja 1983. Oulun normaalikoulun rehtoreina ovat toimineet Pauli Anttila 1974–1987, Erkki Vilpa 1987–1992 ja Timo Lappi vuodesta 1992 lähtien.

